

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

České předsednictví v Radě EU v letech 2009 a 2022

Diplomová práce

Petr Vondrák

Plzeň 2024

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra ústavního a evropského práva
Studijní obor: Právo a právní věda
Studijní obor: Právo

České předsednictví v Radě EU v letech 2009 a 2022

Diplomová práce

Petr Vondrák

Vedoucí práce: doc. JUDr. Monika Forejtová Ph.D.

Plzeň 2024

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Petr VONDRÁK**
Osobní číslo: **R19M0458P**
Studijní program: **M0421A220004 Právo a právní věda**
Téma práce: **Předsednictví ČR v Radě EU v letech 2009 a 2022**
Zadávací katedra: **Katedra ústavního a evropského práva**

Zásady pro vypracování

- Úvod
- Předsednictví v roce 2009
- Předsednictví v roce 2022
- Komparace obou předsednictví
- Závěr

Rozsah diplomové práce:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování diplomové práce: **elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- KANIOK, Petr. *Předsednictví Rady EU: příběh půlstoletí*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2008. ISBN 978-80-210-4765-5.
- KANIOK, Petr. *České předsednictví Rady EU – most přes minulost*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5348-9.
- *České předsednictví EU 2009: otázky a odpovědi*. Praha: Odbor komunikace, Sekce pro předsednictví Úřadu vlády ČR, 2008. ISBN 978-80-87041-30-7.
- TUNGUL, Lucie, ed. *Formování priorit předsednictví Evropské unie: národní výzvy v evropském kontextu: ostrůvek měnící se politické reality*. Praha: Topaz, [2022]. ISBN 978-80-88350-27-9.
- MAREK, Daniel a Michael J. BAUN. *Česká republika a Evropská unie*. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87029-89-3.
- Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér [online]. Dostupné z: https://euroskop.cz/wp-content/uploads/sites/3/2022/01/11622-pracovni_program_ceskeho_predsednictvi_evropa_bez_barier.pdf
- Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol [online]. Dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>

Vedoucí diplomové práce:

Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

Fakulta právnická

Datum zadání diplomové práce:

6. ledna 2023

Termín odevzdání diplomové práce:

31. března 2024

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

děkan

Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

vedoucí katedry

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že předkládanou diplomovou práci na téma „*České předsednictví v Radě EU v letech 2009 a 2022*“ jsem zpracoval samostatně. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem k jejímu sepsání použil, jsem řádně citoval v poznámkách pod čarou a uvedl v seznamu použitých pramenů a literatury.“

V Horoměřicích, březen 2024

.....

Petr Vondrák

Poděkování

Tímto bych zde rád poděkoval vedoucí diplomové práce, paní doc. JUDr. Monice Forejtové Ph.D. za její vstřícný přístup, cenné připomínky, rady a za její čas. Dále si mé poděkování zaslouží moje rodině a přátelé, kteří mě během psaní diplomové práce a celého studia podporovali.

Obsah:

Úvod	1
1. Předsednictví v roce 2009	2
1.1. Priority	3
1.1.1. Ekonomika	4
1.1.2. Energetika	5
1.1.3. Evropská unie ve světě	6
1.2. Průběh	7
1.2.1. Leden	7
1.2.1.1. Konflikt v pásmu Gazy	7
1.2.1.2. Plynová krize	10
1.2.1.3. Kauza Entropa	11
1.2.2. Únor	13
1.2.2.1. Schválení Lisabonské smlouvy v Poslanecké sněmovně	13
1.2.2.2. Vystoupení prezidenta Klause v Evropském parlamentu	14
1.2.3. Březen	16
1.2.3.1. Neformální summit EU ke krizi a odmítnutí protekcionismu	16
1.2.3.2. Pád vlády	17
1.2.4. Duben	19
1.2.4.1. Schůze G20	19
1.2.4.2. Summit s americkým prezidentem	20
1.2.5. Květen	22
1.2.5.1. Lisabonská smlouva v Senátu	23
1.2.5.2. Summit zaměstnanosti	24
1.2.5.3. Východní partnerství	27
1.2.5.4. Jižní koridor	28
1.2.5.5. Úřednická vláda	29

1.2.6. Červen	30
1.2.6.2. Podpora Josého Manuela Barrosoy	30
1.2.6.1. Irské záruky k Lisabonské smlouvě	31
1.3. Hodnocení předsednictví 2009	32
1.3.1. Hodnocení v tuzemsku	33
1.3.2. Hodnocení v zahraničí.....	34
2. Předsednictví v roce 2022	36
2.1. Priority.....	36
2.1.1. Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny.....	37
2.1.2. Energetická bezpečnost	38
2.1.3. Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost.....	40
2.1.4. Strategická odolnost evropské ekonomiky	41
2.1.5. Odolnost demokratických institucí.....	42
2.2. Průběh.....	43
2.2.1. Červenec 2022	43
2.2.1.1. Sedmý sankční balíček vůči Rusku	43
2.2.1.2. Pomoc Ukrajině	45
2.2.1.3. Liberalizace obchodu s Moldavskem	46
2.2.1.4. Přístupová jednání Severní Makedonie a Albánie.....	47
2.2.1.5. Dohoda o snížení spotřeby plynu	48
2.2.1.6. Vstup Chorvatska do eurozóny	50
2.2.2. Srpen.....	51
2.2.2.1. Neformální setkání ministrů	51
2.2.2.2. Konference Forum 2000.....	54
2.2.3. Září	54
2.2.3.1. Další opatření vůči Rusku	54
2.2.3.2. Další finanční pomoc Ukrajině.....	55
2.2.3.3. Snížení cen elektřiny	56

2.2.4. Říjen	57
2.2.4.1. Evropské politické společenství	57
2.2.4.2. Osmý sankční balíček vůči Rusku.....	59
2.2.4.3. Podpora Ukrajiny	61
2.2.4.4. Předběžné schválení dvou návrhů v rámci „Fit for 55“	62
2.2.5. Listopad	65
2.2.5.1. Konference OSN o změně klimatu.....	65
2.2.5.2. Rozpočet EU na rok 2023	67
2.2.5.3. Předběžné schválení dalších dvou návrhů v rámci balíčku „Fit for 55“	68
2.2.6. Prosinec	70
2.2.6.1. Strop na ruskou ropu a devátý sankční balíček vůči Rusku	70
2.2.6.2. Finanční pomoc Ukrajině	72
2.2.6.3. Chorvatsko v Schengenu	73
2.2.6.4. REPowerEU	74
2.2.6.5. Kandidátský status pro Bosnu a Hercegovinu a bezvízový styk s Kosovem	75
2.3. Hodnocení českého předsednictví v roce 2022	76
2.3.1. Hodnocení předsednictví v tuzemsku.....	77
2.3.2. Hodnocení předsednictví v zahraničí	78
2.3.3. Hodnocení předsednictví experty	79
3. Komparace obou předsednictví	80
3.1. Pozitiva	80
3.2. Negativa.....	81
3.3. Zhodnocení	81
Závěr.....	82
Resumé	84
Zdroje a Seznam použité literatury	85

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CO ₂	Oxid uhličitý
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana socialisticky demokratická
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
EU	Evropská unie
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
ODS	Občanská demokratická strana
RADA EU	Rada Evropské unie

Úvod

České předsednictví v Radě EU v letech 2009 a 2022. Proč jsem si toto téma vybral? Hlavní důvod, proč jsem si vybral právě české předsednictví v Radě EU je, že předsedání v Radě EU je z jednou možností, jak stát může ovlivnit chod a směřování EU. Chtěl jsem se dozvědět, jak se této role zhostila ČR v prvních dvou případech. Zároveň se domnívám, že EU je součástí našeho života a věnovat se takovému tématu je prospěšné. Samotná práce je rozdělena do tří částí: předsednictví v roce 2009, předsednictví v roce 2022 a komparace obou předsednictví.

V první kapitole své diplomové práce se zaměřím na české předsednictví v roce 2009. Budu se zabývat s jakými prioritami šla ČR do svého historicky prvního předsednictví v Radě EU. Poté se podívám na nejdůležitější události, které se během celého šestiměsíčního předsednictví staly. V poslední části první kapitoly nakonec toto předsednictví zhodnotím a zjistím, jak bylo hodnoceno v ČR a v cizině.

V druhé části poté budu postupovat velice podobně jako v první části. Tedy budu se zabývat druhým českým předsednictví, které se odehrálo v druhé polovině roku 2022. Nejdříve se zase zaměřím na hlavní priority, s kterými se chtěla ČR zaobírat. Následně se pokusím zjistit, jaké hlavní témata v průběhu předsednictví nastala. V poslední řadě opět zhodnotím, jak si ČR během předsednictví vedla, a zda byly stejné ohlasy na předsednictví v tuzemsku a v zahraničí.

V poslední kapitole obě dvě česká předsednictví postavím proti sobě a porovnáám je mezi sebou. Budu porovnávat jejich pozitiva a negativa, kterých během svých předsednictví dosáhly. Z tohoto porovnání poté z logických důvodů rozhodnu, které z daných dvou předsednictví bylo dle mého názoru úspěšnější.

Cílem této diplomové práce je tedy popsat obě dvě česká předsednictví, přidat k nim poznatky a následně je porovnat. Popsat tedy jejich priority, nejdůležitější události, které se během jejich průběhů staly, ohodnotit je a nakonec obě dvě předsednictví srovnat.

1. Předsednictví v roce 2009

Prvního ledna 2009 započalo historicky první české předsednictví v Radě EU, které trvalo do 30. června. ČR se stala v té době teprve druhou předsedající zemí ze zemí, které přistoupily do EU 1. května 2004. První zemí, která takovéto privilegia dosáhla, bylo Slovinsko, které předsedalo Radě EU v období od ledna do června roku 2008.

Z tohoto důvodu se dá říct, že před ČR stál velmi těžký úkol. České předsednictví totiž bylo součástí tří předsednictví, do kterého patřilo ambiciózní francouzské předsednictví, které předcházelo tomu českému, a švédské předsednictví, které na české předsednictví navazovalo.

Ale co je to vůbec předsednictví a proč je tak důležité? Pod pojmem předsednictví EU si můžeme představit situaci, kdy jeden členský stát EU předsedá šest měsíců v Radě EU. Tento předsedající stát je „hlasem i tváří“ EU: vystupuje za všech sedmadvacet unijních států, připravuje a vede jednání Rady EU. Radu EU také zastupuje v jednání s jinými institucemi v EU jako je EP či EK. V poslední řadě předsednický stát reprezentuje EU v mezinárodních organizacích či v jednáních s třetími zeměmi.¹ Během tohoto půlroku tedy stát určuje směr, kterým se EU vydává.

Co je to Rada EU? Rada EU je jedním z orgánů EU. Vedle EK a EP je také jedním z hybatelům v evropském rozhodovacím procesu. S EP společně schvaluje právní předpisy EU a další rozhodnutí. Je složena z národních ministrů, kteří v ní zastupují své státy.²

Dá se tedy říct, že Rada EU zastupuje zájmy členských států na unijní úrovni. V závislosti na projednávaném tématu se Rada EU na ministerské úrovni schází v deseti různých složeních. Například v otázkách týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU se těmito otázkami zabývá Rada pro zahraniční věci,

---

¹ České předsednictví EU 2009: otázky a odpovědi. Praha: Odbor komunikace, Sekce pro předsednictví Úřadu vlády ČR, 2008. ISBN 978-80-87041-30-7, str. 4

² České předsednictví EU 2009: otázky a odpovědi. Praha: Odbor komunikace, Sekce pro předsednictví Úřadu vlády ČR, pozn. 1, str. 6

kteřá je složená z ministrů zahraničí. Dalším příkladem může být Rada pro hospodářské a finanční záležitosti, která je zase složená z národních ministrů financí, a která se zabývá otázkami týkajícími se hospodářské politiky. S tím, že se při rozhodování v ní uplatňují principy jednomyslnosti, tak i hlasování kvalifikované většiny.³

Mottem prvního českého předsednictví se stalo „Evropa bez bariér“. Tedy taková Evropa, která by byla bez vnitřních ekonomických, kulturních a hodnotových bariér pro občany, podnikatele a ekonomické subjekty. Takovou Evropu, která by byla otevřená světu, ne uzavřená do sebe.⁴

Velmi poeticky mělo motto jak politický, tak i historický význam. Rok 2009 byl totiž rokem, kdy uplynulo dvacet let od pádu „železné opony“ a pět let od největšího rozšíření EU, kdy přistoupilo deset států, mezi nimiž byla i ČR.

1.1. Priority

Ještě před samotným předsednictvím si každá předsedající země vybere priority, tj. hlavní cíle, kterými se hodlá zabývat během svého předsednictví. Tyto priority odrážejí aktuální situaci v EU a výzvy, které jsou pro daný stát podstatné. Předsedající stát musí též zohlednit plán EK, zájmy ostatních zemí, který s ní sestavují společný program či celkové směřování EU do budoucna.⁵

ČR si před svým předsednictvím stanovila klíčové priority, kterými se chtěla během svého předsednictví zabývat, a kterých chtěla dosáhnout. Tyto klíčové priority byly nazvány „tři E“: Ekonomika, Energetika a Evropská unie. Samotný obsah priorit byl uveden v pracovním programu českého předsednictví.

Finální podobu programu a priorit představil světu předseda české vlády Mirek Topolánek spolu s místopředsedou vlády pro evropské záležitosti Alexandrem

---

³ ŠLOSARČÍK, Ivo a KASÁKOVÁ, Zuzana. Inštituce Evropské unie a Lisabonská smlouva. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3567-2, str. 35-36

⁴ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér [online]. Dostupné z: https://tvorimevropu.cz/wp-content/uploads/sites/3/2022/01/11622-pracovni_program_ceskeho_predsednictvi_evropa_bez_barier.pdf

⁵ České předsednictví EU 2009: otázky a odpovědi. Praha: Odbor komunikace, Sekce pro předsednictví Úřadu vlády ČR, pozn. 1, str. 7

Vondrou na tiskové konferenci 6. ledna v Praze. Poslancům EP byl program představen Mirkem Topolánkem o týden později, když vystoupil na plenárním zasedání ve štrasburském sídle EP.⁶

1.1.1. Ekonomika

První ze tří klíčových priorit, na kterou se české předsednictví chtělo během svého předsednictví zaměřit byla ekonomika. Hlavním důvodem, proč chtělo české předsednictví řešit právě ekonomiku, byla ekonomická krize, která probíhala ve světě před a v době předsednictví. Toto je naprosto racionální důvod. Je jasné, že během ekonomické krize by jedním z hlavních témat měla být právě ekonomika.

Kvůli tomu si předsednictví dalo za úkol zabránit dalšímu prohlubování krize a znovuoživit hospodářský růst ekonomik členských států. Tohoto cíle chtělo předsednictví dosáhnout pomocí Evropského plánu hospodářské obnovy, který byl přijat Evropskou radou v prosinci 2008, tedy měsíc před předsednictvím ČR. S tím, že řešení v daném plánu muselo být cílené, účinné, časově omezené, a muselo odrážet potřeby členských států a musí respektovat pravidla hospodářské soutěže.⁷

Předsednictví se domnívalo, že EU by měla hrát velkou roli na mezinárodním poli, co se týká reformy finančního systému, která by zamezila opakování ekonomické krize. Proto mělo předsednictví v plánu usilovat o koordinované řešení na evropské i celosvětové úrovni. Řešení se skrývalo například ve vedení dialogů s ostatními státy například na summitu G20 v Londýně, který byl naplánován na duben.⁸

V neposlední řadě se české předsednictví zavázalo v této oblasti usilovat o to, aby se EU neodchýlila od cesty otevřenosti, tedy aby pokračovala v procesu liberalizace světového obchodu, odstranění překážek k přístupu na jiné trhy,

---

⁶ KANIOK, Petr. České předsednictví Rady EU - most přes minulost. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5348-9, str. 120

⁷ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. v

⁸ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vi

nekalé konkurence či neadekvátní ochrany duševního a průmyslového vlastnictví.⁹

Za tuto část bych dal českému předsednictví pomyslný plusový bod. Úkol zastavit prohlubování krize v EU a znovu nastartovat hospodářský růst, je správný. Řešit světovou krizi pomocí dialogů s dalšími státy, je též naprosto logický krok. Přeci jen se dá říct, že světovou krizi nelze dobře vyřešit samostatně.

1.1.2. Energetika

Druhou prioritou, kterému se české předsednictví zavázalo věnovat byly otázky spojené s energetikou a mezinárodním vyjednáváním k ochraně klimatu po roce 2012. České předsednictví zde mělo v úmyslu navázat na závazky Evropské rady z března 2007, které byly obsaženy ve schváleném klimaticko-energetickém balíčku, a tím započít cestu k dosažení mezinárodní shody, jak čelit celosvětově klimatickým změnám, které mělo být dosaženo na konci roku 2009 v Kodani.¹⁰

Energetická bezpečnost je hlavním předpokladem fungování unijních ekonomik. Z tohoto důvodu by EU neměla být závislá na dovozu energií z okolních světů. Cílem EU proto mělo být podle českého předsednictví dosáhnout větší různorodosti dodavatelů energií, většího využívá obnovitelných zdrojů a vytvoření jednotného trhu energií v rámci EU, který by v těžších časech umožňoval solidaritu mezi členskými státy.¹¹

České předsednictví proto mělo ve svém pracovním programu uvedeno, že se zaměří na úspory energie, účelnou náhradu dovážených a fosilních paliv a podporu investic do vývoje nových efektivních technologií. Dále, že během předsednictví bude dokončen jednotný trh s elektřinou a plynem a jeho technické a organizační předpoklady. Posledním důležitým článkem v sekci energetiky bylo stabilizování vztahů se stávajícími hlavními zahraničními dodavateli energií a vytváření nových stabilních vztahů s dodavateli novými.¹²

---

⁹ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vi

¹⁰ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vi

¹¹ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vi

¹² Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vi

EU by podle mého názoru měla být rozhodně méně závislá, nejlépe úplně nezávislá, na dovozu energií z okolního světa. Tím, že se české předsednictví rozhodlo touto otázkou zabývat, mohlo EU k této cestě nastartovat. Cíl dokončit během předsednictví jednotný trh s elektřinou a plynem mi však připadá jako těžko proveditelný za tak krátkou dobu.

1.1.3. Evropská unie ve světě

Poslední z „třech E“, které mělo české předsednictví mezi svými hlavními prioritami bylo téma „Evropská unie ve světě“. Tady se domnívám, že EU jako taková mohla být v dané době významným globálním hráčem na mezinárodní úrovni, který by díky svému postavení mohl mít dopad na dění ve světě. Proto naprosto souhlasím s tím, že české předsednictví chtělo pokračovat v rozvojové spolupráci, podpoře lidských práv, budování právního státu a demokracie, ochraně klimatu či v řešení konfliktů ve světě, čímž by udávala směr, kterým se má zbytek světa vydat.¹³

Během českého předsednictví se měly budovat vztahy a zrychlit příprava Východního partnerství, a to se státy v oblasti Kavkazu a Ukrajinou. Dále se mělo předsednictví zaměřit a pokročit s přístupem Chorvatska do EU, které mělo ze zemí západního Balkánu ke členství v EU nejbliže. Předsednictví mělo v plánu také pokračovat v rozvoji jižní dimenze Evropské politiky sousedství.¹⁴

Zde je krásně vidět, že Česká republika chtěla rozšiřovat vztahy se státy směrem na východ, a tím otevřít těmto státům možnost spolupráce s EU, a tedy stát se „Evropou bez bariér“. Spolupráce s těmito státy mohla pomoci k jejich integraci na západ.

---

¹³ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vii

¹⁴ Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér, pozn. 4, str. vii

1.2. Průběh

V následující části si přiblížíme celkový průběh českého předsednictví během všech šesti měsíců. Tedy toho, co se během těchto měsíců událo a čeho předsednictví v nich docílilo. Jak již bylo napsáno výše, české předsednictví začalo prvního ledna roku 2009.

1.2.1. Leden

České předsednictví na počátku svého historicky prvního předsednictví v Radě EU nečekalo nic jednoduchého, spíše pravý opak. Hned na začátku nového roku se totiž musela soustředit na řešení dvou krizí. Těmito krizemi byly vojenský konflikt v pásmu Gazy a spor mezi Ukrajinou a Ruskem v otázce dodávky plynu. Později v měsíci byl ještě odhalen český dárek pro Radu EU v podobě Entropy.

1.2.1.1. Konflikt v pásmu Gazy

Těžkou zkouškou si hned na počátku ledna prošlo české předsednictví. Tato zkouška se týkala ozbrojeného konfliktu v pásmu Gazy, který započal těsně před českým předsednictvím 27. prosince 2008 pod názvem Operace Lité olovo. Izrael toho dne začal letecky bombardovat cíle v pásmu Gazy. Důvodem těchto leteckých útoků byly stále zvětšující se raketové útoky od radikálního hnutí Hamas na izraelské území, které začaly 19. prosince, kdy vypršelo šestiměsíční příměří mezi Izraelem a hnutím Hamas.¹⁵ České předsednictví vyzvalo v souladu se závěry setkání ministrů zahraničí unijních zemí z 30. prosince 2008 k uzavření příměří.¹⁶

Večer 3. ledna započal Izrael pozemní invazi do pásma Gazy. A právě 3. ledna začal být konflikt pro české předsednictví relevantní. ČR, proto jakožto země,

---

¹⁵ EURACTIV. *EU vyzývá k zastavení násilí Izrael i Hamas*. [online], 29.12.2008. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/eu-vyzyva-k-zastaveni-nasili-izrael-i-hamas-005447/>

¹⁶ EURACTIV. *Diplomatická mise pod vedením českého předsednictví jedná na Blízkém východě*. [online], 5.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/diplomaticka-mise-pod-vedenim-ceskeho-predsednictvi-jedna-na-blizkem-vychode-005456/>

kteřá předsedala Radě EU a byla v čele EU, vyslala 4. ledna do oblasti diplomatickou misi. Vedoucím této mise byl český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. Spolu s ministrem Schwarzenbergem odcestovala i komisařka pro vnější vztahy a Evropskou politiku sousedství Benita Ferrero-Waldner, Vysoký představitel EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP) Javier Solana a ministři zahraničí Francie a Švédska – Bernard Kouchner a Carl Bildt.¹⁷

Mezi cíle diplomatické mise patřilo zajištění přístupu humanitární pomoci do oblasti, monitorování aktuální situace a nalezení způsobu, jak znovu zavést příměří v oblasti pásma Gazy. Na návrh předsednictví uvolnila EK okamžitě 3 miliony eur na humanitární pomoc obyvatelům pásma Gazy, kteří byli zasaženi izraelským útokem.¹⁸

Představitelé diplomatické mise EU se během své mise nejdříve sešli v Egyptě s egyptským prezidentem Husním Mubarakem. Následně se sešli v jordánském Ramalláhu s představiteli palestinské samosprávy. Nakonec se v Jeruzalémě sešli s nejvyššími představiteli Izraele. Mezi izraelskými nejvyššími představiteli byli prezident Šimon Peres, premiér Ehud Olmert, ministr obrany Ehud Barak a ministryně zahraničí Tzipi Livni.¹⁹

Všichni izraelští nejvyšší představitelé odmítli okamžité zastavení postupu izraelských vojsk a uzavření příměří. Možnost ukončení vojenských akcí podmínil Izrael zničením bojové schopnosti Hamasu. Izraelská ministryně zahraničí Tzipi Livni též odmítla návrh českého ministra zahraničí Karla Schwarzenberga na mezinárodní pozorovatelskou misi v pásmu Gazy. Situace v pásmu Gazy se tedy i přes úsilí diplomatické mise EU nezlepšila a příměří mezi Izraelem a Hamasem též nepřinesla. Ze třech hlavních cílů mise se dalo úspěšně mluvit pouze o humanitární pomoci lidem v pásmu Gazy.²⁰

O několik dní později po neúspěšné diplomatické misi EU přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci 1860, která vyzývala k okamžitému zastavení bojů a

---

¹⁷ KANIOK, pozn. 6, str. 146

¹⁸ EURACTIV, pozn. 16

¹⁹ EURACTIV. *Boje v Gaze pokračují i přes diplomatické úsilí EU*. [online], 5.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/boje-v-gaze-pokracuji-i-pres-diplomaticke-usili-eu-005459/>

²⁰ EURACTIV, pozn. 19

stažení izraelských vojáků z pásma Gazy. Pro rezoluci hlasovalo 14 z 15 členů Rady bezpečnosti OSN. Spojené státy americké se jako jediný člen Rady bezpečnosti OSN zdržely hlasování, ale plně rezoluci podporovaly. S touto rezolucí též souhlasilo české předsednictví.²¹

Konflikt v pásmu Gazy nakonec skončil 18. ledna 2009, tedy po třech týdnech bojů. Ukončení bojů nejdříve ohlásil Izrael a o několik hodin později vyhlásil příměří i hnutí Hamas.²²

Ukončení konfliktu a uzavření příměří uvítalo české předsednictví, které dodalo, že je velmi důležité co nejdříve řešit humanitární krizi v pásmu Gazy. Ve stejný den se v egyptském Šarm aš-Šajchu účastnili Mirek Topolánek a Karel Schwarzenberg summitu o situaci v Gaze, který hostil egyptský prezident spolu s francouzským prezidentem, a jehož cílem bylo přijmout právě strategii pro dosažení delšího příměří v Gaze a zajištění humanitární pomoci.²³

Konflikt v pásmu Gazy byl podle mě pro ČR velmi obtížný začátek předsednictví. Dalo by se hovořit o zkoušce ohněm. Diplomatická mise měla být ve vyjednávání příměří neutrální, avšak vyjádřením ministra zahraničí Karlem Schwarzenbergem, který řekl že Hamas katastrofu vyvolal, se stala spíše proizraelskou, což k řešení konfliktu moc nepomohlo. Spíše právě naopak to diplomatické misi uškodilo. O poškození se dalo hovořit i v případě vyjádření tiskového mluvčího českého předsednictví Jiřího F. Potužníka, který označil vstup pozemních vojsk Izraele jako součást obranné politiky Izraele.²⁴

Dále si myslím, že misi moc nepomohlo, že paralelně se do vyjednávání příměří samostatně přidal francouzský prezident Nicolas Sarkozy, který tak podkopal ještě víc delegaci, kterou do oblasti poslalo české předsednictví. Chválím delegaci EU za to, že vedla rozhovory s oběma stranami. Bohužel pro ni izraelská strana nebyla připravena jakkoliv přispět k vyřešení konfliktu.

---

²¹ EURACTIV. *Izrael je pod stále silnějším mezinárodním tlakem*. [online], 9.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/izrael-je-pod-stale-silnejsim-mezinarodnim-tlakem-005475/>

²² EURACTIV. *Boje v pásmu Gazy skončily*. [online], 18.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/izrael-a-hamas-uzavreli-primeri-005511/>

²³ EURACTIV, pozn. 22

²⁴ KANIOK, pozn. 6, str. 146

Ze tří cílů, kterých chtěla delegace dosáhnout, se povedlo dosáhnout pouze jednoho z nich. Jediným pozitivním výsledkem byla humanitární pomoc lidem v pásmu Gazy, což je podle mého názoru velmi málo, když se dalších dvou cílů nepodařilo dosáhnout. S tím, že k dosažení podle mě hlavního cíle, tedy nalezení řešení a znovu zavedení příměří, se českému předsednictví nepodařilo vůbec přiblížit. Jak už bylo uvedeno výše, delegaci moc nepomohl francouzský prezident, který ve stejnou dobu též řešil daný konflikt.

1.2.1.2. Plynová krize

Souběžně s konfliktem v pásmu Gazy stál před českým předsednictví další velký problém v podobě zastavení dodávky ruského plynu do Evropy. Důvodem přerušování dodávky plynu na Ukrajinu, a z ní poté do zbylé Evropy, bylo vypršení smlouvy mezi ruským plynárenským monopolem Gazprom a Ukrajinou a na následném nedomluvení se na nové ceně za plyn a výši tranzitních poplatků. Gazprom si nárokoval 600 milionů dolarů, který ji ukrajinský protějšek Neftogaz dlužil.²⁵

Ruská federace přerušila úplně dodávku plynu přes Ukrajinu 7. ledna 2009 a oznámila, že dodávky plynu obnoví jen za tržní cenu a pod dohledem mezinárodních pozorovatelů.²⁶ ČR se proto, jakožto předsednický stát Rady EU, ujala role mediátora mezi Ruskem a Ukrajinou.

Již den po celkovém odstavení dodávky plynu konzultovali předseda české vlády Mirek Topolánek a německá kancléřka Angela Merkelová s ruským premiérem Vladimírem Putinem o podobě monitorovacích komisí, které by měly dohlížet na dodávky plynu přes Ukrajinu do EU.²⁷

---

²⁵ KANIOK, pozn. 6, str. 147

²⁶ SOBOTKA, Michal. *Česko má pech. Druhé předsednictví, druhá energetická krize*. Novinky.cz [online], 30.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-cesko-ma-pech-druhe-predsednictvi-druha-energeticka-krize-40407077>

²⁷ Vláda České republiky. *Premiér jednal s A. Merkelovou a V. Putinem o plynu*. [online], 9.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-jednal-s-a--merkelovou-a-v--putinem-o-plynu-51553/>

Operace Gas, jak řešení této krize bylo pojmenováno, byla ukončena 11. ledna, kdy došlo k podpisu dohody (Statut monitoringu přepravy zemního plynu přes Ukrajinu), kterou předložilo české předsednictví a EK, mezi Ruskou federací a Ukrajinou. Dohoda stanovovala podmínky pro monitorování tranzitu ruského plynu přes Ukrajinu do EU. Jednalo se například o rozmístění pozorovatelů na dohodnutých místech.²⁸ Samotný ruský plyn začal znovu „proudít“ přes Ukrajinu do Evropy po skoro dvou týdnech 20. ledna.

Roli českého předsednictví velmi ocenil tehdejší předseda EK José M. Barroso slovy: „*Děkuji zejména předsednictví Rady, premiéru Mirku Topolánkovi za jeho závěrečné úsilí usnadnit dohodu v Kyjevě a Moskvě.*“²⁹ Další osoba, která ocenila práci českého předsednictví v této krizi byl tehdy ještě jen ruský premiér Vladimír Putin, který uvedl: „*Dokázali jste nemožné.*“³⁰

Vyřešení tohoto sporu o dodávku plyn byl velice důležitý pro celou EU, protože většina států byla závislá na dodávkách ruského plynu a většina tohoto plynu proudila právě přes ukrajinské území. S tím, že ČR v čele s premiérem Topolánkem se dle mého názoru zhostila role mediátora na výbornou, když dokázala najít řešení a vyřešit tuto krizi za krátký časový úsek. Na druhou stranu přerušení dodávek znovu ukázalo, jak je EU na ruském plynu závislá.

1.2.1.3. Kauza Entropa

O českém předsednictví se v lednu ještě jednou hovořilo, a to v souvislosti s dekorativním darem pro budovu Rady EU v Bruselu. Tímto darem bylo provokativní umělecké dílo z plastiky, které stereotypicky vyobrazovalo celou unijní sedmadvacítky.

---

²⁸ Vláda České republiky. *Rusko a Ukrajina obdržely podepsaný protokol o monitorovacím mechanismu.* [online], 11.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/rusko-a-ukrajina-obdrzely-podepsany-protokol-o-monitorovacim-mechanismu--51645/>

²⁹ Vláda České republiky. *Operace Gas - Česká republika v čele EU.* [online], 12.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/operace-gas---ceska-republika-v-cele-eu-51739/>

³⁰ Vláda České republiky, pozn. 28

Například Polsko zde bylo vyobrazeno jako čtyři katoličtí kněží zvedající duhovou vlajku, což byla narážka na postoj polského prezidenta a ultrakonzervativních katolíků vůči homosexuálům. Přes území Francie byl zase přehozen nápis „GRÈVE!“ („STÁVKA!“), která je ve Francii běžná. Dánsko bylo pokryto ve známou dánskou stavebnicí LEGO, Rumunsko zase bylo zobrazeno jako zábavní park ve stylu Drákuly a Itálie byla pro svoji lásku k fotbalu znázorněna jako fotbalové hřiště s fotbalisty.³¹

Entropa vyvolala okamžitě po své instalaci bouřlivé reakce, kdy některé členské státy protestovaly proti tomu, jak jsou v dílu prezentovány. Jednalo se například o Bulharsko, které bylo vyobrazeno jako řada propojených tureckých záchodů, či Slovensko, které vypadalo jako uherský salám svázaný maďarskou trikolórou.³² Obě tyto země podaly proti dílu oficiální protest a požadovaly okamžité stažení vyobrazení.

Další kontroverzní vyobrazení se týkalo Německa. To bylo vyobrazeno jako soustava dálnic, která mnoha lidem připomínala svastiku či číslo 18, které je neonacistickým kryptogramem pro Adolfa Hitlera. Obě tyto spekulace rozhodně odmítl autor Entropy David Černý.³³

„Entropa se dočkala také pochvalných reakcí, většina médií ji ovšem odsoudila jako urážku členských zemí EU a interpretovala Entropu jako projev chaotického českého předsednictví.“³⁴

Na celém díle se měli podílet umělci ze všech států EU. K tomu, ale nedošlo a po dokončení a odhalení díla vyšlo najevo, že celé dílo vytvořil pouze David Černý s jeho spolupracovníky. Umělce s ostatních unijních států si David Černý vymyslel.³⁵

Za své chování se David Černý omluvil jak premiérovi Topolánkovi a celé vládě, tak i všem unijním zemím. S vládou poté uzavřel novou smlouvu, ve které za své

---

³¹ Eduportál Techmania. *Entropa*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://edu.techmania.cz/cs/katalog/682/entropa>

³² KANIOK, pozn. 6, str. 179

³³ Eduportál Techmania, pozn. 31

³⁴ KANIOK, pozn. 6, str. 180

³⁵ KANIOK, pozn. 6, str. 179

dílo dostal symbolickou jednu korunu českou místo celkových 3,3 milionů českých korun, který měl v původní smlouvě za provedení projektu a půlročního pronájmu díla v Bruselu.³⁶

Myšlenka uměleckého díla, které vyobrazovalo stereotypicky všechny unijní státy, byl dle mě dobrý nápad, který v sobě ztělesňoval českou schopnost udělat si ze všeho srandu a brát vše s humorem. I myšlenka spolupráce umělců ze všech států EU, kteří by vyobrazili stereotypicky své státy, se mi zdá jako vtipný a správný.

Bohužel ne vždy se myšlenka a realita střetává, tak jako v případě Entropy. Tím, že celé dílo vytvořil pouze jeden autor s jeho pomocníky, tak vzniklo pouze dílo vyobrazující, jak dané státy vidí autor David Černý, popřípadě jak státy vidí ČR. Entropa se tak stala pouze špatným vtipem českého předsednictví.

1.2.2. Únor

V únoru bylo na české scéně hlavním tématem ratifikace Lisabonské smlouvy, která se probírala v Poslanecké sněmovně. Další událostí, která se v druhém měsíci předsednictví odehrála, bylo vystoupení prezidenta V. Klause v EP.

1.2.2.1. Schválení Lisabonské smlouvy v Poslanecké sněmovně

V dopoledních hodinách 18. února schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na své 46. schůzi Lisabonskou smlouvu. Ke schválení byla zapotřebí ústavní většina, tedy 3/5 hlasů všech poslanců neboli 120 hlasů. Ratifikování Lisabonské smlouvy podpořilo 125 ze 197 přítomných poslanců.³⁷

Je zajímavé, že pro přijetí hlasovalo všech 71 poslanců za opoziční ČSSD, zatímco poslanci za vládní ODS hlasovali rozděleně, kdy 33 poslanců bylo pro přijetí a 37 bylo proti. Pro přijetí dále bylo 5 nezařazených poslanců a všichni

---

³⁶ JERÁBKOVÁ, Pavla, POLÁKOVÁ Lenka. *Černý dostane od vlády za Entropu místo milionů jednu korunu*. Idnes.cz [online], 21.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/cerny-dostane-od-vlady-za-entropu-misto-milionu-jednu-korunu.A090121_144112_domaci_pje

³⁷ NOVÁK, Pavel. *Sněmovna schválila Lisabonskou smlouvu*. Irozhlas.cz [online], 18.2.2009. [citováno 23.3.2024] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/snemovna-schvalila-lisabonskou-smlouvu_200902181910_mtaborska

poslanci ze zbylých dvou vládních stran, tedy 12 poslanců za KDU-ČSL a 4 za Stranu zelených.³⁸ Pro ratifikaci nehlasoval celý tábor KSČM, který to zdůvodnil, že o přijetí smlouvy by měli rozhodovat lidé v referendu.³⁹

Jednalo se tak o první krok k přijetí Lisabonské smlouvy ČR, ke kterému se ČR zavázalo 13. prosince 2007, kdy ji podepsal premiér Mirek Topolánek a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg.⁴⁰ Další cesta Lisabonské smlouvy vedla do českého Senátu.

Z důvodu roztržičnosti hlasů ve vládě ODS lze říct, že bez poslanců ČSSD by Lisabonská smlouva neprošla dolní komorou Parlamentu. Bez toho by celý proces přijetí byl velice zpomalen a dost možná zůstal na bodu mrazu bez možnosti dalšího postupu. Osobně mě velice překvapila rozkol v ODS. Domnívám se, že zde byla strana rozdělena na euroskeptické poslance a prounijní poslance.

Referendum, které navrhovala KSČM by též celý proces dle mého názoru zpomalil a prodražil, protože by se musel přijmout zbrusu nový ústavní zákon o referendu o přijetí Lisabonské smlouvy a poté by se samotné referendum muselo uspořádat. Dále by nebylo jasné, zda by Češi k referendu přišli v dostatečném počtu, tak aby bylo platné. Navíc by zde byla možnost, že by smlouva byla v referendu odmítnuta z důvodu neznalosti. V takovém případě by se referendu muselo, což by mělo za následek další prodražení a zpomalení ratifikace.

1.2.2.2. Vystoupení prezidenta Klause v Evropském parlamentu

Den po schválení Lisabonské smlouvy v Poslanecké sněmovně vystoupil v EP prezident Václav Klaus. Prezident ve svém projevu na začátku poděkoval za příležitost vystoupit na plénu EP. Poté v projevu řekl, že pro ČR členství v EU

---

³⁸ Poslanecká sněmovna. *46. schůze, 11. hlasování, 18. února 2009, 09:47. Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evrop. unii.* [citováno 23.3.2024] Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/hlasy.sqw?g=48969>

³⁹ NOVÁK, pozn. 37

⁴⁰ Vláda České republiky. *Proces ratifikace Lisabonské smlouvy.* [online], 19.10.2009. [citováno 23.3.2024] Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/proces-ratifikace-lisabonske-smlouvy-63100/>

nemělo a nemá žádnou alternativu. Na druhou stranu je podle něj logické, že metody a formy evropské integrace mají řadu možných a legitimních variant.⁴¹

Prezident v projevu též uvedl, že systém rozhodování v Unii není založený na obvyklé parlamentní demokracii, protože podle něj v EP není vládní část a opozice, a že tam kde není opozice, se ztrácí svoboda. Dále vyjádřil Václav Klaus svoji obavu v prohlubování politické integrace, která by mohla mít negativní dopad na život občanů členských zemí.⁴²

V poslední části svého projevu prezident vyjádřil, že nejdůležitější je, aby svobodná diskuse nebyla požadována za útok na samotnou myšlenku evropské integrace, protože diskutovat o otázkách je demokracie, i když s daným názorem nesouhlasíme.⁴³

Vystoupení prezidenta vyvolalo bouřlivé reakce mezi europoslanci, ať už pozitivní či negativní. Někteří opustili jednací sál během jeho projevu, další zase střídavě bučeli, vykřikovali a tleskali.

V ČR hodnotili vystoupení prezidenta politici různě. Premiér Topolánek reagoval, že názory a postoje prezidenta jsou dlouhodobě známé, a že výměna názorů je v demokracii důležitá, ať už na národní, tak i na evropské úrovni. Poslanci za ODS projev prezidenta chválili. Předseda opoziční ČSSD Jiří Paroubek zase podotkl, že stoupenci prezidenta jsou spokojeni, zatímco jeho odpůrci nemohli od něho čekat nic jiného, a že život jde dál. Místopředseda KSČM Jiří Dolejš hodnotil projev tak, že není dobré napadat projekt EU, ale spíš jej vylepšit.⁴⁴

Český prezident je znám svým euroskeptickým přístupem k EU, takže nebylo překvapením, že jeho vystoupení v EP mnoho europoslanců nepřijalo pozitivně. V první části projevu, kdy ještě Václav Klaus mluvil obecně, si za svůj výstup ještě vysloužil potlesk. Jakmile však začal být trošičku kritický k EU a k unijním

---

⁴¹ KLAUS, Václav. *Projev prezidenta republiky v Evropském parlamentu*. Evropský parlament, Brusel, 19.2.2009. Dostupné z: <https://www.klaus.cz/clanky/229>

⁴² KLAUS, pozn. 40

⁴³ KLAUS, pozn. 40

⁴⁴ ADÁMKOVÁ, Alena. *Reakce na projev Václava Klause v Evropském parlamentu se velmi různí*. iRozhlas [online] 19.2.2009. [citováno 26.3.2024] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/reakce-na-projev-vaclava-klause-v-evropskem-parlamentu-se-velmi-ruzni_200902191905_mkopp

institucím, tak se potlesk změnil v bučení či dokonce k opuštění sálu. Souhlasím s tvrzením, že EU je pro ČR jedinou možností a nemá žádné alternativy.

Domnívám se, že prezident Klaus je zastánce ekonomické sféry unie, tedy hlavně čtyř svobod vnitřního trhu. Tedy hlavně počátečním myšlenkám EU, jakým bylo Evropské hospodářské společenství. Na druhou stranu není zastánce politické části unie, která odebírá část pravomocí členských států.

1.2.3. Březen

V březnu velebily českému dvě témata. Prvním tématem bylo projednávání protekcionismu a řešení krize. Druhým zase bylo vyslovení nedůvěry české vládě.

1.2.3.1. Neformální summit EU ke krizi a odmítnutí protekcionismu

Prvního března se nejvyšší představitelé unijní sedmadvacítky sešli v Bruselu na neformálním summitu, na kterém řešili hospodářskou krizi, dosavadní opatření v rámci Evropského plánu hospodářské obnovy a protekcionismus.

Ke svolání summitu hodně přispěla snaha některých evropských států chránit své národní trhy, hlavně pak francouzský protekcionistický plán pro automobilky. V tomto plánu měly automobilky Renault a PSA Peugeot-Citroën v půjčkách dostat přes 6 miliard eur. Podmínkou bylo, že během čerpání půjčky nesmějí zavřít žádnou ze svých továren ve Francii. Toto pobouřilo české předsednictví, kterému se plán zdál diskriminační vůči ostatním unijním státům, ve kterých francouzské automobilky mají své továrny.⁴⁵

Olej do ohně také přidalo prohlášení francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, který vybídl k přestěhování francouzských automobilek ze zahraničí zpátky do Francie. Tím by se podle něj pomohlo ochránily pracovní místa ve Francii.⁴⁶

---

⁴⁵ EURACTIV. *Francie: Náš plán pro automobilky není ochránářský*. [online] 13.2.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/francie-nas-plan-pro-automobilky-neni-ochranarsky-005613/>

⁴⁶ NOVÁK, Pavel. *Evropská komise prověří plánovanou podporu francouzských automobilek*. iRozhlas, [online] 10.2.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z:

Výsledkem neformálního summitu bylo odmítnutí protekcionismu, zdůraznění nutnosti dodržovat pravidla vnitřního trhu, potřeba společného postupu při řešení krize a skutečnost, že jednotný trh je nástrojem, který Evropu vyvede z krize.⁴⁷

Dále bylo na zasedání domluveno, že EU pomůže zemím, které byly nejvíce zasaženy krizí a čelí kvůli tomu potížím. Jednalo se zejména o země střední a východní Evropy.⁴⁸

V první řadě je správné odmítnout jakýkoliv protekcionismus, který by zvýhodňoval stát nebo jeho občany na úkor zbytku Unie. České předsednictví tímto ukázalo, že má ostré lokty a nebojí se odsoudit diskriminační chování větší země, jako byla v tomto případě Francie. Myslím si, že společný postup při řešení krize byl jedinou možností, jak se EU z dané krize mohla dostat.

1.2.3.2. Pád vlády

Z důvodu, že se vládě před předsednictvím nepodařilo dohodnout s opozicí klid zbraní, bylo jenom otázkou času, kdy přijde pokus o vyslovení nedůvěry vládě. K tomu nakonec došlo v závěru března, přesněji 24. března, na mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny, kdy českým předsednictvím otrásl pád druhé vlády Mirka Topolánka. Vládě vyjádřila Poslanecká sněmovna nedůvěru v poměru 101:96. Jednalo se již o pátý pokus vyslovení nedůvěry vládě Mirka Topolánka. Prvním čtyřem pokusům vláda čelila již před začátkem předsednictví v Radě EU, kdy první byl 27. června 2007, druhý 3. prosince 2007, třetí 30. dubna 2008 a čtvrtý 22. října 2008.⁴⁹

---

https://www.irozhlas.cz/ekonomika/evropska-komise-proveri-planovanou-podporu-francouzskych-automobilek_200902101720_mhromadka

⁴⁷ Vláda České republiky. *M. Topolánek na summitu: Musíme využívat jednotný trh EU*. [online], 1.3.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/m--topolank-na-summitu-musime-vyuzivat-jednotny-trh-eu-54303/>

⁴⁸ NOVÁK, Pavel. *Lídři zemí EU odmítli protekcionismus*. iRozhlas, [online], 1.3.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravvy-svet/lidri-zemi-eu-odmitli-protekcionismus_200903012219_mkopp

⁴⁹ KANIOK, pozn. 6, str. 168-169

Pro vyslovení nedůvěry vládě hlasovalo všech 97 poslanců opozičních stran (ČSSD, KSČM), a rebelující poslanci ODS Vlastimil Tlustý a Jan Schwippel a bývalé poslankyně Strany zelených Věra Jakubková a Olga Zubová.⁵⁰

Předseda vlády Mirek Topolánek podal demisi vlády do rukou prezidenta dva dny po vyslovení nedůvěry. Kabinet poté ještě vládl v demisi, a tedy byl i v čele českého předsednictví, do 8. května, než byla jmenována úřednická vláda.

Tato událost znejistila některé unijní státy, zda je v silách ČR nadále vést EU. Některé evropské deníky psaly o porážce, kterou české předsednictví v polovině svého mandátu utrpělo. Například deník International Herald Tribune psal o trapné porážce, kterou česká vláda utrpěla v polovině svého předsednictví. Financial Times zase uvedl, že daná situace v ČR byla vodou na mlýn pro Francii, která dlouhodobě upozorňovala na to, že malé státy mají problémy se zvládnutím předsednictví. Deutsche Welle si zase nebylo zcela jisté, co rezignace vlády bude pro české předsednictví znamenat. A francouzské Le Figaro upozornilo na to, že kvůli této situaci, není jasné, kdo v dubnu uvítá prezidenta Baracka Obamu v Praze.⁵¹

Nejvýraznějším důsledkem, který vyslovení nedůvěry vládě mělo, byla ztráta autority na unijní úrovni během předsednictví. To, že to vláda neměla jednoduché je jasné už jenom z faktu, že se jednalo již o pátý pokus vyslovení nedůvěry. Hlavními důvody, proč podle mého názoru došlo k vyslovení nedůvěry vlády během předsednictví, byla neschopnost vlády a opozice se dohodnout ještě před předsednictvím na příměří a skupinka rebelujících poslanců z vládních stran. To, že vláda měla v Poslanecké sněmovně jenom podporu 100 poslanců z celkových 200 také celé situaci moc nepomohl. Domnívám se, že pád český vlády byl „vlastní gól“, který si ČR dala na unijní úrovni a pošramotil zbytek českého předsednictví. Nejistota jiných členských států se mi zdá trochu přehnaná. Samozřejmě pád vlády zkomplikoval průběh předsednictví, ale zase to nebylo něco, co se nedalo napravit.

---

⁵⁰ KANIOK, pozn. 6, str. 170

⁵¹ EURACTIV. *Vláda ztrácí důvěru uprostřed předsednictví v Radě EU*. [online] 25.3.2009. [citováno 18.3.2024] Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/vlada-ztraci-duveru-uprostred-predsednictvi-v-rade-eu-005784/>

1.2.4. Duben

V dubnu se předsednictví přeneslo do své druhé poloviny. Na programu byly dvě důležité události, které by se daly nazvat i vrcholem předsednictví. Jednalo se o schůzi G20 a o návštěvu amerického prezidenta v Praze v rámci summitu EU s USA.

1.2.4.1. Schůze G20

Na úplném začátku dubna se konal v Londýně summit G20, na kterém EU reprezentovali předseda Evropské rady Mirek Topolánek a předseda EK José Manuel Barroso. Samotná G20 se skládá ze skupin největších ekonomik světa, tedy z 19 států a Evropské unie. Jednalo se teprve o druhý summit G20 v historii.

Schůze se věnovala otázkám týkajících se globální finanční architektury a dopadům finanční krize, energetice a bezpečnostní politice. Státy diskutovaly a snažily se společně najít řešení ke světové ekonomické krizi a k zabránění jejího opakování.

Za největší výsledek summitu můžeme považovat dohodu na ztrojnásobení zdrojů Mezinárodního měnového fondu (MMF), k čemuž EU přispěla. To znamenalo, že do rozpočtu MMF mělo „přitéct“ dalších 500 miliard dolarů. Z rozpočtu MMF měly získat rozvojové země finanční prostředky v celkové výši 1,1 biliónu dolarů. Z tohoto biliónu dolarů mělo být 500 miliard využito na nástroj MMF na půjčování peněz ekonomikám potýkajícím se s problémy, 250 miliard dolarů mělo být poskytnuto v podobně tzv. „zvláštních práv čerpání“ (Special Drawing Rights). Dalších 250 miliard dolarů bylo přislíbeno na zvýšení financování obchodu. Posledních 100 miliard dolarů určené pro rozvojové země byly určeny na půjčování peněz rozvojovým zemím od mnohostranných rozvojových bank (Multilateral development banks).⁵²

---

⁵² *London Summit – Leaders' Statement 2 April 2009* [online]. Dostupné z: https://www.imf.org/external/np/sec/pr/2009/pdf/g20_040209.pdf

Dále se zástupci států G20 dohodli na vzniku nové instituce „Financial Stability Board“ (FSB), která nahrazovala „Financial Stability Forum“. FSB měla spolupracovat s MMF na včasné varování před makroekonomickými a finančními riziky a na opatřeních potřebných k jejich řešení.⁵³

Na summitu bylo též odsouhlaseno zvýšení dohledu a regulace nad všemi důležitými finančními institucemi a trhy, které jsou klíčové pro fungování celé ekonomiky. Mezi ně byly zahrnuty i hedgeové fondy.⁵⁴

Domnívám se, že k vyřešení krize bylo zapotřebí společného postupu největších ekonomik světa, tak aby se zabránilo jakémukoliv opakování. Největším úspěchem summitu G20 v Londýně bylo rozhodně trojnásobné zvýšení zdrojů do MMF, díky kterému si státy nejvíce poškozené ekonomickou krizí mohly půjčit finanční prostředky a zmírnit dopady krize na jejich ekonomiky.

1.2.4.2. Summit s americkým prezidentem

Několik dní po schůzi G20 se v Praze odehrál neformální summit EU-USA, na kterém se sešli nejvyšší činitelé všech 27 unijních zemí a americký prezident Barack Obama se svojí administrativou.⁵⁵

Jednalo se tak o první možnost, kdy čelní představitelé členských zemí EU mohli jednat s nově zvolenou americkou administrativou v čele s prezidentem Barackem Obamou, který složil inaugurační slib na začátku roku 20. ledna. Americký prezident navštívil Evropu poprvé právě až v dubnu na již výše zmíněném summitu G20 v Londýně. Ještě před Summitem EU-USA se prezident Obama účastnil jednání Severoatlantické aliance ve francouzském Štrasburku a v německých městech Baden-Baden a Kehl.⁵⁶

---

⁵³ London Summit – Leaders' Statement 2 April 2009, pozn. 52

⁵⁴ EURACTIV. G20: nečekaná jednota. [online], 3.4.2009. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/g20-necekana-jednota-005831/>

⁵⁵ Webové stránky předsednictví 2009. Summit EU – USA. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z:

<https://web.archive.org/web/20191226143857/http://www.eu2009.cz/event/1/3393/index.html>

⁵⁶ Webové stránky předsednictví 2009, pozn. 55

Summit jako takový se konal v Kongresovém centru v Praze. Americký prezident a evropští představitelé se na něm shodli na společném postupu při přípravě stanovisek na kodaňský summit. Ten se měl týkat klimatických otázek, a dále se na něm mělo hledat kompromisní řešení, jehož výsledkem by byl dokument, který by nahradil Kjótský protokol. Dále představitelé společně pronesli stanovisko k vypuštění rakety Severní Koreou (KLDK).⁵⁷

Odpálení severokorejských raket bylo v rozporu s rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, a proto obě strany vyzvaly KLDK, aby tento závazek plnila a přestala pracovat na vývoji jaderných zbraní. USA a EU dále prohlásily, že jsou připraveny přivítat do mezinárodního společenství takovou KLDK, která se vzdá snahy na vývoji zbraní hromadného ničení a výhružným taktikám vůči svým sousedním zemím.⁵⁸

Další témata, kterými se představitelé summitu zabývali, byly hospodářská a finanční situace ve světě, tedy hlavně hospodářská krize a její řešení, mír na Blízkém východě, rozvoj Afghánistánu nebo i uzavření věznice v Guantánamu, kde prezident Obama vyzval členské státy k přijetí vězňů právě z této věznice.⁵⁹

Americký prezident také na summitu oznámil, že USA podporuje vstup Turecka do EU, čímž by podle něj Unie dala kladný signál muslimskému světu. Toto se některým nejvyšším evropským činitelům nelíbilo jako například francouzskému prezidentovi Nicolasovi Sarkozymu, který prohlásil, že rozšiřování EU je v gesci pouze členských států.⁶⁰

---

⁵⁷ EURACTIV. *Summit EU – USA jedním z vrcholů českého předsednictví*. [online], 6.4.2009. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/summit-eu-usa-jeden-z-vrcholu-ceskeho-predsednictvi-005833/>

⁵⁸ Webové stránky předsednictví 2009. *Společné prohlášení Evropské unie a Spojených států amerických k odpálení severokorejské rakety*. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160914141618/http://eu2009.cz/en/news-and-documents/news/european-union-united-states-joint-statement-on-the-north-korean-missile-launch--15712/index.html>

⁵⁹ Webové stránky předsednictví 2009. *Pražské setkání hlav států a vlád EU s prezidentem USA - EU PRESS LINES*. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160914081126/http://eu2009.cz/en/news-and-documents/press-releases/the-prague-meeting-of-eu-heads-of-state-and-government-with-the-us-president--eu-press-lines-15723/index.html>

⁶⁰ EURACTIV, pozn. 57

Zde souhlasím s tvrzením francouzského prezidenta, že USA by se neměla zabývat tím, koho unijní státy přijmou do EU. Je přece jasné, že je rozhodnutí pouze na členských státech, zda a kdy se některý kandidátský stát stane členem EU.

Premiér ČR Mirek Topolánek shrnul Summit EU-USA jako začátek nové éry vztahů mezi Spojenými státy a Evropou. Na závěr summitu ještě předseda české vlády řekl: *„Jsem velmi spokojen, že Barack Obama svou misi zakončil zrovna v Praze. Pro nás to byla velká čest. Bylo pro nás důležité, aby Barack Obama na své první cestě do Evropy navštívil kromě jiného předsednickou zemi, ale hlavně Českou republiku a Prahu.“*⁶¹

Neformální summit EU-USA byl podle mého názoru jeden z vrcholů českého předsednictví v roce 2009. Jednalo se totiž o první možnost, kdy představitelé EU mohli hovořit a navázat kontakty s nově zvoleným prezidentem B. Obamou, který byl zvolen jen několik měsíců před summitem. Společná příprava na kodaňský summit mohla napomoci k jeho dalšímu projednávání v OSN, kdy už by právě USA a EU měly stejný postoj k této věci.

Tím, že se summit konal v Praze se mohlo zvětšit povědomí o ČR jako takové, protože akce dle mého názoru byla zvládnutá. Samozřejmě příprava této akce byla velmi složitá a náročná. Je jasné, že při takové akci, kdy na jedno místo přicestuje několik důležitých aktérů, jsou zapotřebí mimořádná bezpečnostní opatření, aby vše proběhlo podle plánu bez zbytečných problémů.

1.2.5. Květen

Měsíc květen by se dal nazvat summitovým měsícem, protože během něj došlo k několika summitům. Ještě předtím než Mirka Topolánka nahradil v premiérském křesle Jan Fischer, se v Praze 7. a 8. května v Praze konaly tři summity. Den před začátkem těchto tří summitů se v Senátu probírala Lisabonská smlouva. 9. května nahradila Topolánkovu vládu, a tím i její předsedání v Radě EU, úřednická vláda Jana Fischera.

---

⁶¹ EURACTIV, pozn. 57

Výše zmíněné summity nebyly jediné, které se v květnu odehrály. Mezi další patřily summit mezi EU a Japonskem, summit EU s Kanadou, summit mezi ministry zahraničí EU a ministry zahraničí skupiny Rio (států latinské Ameriky a Karibiku) nebo summit mezi EU a Čínou.⁶²

1.2.5.1. Lisabonská smlouva v Senátu

Po únorové ratifikaci Lisabonské smlouvy Poslaneckou sněmovnou započala 6. května mnohohodinová diskuze o ratifikaci této smlouvy i v horní komoře českého Parlamentu. V diskuzi padaly stanoviska senátorů pro i proti smlouvě. Smlouvu na schůzi podpořil premiér v demisi Mirek Topolánek, který senátory vyzval k jejímu schválení.⁶³

Zatímco v Poslanecké sněmovně bylo zapotřebí třípětinové podpory všech poslanců, tak v Senátu bylo zapotřebí minimálně třípětinového souhlasu přítomných senátorů. To znamenalo podporu minimálně 49 senátorů z 81 senátorů. Z důvodu nepřítomnosti dvou senátorů byla tato hranice snížena na 48 senátorů.

K přijetí smlouvy se nakonec vyslovilo 54 ze 79 hlasujících senátorů. Proti přijetí bylo 19 senátorů za ODS a nezařazená senátorka Marta Bayerová. Pět senátorů se zdrželo hlasování. Pro přijetí byli všichni senátoři za ČSSD, KDU-ČSL a z Klubu otevřené demokracie, několik senátorů za ODS a nezařazený senátor Vlastimil Balín.⁶⁴

Tento krok znamenal, že smlouva úspěšně prošla oběma komorami českého Parlamentu a bylo zapotřebí již pouze posledního kroku k její konečné ratifikaci, a

---

⁶² Webové stránky předsednictví 2009. *České předsednictví v květnu pořádá v Praze důležité summit*. [online]. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20191226143259/http://www.eu2009.cz/cz/news-and-documents/news/ceske-predsednictvi-v-kvetnu-porada-v-praze-dulezite-summit-16643/index.html>

⁶³ Ministerstvo vnitra ČR. *Senát - jednání o ratifikaci Lisabonské smlouvy*. [online]. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/senat-jednani-o-ratifikaci-lisabonske-smlouvy.aspx>

⁶⁴ Senát Parlamentu České republiky. 6. schůze, 7. hlasování, 06.05.2009. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=9887&O=7>

to podpisu prezidenta Václava Klause, který byl a stále asi i je odpůrcem daného dokumentu.

Mirek Topolánek k souhlasu Senátu uvedl: „*Pro mě ten úkol skončil, jako předseda vlády jsem tu smlouvu podepsal. Svou odpovědnost jsem skončil ratifikací v Senátu. Dál je to na odpovědnosti prezidenta republiky.*“⁶⁵ Toto tvrzení dávalo jasný smysl z ohledem na to, že za dva dny měl Mirka Topolánka v premiérském křesle nahradit Jan Fischer.

Tak jako při ratifikaci v dolní komoře, tak i v Senátu lze spatřit roztržičnost hlasů senátorů za ODS. Jak už jsem poznamenal, tuto nejednotu v hlasování přikláním k rozdělenosti strany na dva tábory. Prounijní část ODS, která stála za předsedou strany Mirkem Topolánkem a euroskeptická část, která se přikláněla k prezidentovi Václavu Klausovi, jakožto k bývalému předsedovi strany.

1.2.5.2. Summit zaměstnanosti

V dopoledních hodinách 7. května se v Praze sešli představitelé států sociální Trojky (České republiky, Švédska a Španělska), EK a představitelé evropských sociálních partnerů a zástupci podnikatelského sektoru. Cílem summitu nebylo vytvoření konkrétních opatření, ale odstartování diskuze o politikách na podporu zaměstnanosti, která by vedla později ke konkrétním krokům. Představitelé se dohodly na několika principech a deseti doporučeních pro národní a evropské politiky zaměstnanosti.⁶⁶

Mezi principy, kterými by se měly účastníci řídit, a na kterých se účastníci summitu dohodly, patřily například: lepší koordinace mezi hospodářskou politikou, politikou zaměstnanosti a sociální politikou, respektování pravidel jednotného trhu EU, předcházet a odmítat protekcionismus, udržitelná obnova prostřednictvím strukturálních reforem, včetně strategií zaměřených na posílení

---

⁶⁵ MAREŠOVÁ, Václava. *Senátoři schválili Lisabonskou smlouvu*. iRozhlas [online], 6.5.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/senatori-schvalili-lisabonskou-smlouvu_200905061841_mpanuska

⁶⁶ Webové stránky českého předsednictví 2009. *Summit nabídl cestu ke snížení nezaměstnanosti*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160912072148/http://eu2009.cz/cz/news-and-documents/press-releases/summit-nabidl-cestu-ke-snizeni-nezamestnanosti-20677/index.html>

konkurenceschopnosti a modernizaci systémů sociální ochrany nebo systematické sledování a vyhodnocování efektivity přijatých kroků.⁶⁷

Představitelé našli společnou řeč u deseti doporučení, které měly pomoci zmírnit nezaměstnanost a sociální dopady krize a nachystat pro EU lepší pozici až se ekonomika oklepe z krize. Sedm z těchto deseti doporučení bylo na úrovni členských zemí a zbylé tři byly na unijní úrovni.⁶⁸

Co se týká národních doporučení, tak zde se sedm doporučení se zabývalo následujícím. Zaprvé dostali státy a sociální partneři doporučení, aby nepropouštěli zaměstnance, ale spíše jim dočasně snížili pracovní dobu a umožnili jim ve volném čase rekvalifikaci s podporou vlád a Evropského sociálního fondu. Druhé doporučení se týkalo potřeby většího úsilí k vytvoření přátelského prostředí a vytváření více pracovních míst, např. snížením nemzdových nákladů práce, investicemi do výzkumu a infrastruktury nebo snížením administrativní zátěže.⁶⁹

Dále se členské státy měly zaměřit na zlepšení efektivity jejich služeb zaměstnanosti, a to takovým způsobem, aby služby zaměstnanosti byly včasné, účinné a individuálně přizpůsobené, a aby uchazeči o zaměstnání získali podporu a znovu se zapojili na trhu práce. Členské státy a sociální partneři se měli také dohodnout na výrazném navýšení počtu učňovských míst a míst pro praxi.⁷⁰

Všechny strany by podle doporučení měly spolupracovat a zaměřit se na zvýšení nabídky práce podporou inkluzivnějších trhů práce a zlepšením přístupu k zaměstnání. Toho měly dosáhnout zajištěním pracovních pobídek, účinnou aktivní politikou trhu práce a modernizací systémů sociální ochrany. Předposlední doporučení na národní úrovni se týkalo zintenzivnění opatření členských států ke zlepšení dovedností na všech úrovních, a tím zabránit mladým lidem opuštění škol bez dovedností, které jsou nezbytné k získání zaměstnání.⁷¹

---

⁶⁷ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages. [online]. [citováno 22.3.2024], str. 1. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160912095958/http://eu2009.cz/assets/calendar/main-events/main-messages.pdf>

⁶⁸ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 2

⁶⁹ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 2

⁷⁰ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 2

⁷¹ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 2

Poslední doporučení členskými státy se týkalo maximální pohyblivosti pracovních sil, čímž by se zlepšila shoda na trhu práce a lidem by bylo umožněno využít naplno jejich potenciál. Volný pohyb pracovníků měl přispět hospodářskému růstu bez negativních dopadů na trhy práce a sociální soudržnost cílových zemí.⁷²

Na unijní úrovni se jednalo o spolupráci EK s členskými státy a sociálními partnery k identifikaci pracovních příležitostí po celé Evropě a vylepšení předvídání dovedností v souladu s agendou New Skills for New Jobs, o inovativních přístupech EU a členských států při pomoci nezaměstnaným a mladým lidem při začínání jejich vlastního podnikání a o vzájemném učení a výměně osvědčených praktik v oblasti předvídání a v restrukturalizaci.⁷³

Hospodářská krize, která postihla celý svět v období před a během českého předsednictví, postihla i pracovní sektor. Proto je dobře, že všichni aktéři summitu zaměstnanosti přišli s výše zmíněnými principy a doporučeními, které mohly napomoci s zaměstnaností v unijních státech, kde se právě z důvodu krize zvětšovala nezaměstnanost. V prvním čtvrtletí roku 2009 byla nezaměstnanost v Evropské unii na 8,8 %, s tím že největší nezaměstnanost byla ve Španělsku na 17,5 % a nejnižší byla 4,7 % v Rakousku.⁷⁴

Domnívám se, že dané principy odmítání protekcionismu, dodržování pravidel jednotného trhu EU a lepší koordinace politik byly správnými kroky, které mohly přispět k zmírnění nezaměstnanosti a sociální dopady krize. To stejné si myslím i o doporučení jako jsou nepropuštění zaměstnanců, ale snížení jejich pracovní doby, zlepšení efektivnosti zaměstnanosti, tak aby uchazeči o zaměstnání získali podporu a znovu se mohli zapojit na trhu práce nebo vytváření více pracovních míst.

---

⁷² Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 3

⁷³ Employment Summit, 7 May 2009, Main messages, pozn. 67, str. 3

⁷⁴ Český statistický úřad. *Postavení českého trhu práce v rámci EU - 1. čtvrtletí 2009*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/postaveni-ceskeho-trhu-prace-v-ramci-eu-1-ctvrtleti-2009-9x6bgujnlb>

1.2.5.3. Východní partnerství

Na dopolední summit zaměstnanosti navázal odpoledne 7. května první zakládající summit Východního partnerství. Summitu se účastnily členské státy EU a státy bývalých sovětských republik, tedy Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina. Prvopůvodní myšlenka Východního partnerství vyšla z polsko-švédské iniciativy, které se EK ujala na konci roku 2008.⁷⁵

Hlavním cílem Východního partnerství bylo posílení politických vazeb a hospodářská integrace mezi EU a výše zmíněnými šesti státy bývalých sovětských republik, ať už pomocí bilaterálních vztahů, tak i v multilaterálním rozměru, a podpořit stabilitu v daných státech. Dalším cílem Východního partnerství bylo vytvořit společnou zahraniční politiku EU k východu Evropy, čímž by byl vytvořen specifický východní rozměr pro Evropskou politiku sousedství.⁷⁶

V souvislosti s politickými a hospodářskými reformami patřilo mezi hlavní nabídku Východní partnerství v bilaterálních vztazích uzavírání nových smluvních vztahů, větší hospodářská integrita s EU (prohlubování volného obchodu), zjednodušení vízového režimu, posílení spolupráce v oblasti energetické bezpečnosti či zvláštní programy, které by partnerským zemím pomohly řešit potíže související s hospodářským a sociálním vývojem.⁷⁷

Mnohostranná dimenze zahrnovala posílení demokracie, zásady dobrého vládnutí (nekorupčnost, nezneužívání pravomocí a dodržování právního řádu), vytvoření tržních příležitostí pomocí hospodářské integrace a sblížením s politikami EU, zajištění energetické bezpečnosti a propojenosti energetických a dopravních sítí a posilování osobních kontaktů.⁷⁸

---

⁷⁵ EURACTIV. *Východní partnerství posílí vazby EU s postsovětskými sousedy*. [online], 11.5.2009. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/vychodni-partnerstvi-posili-vazby-eu-s-postsovetskymi-sousedy-005979/>

⁷⁶ Joint Declaration of the Prague Eastern Partnership Summit. [online]. [citováno 22.3.2024]. str. 6. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/media/31797/2009_eap_declaration.pdf

⁷⁷ EURACTIV, pozn. 75

⁷⁸ EURACTIV, pozn. 75

Summit Východního partnerství byl také poslední schůzkou, které se účastnil M. Topolánek jako předseda Evropské rady. Ve svém projevu na summitu uvedl, že: „*Východní partnerství zcela jistě není nějakou obnovou východního bloku.*“ Dále ve svém projevu dodal: „*Členové Evropské unie i partneři máme bytostný zájem na tom, aby země na hranici EU disponovaly stabilním ekonomickým prostředím, posilovaly demokratické principy a měly odpovědnou správu věcí veřejných. A právě k podpoře těchto cílů koncept východního partnerství směřuje.*“⁷⁹

EU na toto partnerství vyčlenila 600 milionů eur, což rozhodně není malý obnos financí a je z toho zcela jasný, že EU vycítila, že toto partnerství dává smysl a může být prospěšné pro obě strany. Těchto 600 milionů eur mělo sloužit k podpoře demokratických reforem, hospodářské integrace a posilování energetické bezpečnosti ve výše zmíněných šesti zemích.⁸⁰

Z šesti států Východního partnerství pouze Moldavsko a Arménie nesousedí s Ruskem. Takže snaha o jejich integraci více „na západ“ byl dobrý nápad, jak těmto chudším státům pomoci s důsledky hospodářské krize. To, že se EU rozhodla vyčlenit celých 600 milionů eur na toto partnerství taktéž ukazuje, že tomuto partnerství věřila. Z české strany se jednalo podle mého názoru o úspěch, protože Východní partnerství mělo uvedeno ve svých prioritách již na začátku předsednictví. Spolupráce s těmito státy mohla skrývat přínos jak pro postsovětské republiky, tak i pro EU jako takovou.

1.2.5.4. Jižní koridor

Den po summitu Východního partnerství se konal v Praze další summit s názvem „*Jižní koridor – nová hedvábná stezka*“. Summitu se zúčastnily EK, české předsednictví, Generální sekretariát Rady a zástupci zemí Jižního koridoru, jmenovitě Ázerbájdžánu, Egypta, Gruzie, Iráku, Kazachstánu, Turecka, Turkmenistánu a Uzbekistánu.⁸¹

---

⁷⁹ VAVROUŠKA, Petr, BREZOVSKÁ, Katarína. *EU zahájila na pražském summitu projekt východního partnerství*. Irozhlas.cz [online], 7.5.2009. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/eu-zahajila-na-prazskem-summitu-projekt-vychodniho-partnerstvi_200905072219_kbrezovska

⁸⁰ EURACTIV, pozn. 75

⁸¹ KANIOK, pozn. 6, str. 148

Jižní koridor se měl stát jakousi novodobou hedvábní stezkou, po které by putovalo zboží, lidé či technologie. Hlavním bodem summitu byl rozvoj Jižního koridoru v oblasti energetiky a dopravy, zejména ohledně dodávky zemního plynu pomocí koridoru, který by přispěl k diverzifikaci zdrojů energie EU.⁸²

Výsledkem tohoto summitu byla tzv. Pražská deklarace, která deklarovala určité kroky a spolupráci v oblasti energetické spolupráce v rámci koridoru.⁸³ Mezi tyto kroky patřila například domluva států na spolupráci ve vytvoření přímého energetického a dopravního spojení mezi zeměmi, kterým by maximálně využily již existující regionální iniciativy v těchto oblastech.⁸⁴

Spolupráce a vytvoření nové energetické a dopravní tepny do EU přes jiné země byla dobrá iniciativa, jak diverzifikovat přísun plynu do EU, a tím i snížit závislost na Rusku. Myslím si, že lednová plynová krize byla dostatečným budíčkem k tomu, aby se právě podobný projekt posunul dál a EU nebyla zcela odkázána na ruské dodávky.

1.2.5.5. Úřednická vláda

Po březnovém vyslovení nedůvěry vládě Mirka Topolánka musela vzniknout úřednická vláda, která by dovedla české předsednictví do konce a ČR k předčasným volbám. Takováto vláda vznikla po vyjednávání ODS, ČSSD a strany zelených, kdy dané strany našly shodu na jménu pro kandidáta na nového předsedu vlády. Tím se stal Jan Fischer, v té době šéf Českého statistického úřadu, kterého prezident Václav Klaus pověřil 9. dubna sestavením nového kabinetu.⁸⁵

Noví ministři do vlády Jana Fischera byli bezpartijní osoby, které nominovali politické strany, které si mezi sebou rozdělily počet nominací ministrů a jejich

---

⁸² Výsledky českého předsednictví v Radě EU. [online]. [citováno 22.3.2024]. str. vi. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20190303074216/http://www.eu2009.cz/assets/czech-presidency/programme-and-priorities/achievements/cz-pres_vysledky_cs_2.pdf

⁸³ KANIOK, pozn. 6, str. 148

⁸⁴ Prague Summit Southern Corridor. [online]. [citováno 22.3.2024]. str. 3. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20210228161611/http://www.eu2009.cz/assets/news-and-documents/press-releases/the-declaration---prague-summit--southern-corridor--may-8--2009.pdf>

⁸⁵ KANIOK, pozn. 6, str. 173-174

resorty. Samotná vláda byla jmenována 12. května 2009, kdy přebrala veškerou agendu od končící vlády Mirka Topolánka. Fischerův kabinet tak měl před sebou necelý měsíc a půl, kdy byl prakticky v čele českého předsednictví. Důvěru jako takovou však úřednická vláda získala až 7. června na mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny, kdy ji 156 hlasy byla vyslovena důvěra.⁸⁶

Jelikož bylo ČR na politické scéně v tzv. patu, tak vytvoření úřednické vlády byl dle mého názoru nejlepší možný způsob, jak přivést do ČR znovu klid. Myslím si, že to bylo lepší řešení než pověřit sestavením vlády jakoukoliv stranu v Poslanecké sněmovně. To že se největší strany (ODS a ČSSD) dohodly na novém premiérovi a nominaci ministrů, též pomohlo k vyslovení důvěry tomuto novému kabinetu. Před novým premiérem J. Fischerem pak stály dva hlavní úkoly: dovést české předsednictví ke zdárnému konci a ČR k předčasným volbám.

1.2.6. Červen

Poslednímu měsíci předsednictví vévodila schůzka Evropské rady, kterou již vedl nový český předseda vlády Jan Fischer. Na této schůzi se jednalo o dvou tématech, a to o irskými zárukami k Lisabonské smlouvě a volbě předsedy EK.

1.2.6.2. Podpora Josého Manuela Barrosoy

Na červnové Evropské radě, kterou již vedl premiér Jan Fischer, bylo dosaženo jednomyslné shody na kandidátovi na příštího předsedu EK. Tím se měl stát J. M. Barrosa, který byl předsedou EK doposud. Nejednalo se však o právně závaznou formu, nýbrž pouze o politickou podporu.⁸⁷

Mezi priority, kterými se chtěl Barrosa zabývat ve svém druhém volebním období, patřily řešení finanční a hospodářské krize a uzavření mezinárodní dohody o klimatických změnách na prosincovém jednání v Kodani. Co se týče dlouhodobých plánů, tak k něm se nevyjádřil.⁸⁸

---

⁸⁶ KANIOK, pozn. 6, str. 174

⁸⁷ EURACTIV. *Summit podpořil Barrosa do druhého funkčního období*. [online], 19.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/summit-podporil-barrosa-do-druheho-funkcniho-obdobi-006157/>

⁸⁸ EURACTIV, pozn. 87

Tím, že představitelé unijních států přislíbili Barrosovi pouze politickou podporu, si nechali dle mého názoru pootevřená vrátka pro případ, kdy by Barrosa nezískal dostatečnou důvěru v EP. Jednotná shoda Evropské rady na jméno byla dobrým způsobem, jak české předsednictví své předsedání v Radě EU ukončilo.

Již před schůzí Evropské rady nominaci J. M. Barrose podpořili nejvyšší představitelé Česka, Německa, Francie, Itálie, Lucembursko, Španělska či Portugalska.⁸⁹

1.2.6.1. Irské záruky k Lisabonské smlouvě

Irsko patřilo společně s ČR mezi poslední státy, které ještě v červnu 2009 neratifikovaly Lisabonskou smlouvu. Irským důvodem, proč k tomu nedošlo bylo, že podle irské ústavy je od roku 1987 zapotřebí každou změnu primárního práva EU schválit voliči v referendu. A právě v prvním referendu, které se konalo v červnu 2008, byl irský lid proti přijetí Lisabonské smlouvy, kdy při 53 % účasti bylo 46 % pro a 54 % proti. Důvodem neúspěšného referenda mohla být nízká informovanost voličů a jejich nespokojenost s domácí vládou.⁹⁰

Jak lze vypožorovat informovanost občanů je velmi důležitá, proto se nedivím, že se Irové v prvním referendu o Lisabonské smlouvě vyjádřili proti. Domnívám se, že je vždy lepší odmítnout něco čemu nerozumím nebo o čem nemám žádný podvědomí než s tím souhlasit a poté se divit.

Kvůli nepříznivému referendu se proto, po dlouhých téměř půlročních vyjednáních, v červnu na zasedání Evropské rady, pod taktovkou českého předsednictví schválil balík tzv. irských záruk k Lisabonské smlouvě, a to ve formě dodatků k Závěrům Evropské Rady. Podstatou tohoto balíku bylo

---

⁸⁹ EURACTIV. *Fischer začal jedna o Barrosovi znovuzvolení.* [online], 10.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/fischer-zahajil-jednani-o-barrosovu-znovuzvoleni-006113/>

⁹⁰ EURACTIV. *Záruky pro Irsko mohou zkomplikovat přijetí Lisabonu.* [online], 12.6.2009. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/budoucnost-eu/news/zaruky-pro-irsko-mohou-zkomplikovat-prijeti-lisabonu-006127/>

rozhodnutí hlav států a předsedů všech 27 unijních zemí ve vztahu k obavám irských lidí, které se týkaly Lisabonské smlouvy.⁹¹

Jednalo se o objasňující text, který neměnil Lisabonskou smlouvu, což znamenalo, že se nemusel opakovat celý proces ratifikace ve všech zemích, který smlouvu již přijaly. Co se do formy týká, tak záruky byly právně závazné. Rozhodnutí hlav států a předsedů vlád.⁹²

Samotné záruky byly rozděleny do čtyř dodatků, které se týkaly daňové nezávislosti, irské vojenské neutrality, sociálních záležitostí jako je například právo na život (zákaz provádění interrupcí), či právo na rodinu a vzdělání a pravidla, že každá země bude mít i nadále jednoho komisaře. Díky těmto zárukám mohlo Irsko znovu vyhlásit referendum o přijetí Lisabonské smlouvy.⁹³

Pozitivem irských záruk byl fakt, že byly přijaty jako dodatky. Tedy, že nebylo zapotřebí, aby se proces ratifikace Lisabonské smlouvy musel opakovat ve státech, který již smlouvu ratifikovaly. Velký pozitivum, která v irských zárukách vidím já osobně, je fakt, že každé zemi i nadále zůstal jeden komisař. Dalšími pozitivy jsou samozřejmě vysvětlení ostatního textu.

1.3. Hodnocení předsednictví 2009

ČR neměla vůbec jednoduchou startovací pozici, jelikož nastupovala po velmi ambiciózním a povedeném francouzském předsednictví. Samotná Francie, zejména tehdejší francouzský prezident Sarkozy, české předsednictví nešetřila a kritizovala ho kdykoliv jen mohla.

Hned na začátku svého předsednictví se ČR musela zabývat dvěma vážnými krizemi, konfliktem v pásmu Gazy a dodávkami plynu z Ruska. Co se týče plynové krize, tak tu za mě české předsednictví zvládlo skvěle. U řešení konfliktu v pásmu Gazy už to taková hitparáda nebyla.

---

⁹¹ KANIOK, pozn. 6, str. 127

⁹² KANIOK, pozn. 6, str. 127

⁹³ KANIOK, pozn. 6, str. 127

Největší kaňkou na českém předsednictví bylo určitě vyslovení nedůvěry Topolánkově vládě. Mnoho zahraničních médií se shoduje, že předsednictví jako takové skončilo právě touto událostí. Zbytek předsednictví poté už byl jen „dojezd na půl plynu“. Další kaňkou určitě byla kauza ohledně uměleckého díla Entropa, která ČR taktéž moc plusových bodů nepřidala.

Naopak největším úspěchem předsednictví byl dle mého názoru summit EU s USA, na kterém poprvé mohli představitelé EU jednat s nově zvoleným prezidentem a vyřešení lednové plynové krize. Dalším úspěchem byl summit zaměstnanosti, na kterém byly dohodnuty principy a doporučení, jak postupovat v této oblasti. Nelze opomenout ani vyřešení plynové krize na začátku předsednictví, kterou ČR zvládla vyřešit ve velmi krátké době.

1.3.1. Hodnocení v tuzemsku

Jako úspěšné, tak označili české předsednictví oba premiéři, kteří byli v jeho čele – Jan Fischer a Mirek Topolánek. Jan Fischer připustil, že výsledek předsednictví byl dobrý, a nakonec i úspěšný hlavně díky všem úředníkům a odborníkům, kteří na něm pracovali. Dále J. Fischer vyzdvihl podporu od EK v čele s J.M. Barrosem, která předsednictví po celou dobu podporovala, a to i po změně českého kabinetu.⁹⁴

Hlavními úspěchy českého předsednictví byly podle J. Fischera úspěšné řešení plynové krize, odmítnutí protekcionismu a zvládnutí červnové Evropské rady, na které se dohodly irské záruky a podpora J. M. Barrosoy na předsedu Evropské komise.⁹⁵

Mirek Topolánek označil předsednictví za úspěšné i díky právě Janu Fischerovi, který do něj vstoupil těžké situaci a zabránil tak ostudě, kterou si ČR v podobě pádu vlády připravila sama. M. Topolánek taktéž pochválil stovky úředníků a

---

⁹⁴ Vláda České republiky. *Premiér Jan Fischer a Mirek Topolánek k závěru předsednictví ČR*. [online], 1.7.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z:

<https://vlada.gov.cz/scripts/detail.php?id=59968&tmplid=50>

⁹⁵ Tvoříme Evropu. *Fischer: Česko předává Švédsku vedení EU se splněnou agendou*. [online], 29.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://tvorimevropu.cz/2009/06/29/fischer-cesko-predava-svedsku-vedeni-eu-se-splnenou-agendou/>

specialistů, kteří na předsednictví pracovali. Během svého hodnocení ještě podotkl že: „*Jen v Praze je možné, aby závěrečnou řeč mohli vést dva lidé, kteří se na tom předsednictví podíleli,*“⁹⁶ což je podle mého názoru pravda.

Podle Topolánka předsednictví začalo dobře, když se dokázalo vypořádat s plynovou krizí a pomohlo humanitární pomocí v pásmu Gazy. Dalšími úspěchy byly zabránění protekcionismu, summit EU s USA v Praze či otevření diskuze energetické bezpečnosti EU. Bohužel podle něj předsednictví poškodily opoziční strany, když jeho vládě vyslovily nedůvěru. Toto celé předsednictví oslabilo a české předsednictví tak bylo promarněnou příležitostí.⁹⁷

Předseda opoziční ČSSD Jiří Paroubek ocenil úředníky, kteří na hladkém průběhu měli velkou zásluhu, a to svojí profesionalitou a úsilím. Vláda Mirka Topolánka podle něj byla kvalitou horší než vláda Jana Fischera. Co se týče pádu vlády, tak za něj si mohla ODS sama, když se proti ní postavili vlastní poslanci.⁹⁸

Podle prezidenta Klause ČR ve své roli obstálo. Výměnu vlády v půlce předsednictví nevidí jako něco, co by na předsednictví mělo zásadní vliv, a co by předsednictví v zahraničí poškodilo.⁹⁹

1.3.2. Hodnocení v zahraničí

V zahraničí už hodnocení českého předsednictví nebylo tak růžové jako v ČR. Unijní politici a analytici též ocenili organizaci a administrativu předsednictví. České politiky už tak moc ne.

---

⁹⁶ Vláda České republiky, pozn. 94

⁹⁷ ČT24. *Topolánek: Předsednictví EU je naše promarněná příležitost*. [online], 25.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/topolanek-predsednictvi-eu-je-nase-promarnena-prilezitest-181890>

⁹⁸ ČT24, pozn. 97

⁹⁹ BÍLÁ, Martina. Klaus: *Výměna vlády české předsednictví nepoškodila*. Radio Prague International [online], 23.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/klaus-vymena-vlady-ceske-predsednictvi-neposkodila-8418942>

Podle předsedy EK Josého Barroso české předsednictví dosáhlo výsledků, a to i přes svoji politickou krizi. Dále ocenil spolupráci s oběma českými premiéry, ale nedoporučoval dalším zemím, aby to zkoušely během svých předsednictví.¹⁰⁰

Chaotické a trapné. Tak by se české předsednictví dalo shrnout podle zahraničních listů. Nejkritičtější byly hlavně francouzská média. Právě francouzská kritika byla slyšet při každém českém přešlápnutí, ať už šlo o umělecké dílo Entropa nebo o výrok premiérova mluvčího, že válka v Gaze je jen obranná akce Izraele.¹⁰¹

Podle britského Financial Times se na české předsednictví jen tak nezapomene. Bohužel pro ČR to nebylo myšleno v dobrém. Britský tisk nebyl pouze kritický k českému předsednictví. Našel v něm několik úspěchů, jako byly řešení krize a zdůraznění jednotného evropského trhu či zajištění dohody o financování ropovodu Nabucco. Dále Financial Times pochválil úředníky, kteří si vedli dobře, naopak čeští politici byli katastrofální.¹⁰²

Jak jde vidět, tak jak v ČR, tak i v zahraničí byli pochváleni hlavně úředníci, kteří odváděli veškerou černou práci, která nebyla zas tak moc vidět. Nejvíce v zahraničí rezonoval pád české vlády, který byl největším průšvihem celého předsednictví, i když pan prezident Václav Klaus říká, že to nemělo na průběh předsednictví žádný vliv. S tímto se já osobně neztotožňuji, protože se domnívám, že právě výměna vlády měla vliv na zbytek předsednictví. Ať už z důvodu, že nebylo jasné, kdo bude vést dané akce nebo i tím, že nový premiér musel skočit do „rozjetého vlaku“.

---

¹⁰⁰ KUBECZKA, Josef. *José Barroso: Češi dosáhli výsledků i přes domácí politickou krizi*. Radio Prague International [online], 23.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/jose-barroso-cesi-dosahli-vysledku-i-pres-domaci-politickou-krizi-8419271>

¹⁰¹ ČT24. *Evropský tisk o českém předsednictví - úředníci byli dobří, politici katastrofální*. [online], 18.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/evropsky-tisk-o-ceskem-predsednictvi-urednici-byli-dobri-politici-katastrofalni-181624>

¹⁰² ČT24, pozn. 101

2. Předsednictví v roce 2022

Prvního července roku 2022 slavnostně započalo v Litomyšli druhé české předsednictví v Radě Evropy, které trvalo do 31. prosince téhož roku. Toto předsednictví bylo, tak jako v roce 2009, součástí tříčlenné skupiny, takzvané „trojice“, která se skládala z Francie, ČR a Švédska. S tím, že Francie předsedala Radě EU půl roku před ČR a „štafetu“ po ČR zase převzalo na další rok Švédsko.

Celé české předsednictví bylo velice ovlivněno neopodstatněnou ruskou agresí proti Ukrajině, která započala již v únoru roku 2022 a pokračovala během celého předsednictví ČR.

Dalo by se říct, že právě kvůli invazi na Ukrajině si ČR zvolila za motto svého předsednictví Havlovské heslo „Evropa jako úkol“, kterým prezident Václav Havel nazval svou řeč při udělování Ceny Karla Velikého v roce 1996.¹⁰³

Domnívám se, že výběr motto byl výstižný, protože před ČR jako předsedající zemí doopravdy čekal velmi těžký a důležitý úkol ve formě zvládnutí všech nástrah, které sebou ozbrojený konflikt na Ukrajině přinesl.

2.1. Priority

ČR si stanovala pět priorit, na které se chtěla zaměřit během svého předsednictví. Tyto priority byly: zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny, energetická bezpečnost, posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru, strategická odolnost evropské ekonomiky, odolnost demokratických institucí.¹⁰⁴

Dá se říct, že všech pět priorit úzce souviselo s ruským útokem na Ukrajinu. Což dávalo smysl, jelikož jak už jsem se zmínil, tím že rusko-ukrajinský konflikt byl

---

¹⁰³ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol [online]. str. 1 Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320173257/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>

¹⁰⁴ TUNGUL, Lucie (ed.). Formování priorit předsednictví Evropské unie: národní výzvy v evropském kontextu: vstříc měnící se politické realitě. Praha: Topaz, [2022]. ISBN 978-80-88350-27-9. str. 10

relativně ještě na svém začátku, tak bylo jasné, že největší soustředění bude na tuto problematiku.

2.1.1. Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny

První bod, a tedy i podle mého názoru nejdůležitější bod, které si české předsednictví stanovilo, bylo hájení suverenity a teritoriální integrity Ukrajiny, a to všemi prostředky, které EU mohla nabídnout, včetně dalších sankcí vůči Rusku nebo politickou a vojenskou podporou Ukrajiny.¹⁰⁵

S takovýmto závazkem se zcela ztotožňuji, jelikož Ruská federace svým pádem na Ukrajinu nejenže porušila mezinárodní právo veřejné, ale také tím způsobila jednu z největších uprchlických krizí, kterou Evropa zažila od druhé světové války, tím že z Ukrajiny, která byla decimovaná válkou, musely uprchnout do sousedních států, a tedy i do států EU ženy a děti.

Z tohoto důvodu se české předsednictví chtělo zaměřit na zvládnutí této uprchlické krize a na základě principů solidarity, efektivnosti a flexibility pomoc nejpostiženějším členským státům, které tato krize zasáhla nejvíce. Ať už finančními prostředky či vytvořením nezbytných struktur na pomoc.¹⁰⁶

Což dává jednoznačně smysl, protože bez vzájemné pomoci by nejvíce zasažené státy EU nemusely nápor uprchlické krize zvládnout. Jednalo se zejména o Polsko nebo Slovensko, do kterých válkou postižení Ukrajinci utíkali, ale také o ČR či Německo, kam právě cesty ukrajinských uprchlíků vedli. Kdo ví, jak by si tyto země poradily bez vzájemné pomoci uvnitř Unie, ať už finančně nebo i personálně.

S uprchlickou krizí úzce souvisela i další priorita v této oblasti, a to integrace ukrajinských uprchlíků do společnosti v členských státech EU. Ať už v případě dětí jejich ochrana, zajištění přístupu ke vzdělání a mimoškolních aktivit či v případě ukrajinských žen zase jejich začlenění do trhu práce.¹⁰⁷

---

¹⁰⁵ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 3

¹⁰⁶ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 3

¹⁰⁷ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 3

Toto je to nejmenší, co se mohlo pro ukrajinské uprchlíky podle mě udělat. Každá osoba by měla mít přístup ke vzdělání a práci, a je úplně jedno odkud je. Naopak EU toho mohla využít, tím že ukrajinské ženy mohly zaplnit volná místa na pracovním trhu, čímž by prospěly ekonomice jednotlivým unijním státům. Domnívám se, že i pro ukrajinské uprchlíky bylo lepší myslet a soustředit se na něco jiného než jen na to co se děje v jejich domovině, čehož mohli dosáhnout právě začleněním do společnosti ve státech EU.

Poslední úkol v otázce Ukrajiny bylo samostatné řešení poválečné obnovy Ukrajiny. Zde se české předsednictví chtělo zaměřit zejména na obnovu kritických infrastruktur, zajištění základních služeb, posílení odolnosti a hospodářskou obnovu a stabilitu Ukrajiny. Toho chtělo předsednictví dosáhnout silnou spoluprací Evropské unie s Ukrajinou.¹⁰⁸

Tento plán zněl dobře, protože Ukrajina by bez základních potřeb nemohla pořádně fungovat. Ukrajina by dle mého názoru sama nezvládla navrátit svoji zemi zpět do takového stavu, jaký byl před vpádem ruských vojsk na její území. Tím, že české předsednictví mělo v plánu ji pomoc s obnovou se domnívám, nejen že by to zvládly, ale ještě by to nastartovalo integraci Ukrajiny více na západ. Zatímco kdyby se EU nechtěla angažovat v obnově Ukrajiny, tak by tím riskovala další příliv ukrajinských uprchlíků, protože kdo by chtěl žít a vychovávat děti v podmínkách, kde není ani základní infrastruktura.

2.1.2. Energetická bezpečnost

I druhá priorita českého předsednictví souvisela s ruskou vojenskou agresí na Ukrajině. Ukázalo se totiž, že členské státy, ale vlastně i EU jako celek, nemůžou být energeticky odkázáni na zemi, která hrozí svobodnému a demokratickému světu.

Právě z důvodu této závislosti na ruském plynu, ropě i uhlí se české předsednictví chtělo zaměřit na energetickou bezpečnost EU a na urychlenou implementaci

---

¹⁰⁸ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 3

REPowerEU, jehož cílem byla rozmanitost energetických zdrojů a přechod na nízkoemisní či obnovitelné zdroje energie a současně na rozvoj energetické infrastruktury, která by též napomohla k energetické samostatnosti a odolnosti EU. V této souvislosti se české předsednictví chtělo zaměřit na jadernou energetiku a její roli v energetické bezpečnosti EU. Dalším úkolem, které si předsednictví na sebe „upletlo“ bylo naplnění plynových zásobníků před nadcházející zimou.¹⁰⁹

Já se osobně domnívám, že odstříhnutí od ruského plynu mělo přijít již dříve, protože není možné aby skoro celá EU byla závislá na jednom dodavateli, který když se mu zrovna zamane, tak ji tím bude vydírat. S tím, že přechod na obnovitelné či nízkoemisní zdroje energie je win-win situace, kdy se EU odstříhne od dodávek energií z diktátorského režimu Vladimíra Putina, ale také tím pomůže planetě a ukáže ostatním zemím světa, kterým směrem se mají vydat v oblasti energií. Je zajímavé, že stejnou otázkou se zabývalo i první české předsednictví již v roce 2009. Z toho vyplývá, že se za 13 let od prvního předsednictví v této oblasti nic moc nezměnilo a neposunulo dopředu.

S přechodem na obnovitelné a nízkoemisní zdroje energií souvisí i další důležitý bod, na který se české předsednictví chtělo zaměřit. Tím byla dekarbonizace EU, jejíž základ tvoří „Fit for 55“, jehož cílem je snížení emisí, které vytváří EU, do roku 2030 o 55 %. Snižovat emise chtělo předsednictví v dopravě, kde chtělo i podporovat takové dopravní možnosti, které jsou šetrnější k životnímu prostředí.¹¹⁰

Tento bod se mi zdá velmi ambiciózní, ale popravdě si nejsem jistý, zda je proveditelný. Protože snížit emise, které EU vytváří doposud o celých 55 %, tedy o více než polovinu, během pouhých osmi let se mi zdá spíše nereálný nebo hodně přitažený za vlasy. Další dopad, který toto snižování emisí může způsobit, je oslabení unijní ekonomiky právě na úkor ochrany životního prostředí. Osobně bych byl buď pro menší snížení emisí nebo pro větší časové rozhraní, ve kterém by mělo dojít ke snížení o 55 %. Co se týká podporování šetrnějších možností

---

¹⁰⁹ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 4

¹¹⁰ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 4

v dopravě, tak jsem pro, ať už pomocí „přesedlání“ z naftových aut na elektrická, vodíková nebo hybridní nebo pomocí většího využívání hromadných doprav.

Poslední na co se chtělo předsednictví soustředit v oblasti energetické bezpečnosti byla cena energií, která se z důvodu ruské agrese a blížící se zimy mohla stát velmi nebezpečnou a zničující pro domácnosti. Předsednictví zde chtělo implementovat vhodné nástroje, které by snížily negativní sociální a ekonomické dopady.¹¹¹

2.1.3. Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost

Podobně jako v u předchozích dvou priorit, tak i u obranných kapacit a bezpečnosti otevřela ruská agrese a celková nestabilita ve světě oči představitelům EU. České předsednictví se proto rozhodlo k posílení obranyschopnosti a bezpečnosti, především v partnerství se Severoatlantickou aliancí (NATO). Zásadně šlo o implementaci Strategického kompasu a o rozvoj dlouhodobé spolupráce na strategických vojenských systémech. Tedy o spolupráci a investici do snížení technologické závislosti a zajištění odolnosti pro dané technologie.¹¹²

Prohlubování spolupráce byla v souvislosti s válkou na Ukrajině logickým krokem. Je to krok, který může napomoci v případě potenciálního konfliktu mezi Ruskem a Evropou. Investice do technologií v této oblasti je též správným krokem, protože dle mého názoru má mnoho členských států již zastaralou technologii, která by nemusela být už tak efektivní.

České předsednictví si také dalo za úkol věnovat se boji proti kybernetickým útokům. Zde se chtěla zaměřit na vývoj tzv. hybridního toolboxu, nástroje určeného na pomoc členským zemím čelícím nepřátelským hybridním aktivitám. Tedy útokům pomocí online prostoru a dezinformacemi. Zvláštní ochranu proti kybernetickým útokům chtělo předsednictví věnovat unijním institucím, orgánům a agenturám. Další důraz měl být dedikován ke zvyšování bezpečnosti a stability

---

¹¹¹ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 5

¹¹² Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 6

kyberprostoru, a to aktivní spolupráci s demokratickými zeměmi na půdě mezinárodních organizací.¹¹³

Samozřejmě válka se už nevede pouze v reálném světě, ale také právě ve virtuálním. Vývoj tzv. hybridního toolboxu by mohl v tomto ohledu velice pomoci. V každodenním životě vidíme, jak se některé dezinformace rychle šíří a napomáhají chaosu a narativu, který není pravdivý. Ochrana unijních institutů proti kybernetickým útokům je podle mě stěžejní bod, u kterého by se nemělo nic nechat náhodě. Možnost úniku citlivých dat může být velice nebezpečné a zneužitelné.

2.1.4. Strategická odolnost evropské ekonomiky

Po bouřlivém období, kterým bylo období pandemie covid-19, a po ruském napadení Ukrajiny došlo na trhu k nejistotě a k odhalení zranitelnosti dodavatelských řetězců. Tato nejistota se týkala mnoha produktů od potravin, přes léčiva až po polovodičové čipy. Z toho vyplývá, že by EU měla snížit svoji závislost na nestabilní části světa a zvýšit svoji soběstačnost.

Tedy zvýšit strategickou odolnost pomocí cílené podpory technologické konkurenceschopnosti založené na vlastních výrobních kapacitách a pomocí prohloubení volného obchodu s demokratickými státy ve světě.¹¹⁴

EU by se proto tedy měla pokusit soustředit na obchodování se stabilními a demokratickými zeměmi a zvýšit konkurenci EU pomocí podpory vědy, výzkumu a inovací. Tím by zvýšila konkurenci firem unijních států ve světě.

Toho chtělo české předsednictví dosáhnout tím, že se soustředí právě na uzavírání obchodních dohod s demokratickými zeměmi a transatlantickou spoluprací v rámci Rady EU-USA pro obchod a technologie (TTC) s možností na spolupráci pro odolnost dodavatelských řetězců.¹¹⁵

---

¹¹³ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 6

¹¹⁴ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 7

¹¹⁵ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 7

Pokud nebudeme počítat státy EU, které spolupracují spolu navzájem, tak USA patří mezi nejkompatibilnější partnery na světě, s kterým by EU měla spolupracovat. Zvýšení samostatnosti EU, a tím i snížení závislosti na nedemokratických částech světa, je taktéž postup, který by EU pomohl.

2.1.5. Odolnost demokratických institucí

Poslední z pěti priorit českého předsednictví se zaměřovala na posílení odolnosti demokratických institucí, a tím i na ochranu demokracie a právního státu v EU. Jednalo se například o transparentní financování politických stran, nezávislost médií či otevřený rozhovor s občany.¹¹⁶

V souvislosti s válkou na Ukrajině je jasné, že je potřeba chránit právní stát a demokracii, jak jen to jde. Právě proto aby nedošlo k jejich ohrožení. Nezávislost médií je též jedním ze znaků svobodné a demokratické společnosti. Ochrana této nezávislosti je proto podobně důležitá jako ochrana demokratických institucí.

Dále se předsednictví chtělo zaměřit na dodržování a ochranu svobod a evropských, ať už ve virtuálním prostředí nebo v reálném světě. V online světě chtělo předsednictví spolupracovat s ostatními demokratickými státy na respektování základních práv a svobod a posílit transparentnost kryptoměn a zamezit jejich zneužívání.¹¹⁷

Dodržování a ochrana základních práv a svobod, ať už v reálném světě nebo ve virtuálním světě patří mezi klíčové, které se musí dodržovat, tak aby nebyla narušena demokracie a právní stát. Co se týká kryptoměn, tak je dle mého zapotřebí zvýšit jejich průhlednost, aby právě nedocházelo k jejich zneužívání.

V poslední řadě mělo předsednictví v úmyslu posílit podporu a odolnost partnerských zemí proti kybernetickým a hybridním hrozbám, které by mohly ohrozit demokracii a právní stát.¹¹⁸

---

¹¹⁶ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 9

¹¹⁷ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 9

¹¹⁸ Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol, pozn. 103, str. 10

Tento bod úzce souvisí s jednou z předchozích priorit, a to s posílením evropských obranných kapacit a bezpečnosti a zdá se mi velmi podobný. Jak už jsem uvedl ne vše už se odehrává jen v reálném světě, ale právě už i v digitálním. Je tedy zapotřebí i tento svět bránit před možnými hrozbami, tak jako se chrání v realitě.

2.2. Průběh

Tak jako v části, která se zabývala průběhem předsednictví v roce 2009, tak i v následující kapitole se zaměřím na jednotlivé měsíce českého předsednictví, a na to čeho během nich ČR dokázala dosáhnout.

Během celého šestiměsíčního období českého předsednictví se konalo nad 400 různých akcí a bylo uzavřeno 33 dialogů, tedy dohod mezi zástupci EP, Rady Evropské unie a EK.¹¹⁹

2.2.1. Červenec 2022

Z důvodu stále pokračující války na Ukrajině bylo jasné, že většina témat, které se na začátku českého předsednictví měly řešit, budou mít nějakou spojitost právě s tímto konfliktem. Tak tomu bylo i v případě prvního měsíce předsednictví. Nebylo to však jediné téma, které se během července řešilo, ale bylo tím nejvíce probíraným.

2.2.1.1. *Sedmý sankční balíček vůči Rusku*

V reakci na bezdůvodnou ruskou agresi na Ukrajině bylo jasné, že EU bude dělat, co bude v její silách, aby Ruskou federaci donutila k ukončení tohoto konfliktu.

Dalším takovým opatřením, které k tomu mělo vést, byl již sedmý sankční balíček, a první během českého předsednictví, který byl namířen právě proti Rusku. Ten Rada EU přijala 21. července. Cílem tohoto opatření bylo zpřísnění stávajících sankcí vůči Rusku, zlepšení jejich uplatňování a posílení jejich

---

¹¹⁹ Webové stránky předsednictví 2022. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320155400/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/>

účinnosti. Tyto opatření se netýkaly vývozu potravin, obilovin nebo hnojiv či na farmaceutické a zdravotnické výrobky z Ruska.¹²⁰

Novými opatřeními se zavedl zákaz přímého či nepřímého nákupu, dovozu či převozu zlata, které pochází z Ruska a bylo vyvezeno z Ruska do EU nebo do kterékoli třetí země, a to včetně šperků. Dále se rozšířil seznam kontrolovaných položek, které by mohly pomoci Rusku ve vojenském a technologickém posilování. Tímto se zvýšila kontrola vývozu zboží dvojího užití a vyspělých technologií. Dále tato nová opatření rozšířila již existující zákaz přístupu do přístavů na plavební komory. Cílem toho rozšíření bylo zabránění obcházení sankcí.¹²¹

Domnívám se, že jakýkoliv krok, který vede k oslabení pozice Ruské federace a její možnosti financovat válku na Ukrajině, je správným krokem. Zejména rozšíření seznamu položek, které by mohly pomoci ve vojenském a technologickém posilování, patří za mě k tomu nejdůležitějšímu. Rusko se tak nemělo dostat k jakémukoliv evropskému zboží, které by mohlo využít ve svůj prospěch v daném konfliktu.

V neposlední řadě Rada EU z důvodu ruské vojenské agrese zavedla omezující opatření, která se týkala dalších 54 osob a 10 subjektů. Na osoby a subjekty tohoto seznamu se tak vztahovalo zmražení jejich majetku. Dále jim společnosti z EU a občané EU nesměli zpřístupňovat finanční prostředky. U fyzických osob byl dále uveden zákaz cestování, díky němuž sankciované osoby nemohli vstupovat na území EU, ani přes něj projet.¹²²

Mezi těmito osobami byli vysoce postavení členové politických či kulturních institucí, například členové Státní dumy a oblastních dum a místní politici, jako byl moskevský starosta. Dále se jednalo o velící důstojníky a vojenské činitele

---

¹²⁰ Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU přijala soubor opatření pro aktualizaci a harmonizaci sankcí.* [online], 21.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/21/russia-s-aggression-against-ukraine-eu-adopts-maintenance-and-alignment-package/>

¹²¹ Rada EU, pozn. 120

¹²² Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU uvalila sankce na dalších 54 osob a 10 subjektů.* [online], 22.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/22/russia-s-aggression-against-ukraine-the-eu-targets-additional-54-individuals-and-10-entities/>

vysokých hodnotí, o politiky nastrčené do funkcí na obsazených ukrajinských územích či o členy nacionalistického motorkářského klubu Nightwolves. Mezi subjekty, na které byly uvaleny sankce patřily, například finanční instituce Sberbank, již výše zmíněná organizace Nightwolves, nebo také společnosti podnikající ve vojenském odvětví či v loďářském průmyslu.¹²³

I u omezujících opatření vůči osobám se domnívám, že Rada EU udělala správnou věc. Není možné aby osoby, které podporují válku nebo patří mezi její hlavní aktéry, měli možnost volně cestovat po území EU či mít na tomto území uložené finance nebo vlastnit majetek.

2.2.1.2. *Pomoc Ukrajině*

Se sankcemi vůči Rusku velice blízko souvisí i druhá strana této pomyslné mince, a to pomoc Ukrajině. Této zemi, která je ve válce již od konce února 2022 EU pomáhá nejen pomocí právě již zmíněných sankcí, ale také finančně.

Rada EU proto v červenci urychleně schválila poskytnutí makrofinanční pomoci ve výši 1 miliardy eur. Cílem této pomoci bylo okamžité řešení nejnaléhavějších finančních potřeb ukrajinského státu. Forma této pomoci byla zvýhodněná dlouhodobá půjčka.¹²⁴

Dále Rada EU přijala v červenci dvě opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje (EPF), jejichž cílem bylo zvýšení podpory EU na ukrajinské ozbrojené síly při obraně svého území a obyvatelstva proti ruské vojenské agresi. Válkou zmítaná země, tak dostala vojenskou pomoc v hodnotě 500 milionů eur, z nichž 490 milionů eur bylo na vojenské vybavení určené k použití smrtící síly pro obranné účely a zbylých 10 milionů eur na pokrytí nákladů na vybavení a dodávky, jako jsou osobní ochranné prostředky, soupravy první pomoci a palivo.¹²⁵

---

¹²³ Rada EU, pozn. 122

¹²⁴ Rada EU. *Rada schválila další 1 miliardu eur na pomoc Ukrajině*. [online], 12.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/12/council-adopts-additional-1-billion-assistance-to-ukraine/>

¹²⁵ Rada EU. *Evropský mírový nástroj: podpora EU Ukrajině navýšena na 2,5 miliardy eur*. [online], 22.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z:

Bez správného a kvalitního vybavení by bylo pro Ukrajinu nemožné se bránit proti ruskému útoku na její území. Toto obranné vybavení ovšem stojí nemalé peníze. Tím, že EU poskytla Ukrajině tuto pomoc v hodně půl miliardy eur, tak Ukrajině zvedla šance na její odolnost a schopnost nadále bránit své území proti putinovskému režimu.

2.2.1.3. Liberalizace obchodu s Moldavskem

Válka na Ukrajině má dopad nejen na Ukrajinu samotnou, ale i na její sousední státy jako je například Moldavsko, jehož export je ve velké míře závislý na ukrajinské infrastruktuře. Kvůli tomu tedy Moldavsko ztratilo z velké části přístup na trhy na Ukrajině, v Bělorusku a Rusku.¹²⁶

Z tohoto důvodu Rada EU přijala nařízení, kterým dočasně osvobodila obchod se sedmi moldavskými zemědělskými produkty, které do té doby nebyly plně liberalizovány. Týkalo se to rajčat, česneku, stolních hroznů, jablka, třešní, švestek a hroznové šťávy. Dočasnost a liberalizace v tomto případě znamenalo, že Moldavsko mohlo po dobu jednoho roku minimálně zdvojnásobit vývoz výše zmíněných produktů do zemí EU aniž by u nich platila jakékoliv cla. Tímto se vývoz moldavských produktů měl přesměrovat do EU, namísto na východ Evropy.¹²⁷

Jelikož Moldavsko patří mezi chudší státy Evropy a jejím hlavním exportem jsou právě zemědělské produkty, je jasné, že i na tuto zemi má válka na Ukrajině velké dopady. Tím, že EU přijala osvobozující nařízení pro sedm výše napsaných zemědělských produktů se domnívám, že nejen EU pomohla zacelit ztrátu, která by Moldavsku vznikla právě z vypadnutí z trhů na Ukrajině, Bělorusku a Rusku, ale také tak napomohla integraci této země směrem k EU a od Ruska.

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/22/european-peace-facility-eu-support-to-ukraine-increased-to-2-5-billion/>

¹²⁶ Rada EU. *Moldavské zemědělské produkty: Rada přijala dočasná opatření k liberalizaci obchodu*. [online], 18.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/18/moldovan-agricultural-products-council-adopts-temporary-trade-liberalisation-measures/>

¹²⁷ Rada EU, pozn. 126

S odstupem času lze říct, že toto opatření měla pozitivní dopad na moldavský obchod s EU, protože napomohl k přeorientování moldavského vývozu přes EU, namísto přes Ukrajinu, Bělorusku a Rusko. Celkově se export produktů z Moldavska do EU zvýšil z 1,8 miliardy eur v roce 2021, tedy před vydáním nařízení k liberalizaci obchodu, na 2,6 miliardy eur v roce 2022.¹²⁸

2.2.1.4. Přístupová jednání Severní Makedonie a Albánie

Jedno z téma, které nemělo nic společného s válkou na Ukrajině, bylo zahájení přístupových jednání s dvěma západobalkánskými zeměmi, a to se Severní Makedonií a Albánií. Šlo o další krok těchto dvou zemí do EU. Já osobně vítám další rozšíření EU, a tím i zvětšení jednotnosti evropského kontinentu.

Samotný souhlas se zahájením jednání s Albánií a Severní Makedonií dala Rada EU již v březnu 2020. Z důvodu sporů, týkající se identity, jazyka a historie, mezi Severní Makedonií a Bulharskem, však bylo zahájení oddáleno až na červenec 2022. Přístupová jednání obou států byla posuzovaná společně na základě společného kladného doporučení EK.¹²⁹

Předseda české vlády Petr Fiala k zahájení přístupových jednání sdělil následující: *„K plnému členství v Evropské unii je ještě dlouhá cesta, která bude trvat určitě ještě několik let. Je tu ale velký zájem všech, aby ten proces byl co nejkratší, a jak Albánie, tak Severní Makedonie vyjadřují velkou vůli splnit všechny podmínky, aby se mohly stát členskými státy Evropské unie co nejdříve. Snažíme se, aby všechno šlo co nejrychleji. Na dnešní den jsme proto svolali mezivládní konference, které vlastně zahajují celý ten proces.“*¹³⁰

---

¹²⁸ Rada EU. *Moldavsko: Rada prodloužila platnost opatření pro dočasnou liberalizaci obchodu.* [online], 20.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/07/20/moldova-council-adopts-renewal-of-temporary-trade-liberalisation-measures/>

¹²⁹ Evropský parlament. *Země západního Balkánu.* [online]. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/168/zeme-zapadniho-balkanu>

¹³⁰ Webové stránky předsednictví 2022. *Albánie a Severní Makedonie zahájily přístupové rozhovory s EU.* [online], 19.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321044321/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/albanie-a-severni-makedonie-zahajily-pristupove-rozhovory-s-eu/>

S tím, že je to běh na dlouhou trať se dá souhlasit. Severní Makedonii byl udělen status kandidátské země v prosinci 2005, ale samotná přístupová jednání nemohla zahájit řadu let, hlavně kvůli sporu s Řeckem o to, zda se může nazývat „Makedonii“. Tento spor byl vyřešen v únoru 2019 a od té doby nese země nový název „Republika Severní Makedonie“ (zkráceně Severní Makedonie).¹³¹

Albánie se stala kandidátskou zemí v červnu 2014, s tím že Rada EU souhlasila s začátkem přístupových jednání s Albánií v červnu 2019 za předpokladu, že budou splněny nezbytné podmínky. Nakonec Rada schválila, nadále s několika podmínkami, jak již bylo uvedeno výše, zahájení přístupových jednání v březnu 2020.¹³²

Bude zajímavé sledovat, za jak dlouho se obě země stanou členy EU a zda půjde o vstup pouze těchto dvou zemí, anebo se k nim přidá i třeba nějaká další země ze západního Balkánu jako například Srbsko, Černá Hora, Kosovo či Bosna a Hercegovina.

2.2.1.5. Dohoda o snížení spotřeby plynu

Na konci července se českému předsednictví podařilo v rekordním čase, během šesti dnů od představení návrhu EK, vyjednat dohodu na snížení spotřeby plynu, která byla v balíčku opatření s názvem „*Save Gas for a Safe Winter*“ („*Bezpečná zima díky úsporám plynu*“).

Tato dohoda se týkala dobrovolného snížení poptávky po zemním plynu, čímž by se mělo snížit využívání plynu o 15 %. Cílem přijatého nařízení bylo snížit závislost EU na ruském plynu a připravit členské státy na nadcházející zimu v případě přerušení dodávek plynu z Ruska.¹³³

Nařízení Rady EU taktéž předpokládalo s možností vyhlásit ohledně bezpečnosti dodávek „unijní výstrahu“, přičemž by se v takovém případě snížení poptávky po

---

¹³¹ Evropský parlament, pozn. 129

¹³² Evropský parlament, pozn. 129

¹³³ Evropská komise. *Bezpečná zima díky úsporám plynu: Komise navrhuje plán na snížení poptávky po plynu s cílem chránit EU před omezením dodávek*. [online], 20.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_22_4608

plynu stalo povinným. K vyhlášení této „plynové nouze“ bylo zapotřebí popudu minimálně pěti členských států, které by přešly do stavu energetické nouze a poté by mohly požadovat EK o vyhlášení celoevropské výstrahy. Vyhlášení samotného stavu plynové nouze však podléhalo souhlasu kvalifikované většiny členských států.¹³⁴

Je jasné, že EU se musela připravit na možný „uzavření kohoutků“ ze strany Ruska, jako vendeta za podporu Ukrajiny a všech sankčních balíčků, které EU na Rusko do té doby uvalila. Takže si myslím, že to, že se státy dokázaly v takhle rekordním čase dohodnout na tomto opatření, které je mohlo připravit právě na případný nedodávky plynu z Ruska, bylo naprosto famózní. Dále se domnívám, že to mohlo otevřít některým představitelům oči v tom, že EU dokáže bez ruského plynu přežít.

Členské státy se dále domluvily, že v období mezi 1. srpnem 2022 a 31. březnem 2023 sníží poptávku po plynu o 15 %, a to ve srovnání se svou průměrnou spotřebou za posledních 5 let. Mezi možná opatření patřilo snížení spotřeby plynu v odvětví elektřiny, opatření na podporu přechodu na jiná paliva v průmyslu, vnitrostátní osvětové kampaně, cílené povinnosti omezit vytápění a chlazení a tržní opatření, jako jsou dražby mezi společnostmi. S tím, že šetřením nebo nahrazením plynu jiným palivem v létě by bylo možné uskladnit více plynu na zimu. Samotný návrh nařízení podpořily s výjimkou jednoho státu všechny členské státy.¹³⁵

Jelikož se v Evropě v létě počasí poměrně často pohybuje ve velkých stupních, při kterých není zapotřebí využívat plyn na topení, tak je jasné, že by státy právě v tomto období měly snížit svoji spotřebu, tak aby jim zůstalo více na zimu.

V nařízení se objevily i některé výjimky, které se týkaly některých unijních států. Jednalo se o státy, které nejsou připojeny k evropské plynárenské soustavě, jako jsou například státy Pyrenejského poloostrova (Španělsko, Portugalsko), které odebírají zemní plyn z Alžírsko a jiných třetích zemí, nebo ostrovní státy jako je

---

¹³⁴ Evropská komise, pozn. 133

¹³⁵ Rada EU. *Členské státy se zavazují snížit tuto zimní sezonu poptávku po plynu o 15 %*. [online], 26.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/26/member-states-commit-to-reducing-gas-demand-by-15-next-winter/>

například Irsko. Tyto státy byly osvobozeny od povinného snižování poptávek po plynu.¹³⁶

Další výjimku, o kterou mohly požádat ostatní státy, byla možnost žádat o snížení 15 % cíle. Na tuto výjimku měly nárok státy, které měly omezené připojení k evropské soustavě a byly schopny prokázat, že jejich kapacity pro vývoz prostřednictvím propojení nebo jejich domácí infrastruktura LNG (liquefied natural gas) byly v co největší míře využívány k přesměrování plynu do jiných členských států.¹³⁷

Poslední výjimka, o kterou státy mohly požádat, byla situace, kdy státy *„překročily své cíle v oblasti plnění skladovacích zařízení, pokud jsou silně závislé na plynu jako vstupní surovině pro kritická průmyslová odvětví nebo pokud se jejich spotřeba plynu v uplynulém roce ve srovnání s průměrem za posledních pět let zvýšila alespoň o 8 %.“*¹³⁸

Co se týká výše zmíněných výjimek, tak podle mého názoru dávají jasný smysl. V prvním případě je naprosto logické, že státy, který neodebírají plyn z Ruska, nemusí snižovat svoje dodávky plynu, když je potenciální přerušení dodávek z Ruska vůbec neovlivní. V dalších dvou se domnívám, že stát by neměl doplácet na svojí poloze, kvůli které je závislý na plynu.

2.2.1.6. *Vstup Chorvatska do eurozóny*

V červenci ministři financí unijních zemí schválili a podepsali legislativní akty, kterými stvrdili, že se Chorvatsko od 1.1.2023 stane dvacátou zemí EU, ve které se bude používat společná evropská měna (euro).¹³⁹

---

¹³⁶ Rada EU, pozn. 135

¹³⁷ Rada EU, pozn. 135

¹³⁸ Rada EU, pozn. 135

¹³⁹ EURACTIV. *Chorvatsko v lednu 2023 přijme euro. Schválili to ministři EU, jednání vedl Stanjura.* [online], 12.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/chorvatsko-v-lednu-2023-prijme-euro-schvalili-to-ministri-eu-jednani-vedl-stanjura/>

Čtyři kritéria, která se posuzují pro připravenost na přijetí eura splnilo Chorvatsko podle EK již na začátku června. Daná kritéria se týkají stavu veřejných financí, úrokových sazeb, cenové stability a směnného kurzu.¹⁴⁰

Směnný kurz dosavadní chorvatské měny (kuny) se stanovil v kurzu 7,53450 kuny (HRK) za jedno euro (EUR). Dvojí oběh obou měn byl povolen po dobu dvou týdnů od přijetí eura, tedy do půlnoci 14.1.2023.¹⁴¹

Je až k neuvěření, jak rychle přistoupilo Chorvatsko ke společné měně oproti třeba ČR, která ani po dvaceti letech od vstupu do Evropské unie, ještě neudělala žádný pořádný krok k přijetí eura. Přijetím eura Chorvatsko podle mě získalo i mnoho výhod pro své občany, které jim pomohou snadněji pracovat, studovat či cestovat. Ať už se budeme bavit o tom, že Chorvaté budou moct podnikat a pracovat ve stejné měně jako v dalších 19 státech nebo i možnosti nemuset si směňovat peníze při každé cestě do států eurozóny.

2.2.2. Srpen

V druhém měsíci českého předsednictví se oproti červenci nestalo tolik zajímavých a důležitých událostí. Dvě události, na které se v této části zaměřím byly neformální setkání ministrů v Praze a Konference Forum 2000.

2.2.2.1. Neformální setkání ministrů

29. a 30. srpna se v Praze konalo dvoudenní neformální setkání ministrů obrany zemí EU. Hlavním tématem samozřejmě byla ruská agrese na Ukrajině. Setkání se účastnil (online formou) i v té době ukrajinský ministr obrany Oleksij Reznikov, který shrnul účastníkům situaci na bojišti a jaké největší potřeby ukrajinská armáda má. Mezi tyto potřeby podle Reznikova patřily zbraně, ale také samotný výcvik ukrajinských ozbrojených sil. Ministři obrany se jednomyslně shodli na pokračující podpoře Ukrajiny, i co se týče příprav na vojenský výcvik ukrajinské

---

¹⁴⁰ EURACTIV, pozn. 139

¹⁴¹ Evropská centrální banka. *Chorvatsko*. [online]. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/euro/changeover/croatia/html/index.cs.html>

armády, a na zahájení příprav na poválečnou obnovu Ukrajiny v oblasti bezpečnosti a obrany.¹⁴²

Situace na Ukrajině nebyla jediným tématem, kterým se ministři zabývali. Dalšími tématy byly situace na Balkáně a v Africe, kde Rusko též vytváří napětí. Co se týká západního Balkánu, tak zde se ministři soustředili na operaci „EUFOR Althea, která hraje klíčovou roli při zajišťování bezpečnosti a stability v Bosně a Hercegovině. Ministři proto vyjádřili jednoznačné odhodlání nadále do operace přispívat a pokračovat v plnění stanovených úkolů.“¹⁴³

V africké oblasti zase ministři diskutovali o Mali, a to hlavně v souvislosti s budoucí výcvikovou misí. Ministři se jednomyslně shodli, že je zapotřebí se nadále angažovat v sahelské oblasti, z důvodu možného ruského vlivu v podobě Wagnerovi skupiny, která v této oblasti působí.¹⁴⁴

Poslední téma, o kterém ministři diskutovali bylo zvýšení výdajů na obranu, které jsou delší dobu nedostatečné. Ministři u tohoto tématu diskutovali, jakým způsobem tento problém napravit, například pomocí investic do rozvoje obranného průmyslu.¹⁴⁵

Je dobře, že se unijní ministři obrany jednomyslně shodli na pokračující podpoře Ukrajiny. Dále je dobře, že ministři probírali i možnosti, jak zlepšit obranu, která do doby před válkou na Ukrajině byla tzv. na druhé koleji. Dále si myslím, že je správné se zabývat i situací v Africe, ve které se Rusko snaží zvyšovat svůj vliv.

Na neformální setkání ministrů obrany navázalo neformální setkání ministrů zahraničních věcí, tzv. Gymnich, které se konalo v Praze od 30. do 31. srpna. Na tomto setkání ministři probírali, podobně jako pár dní před nimi ministři obrany, zejména dvě témata, a to vztahy EU s Afrikou a ruskou agresí na Ukrajině.

---

¹⁴² Webové stránky předsednictví 2022. *V Praze proběhlo neformální setkání ministrů obrany členských zemí Evropské unie.* [online], 30.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223809/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/v-praze-probehlo-neformalni-setkani-ministru-obrany-clenskych-zemi-evropske-unie/>

¹⁴³ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 142

¹⁴⁴ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 142

¹⁴⁵ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 142

U tématu ruské agrese na Ukrajině se ministři shodli, že i nadále budou postupovat jednotně, co se týče v chování vůči Rusku, a že nadále budou členské země podporovat Ukrajinu. Ministři se dále dohodli, že pozastaví dohodu o vízové liberalizaci s Ruskem.¹⁴⁶

Toto bylo výsledkem kompromisu, kdy na jedné straně byly severské státy a ČR, které byly pro úplný zákaz vydávání víz ruským občanům, a na druhé straně byly státy, který s tímto z různých důvodů nesouhlasily, například Francie, Německo, Řecko, Kypr, Rakousko či Maďarsko. Pozastavení vízové liberalizace mělo vést ke ztížení a zdražení cestování ruských občanů do Evropy a Schengenského prostoru.¹⁴⁷

Je naprosto jasné, že státy které mají z historie špatnou zkušenost s Ruskem (se Sovětským svazem), jako jsou ČR, Estonsko, Finsko či Litva, chtěly úplné zastavení vydávání víz ruským občanům. Osobně se domnívám, že ne každý občan by měl pykat za činy, které vykonává jeho země. Takže úplné zastavení vydávání víz ruským občanům mi přijde až příliš velké opatření a myslím si, že kompromis, kterého státy dosáhly je dostačující.

Druhý téma, kterým se ministři zabývali bylo spojeno se situací v afrických státech, ve kterých Rusko šíří své dezinformace, například ohledně zastavení dovozu ukrajinského obilí do Afriky. Ruský narativ zde označuje, že za to mohou sankce EU vůči Rusku. S tímto je podle českého ministra zahraničních věcí Jana Lipavského zapotřebí bojovat, kupříkladu nabídnutím spolupráce.¹⁴⁸

Naprosto souhlasím s panem ministrem Lipavským. EU musí s těmito dezinformacemi bojovat a jasně vysvětlit, že za zastavení dovozu ukrajinského obilí do Afriky může právě Rusko.

---

¹⁴⁶ Webové stránky předsednictví 2022. *Ministři zahraničí EU se shodli na pozastavení dohody o vízové facilitaci*. [online], 31.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223741/https://czech-presidency-consilium.europa.eu/cs/aktuality/ministri-zahranici-eu-se-shodli-na-pozastaveni-dohody-o-vizove-facilitaci/>

¹⁴⁷ EURACTIV. *EU Rusům víza nepřijemní, ale zatím nezakáže. Ukrajina chtěla víc*. [online], 31.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/eu-rusum-viza-zneprijemni-ale-zatim-nezakaze-ukrajina-chtela-vic/>

¹⁴⁸ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 146

2.2.2.2. *Konference Forum 2000*

Poslední srpnový den se konal šestadvacátý ročník konference Forum 2000 s názvem „*Democracy's Clear and Present Danger: How Do We Respond?*“ (*Jasná demokracie a současné nebezpečí: Jak zareagujeme?*).¹⁴⁹

Součástí konference bylo i „*Forum for Ukraine*“, na kterém se účastníci zabývali poválečnou budoucností Ukrajiny, její rekonstrukcí, navrácení spravedlnosti a potrestání válečných zločinů, evropskou perspektivou pro Ukrajinu a jejím začleněním do demokratické Evropy, odolností demokracie a bezpečnosti.¹⁵⁰

Konference se zúčastnili všichni ministři zahraničních věcí unijních států, předseda vlády ČR Petr Fiala či místopředsedkyně EK Věra Jourová. Online se konference zúčastnili ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj a prezidentka Tchaj-wanu (plným názvem Čínské republiky) Cchaj Jing-wen.

2.2.3. *Září*

Měsíc září byl znovu, tak jako první měsíc předsednictví, spojen hlavně s tématem ruské agrese na Ukrajině. Další důležité téma, které se v tomto měsíci probíralo, bylo snížení cen elektřiny.

2.2.3.1. *Další opatření vůči Rusku*

Jak již bylo uvedeno v kapitole Srpen, na konci srpna se na neformálním jednání unijní ministři zahraničních věcí shodli, že je zapotřebí znesnadnit ruským občanům získávání víz do zemích EU.

Toho chtěla Rada EU dosáhnout zastavením dohody o vízové facilitaci, která usnadňovala proces získávání víz ruským občanům. Rada EU formálně rozhodla o pozastavení této dohody 9. září. Cílem pozastavení této dohody bylo dražší a

---

¹⁴⁹ Forum2000. *Democracy's Clear and Present Danger: How Do We Respond?*. [online]. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.forum2000.cz/en/projects/democracys-clear-and-present-danger-how-do-we-respond>

¹⁵⁰ Forum2000, pozn. 149

komplikovanější získávání víza do kterékoli země EU pro Rusy. Důvodem tohoto opatření bylo samozřejmě nadále trvající ruská agrese na území Ukrajiny.¹⁵¹

Osobně nevidím jediný důvod, proč by občané země, která vede neopodstatněnou válku, měli mít jednodušší proces u získávání víz do EU a užívat si zde například na dovolených, zatímco jejich spoluobčané demolují Ukrajinu.

V polovině září státy EU odsouhlasily pokračování sankcí o dalších šest měsíců, tedy do 15. března 2023, vůči 1 206 ruským občanům a 108 subjektům. Jednalo se o osoby a subjekty, které narušovali nebo ohrožovali územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. Tyto pokračující sankce se týkaly cestovního omezení pro fyzické osoby, zmrazení majetku a zákazu zpřístupňování finančních prostředků osobám a subjektům na daném seznamu.¹⁵²

Toto byl naprosto logický krok. Nebyl zde jediný důvod, proč dané sankce neprodloužit. Jediným možným způsobem, jak by dané sankce mohly být ukončeny, byl a stále je stažení ruských vojáků z Ukrajiny a navrácení hranic do podoby před válkou.

2.2.3.2. Další finanční pomoc Ukrajině

Po červencovém poskytnutí finanční pomoci v hodnotě 1 miliardy eur se ministři financí EU v září dohodli na další makrofinanční pomoci Ukrajině. Tentokrát se jednalo o výrazně zvýhodněné dlouhodobé půjčky ve výši 5 miliard eur, která měla jít na běžný provoz státu a celkového chodu nejdůležitějších infrastruktur na Ukrajině, jako jsou úřady, školy či nemocnice. Jednalo se o další část finanční podpory, z celkových devíti miliard eur, kterou EU odsouhlasila již na konci května roku 2022.¹⁵³

---

¹⁵¹ Webové stránky předsednictví 2022. *Úspěchy českého předsednictví – září*. [online], 4.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321113206/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/uspechy-ceskeho-predsednictvi-zari/>

¹⁵² Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU prodloužila individuální sankce za porušování územní celistvosti o dalších šest měsíců*. [online], 14.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/14/russian-aggression-against-ukraine-eu-individual-sanctions-over-territorial-integrity-prolonged-for-a-further-six-months/>

¹⁵³ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 151

Pokud chce EU, aby Ukrajina vydržela a uspěla při své obraně proti ruské agresi, tak ji musí pomáhat, jak jen to jde. Právě proto je zvýhodněná půjčka ve výši 5 miliard eur dalším skvělým počinem od českého předsednictví, protože bez plně funkční nejdůležitější infrastruktury nelze vést válku.

2.2.3.3. *Snížení cen elektřiny*

Z důvodu stále se zvyšujících cen za energie, v důsledku války na Ukrajině, se poslední zářijový den na mimořádném zasedání Rady pro energetiku unijní ministři dohodli na snižování spotřeby elektřiny a zdanění mimořádných zisků elektráren a dodavatelů fosilních paliv. Jednalo se tak o finální podobě návrhu EK na danou energetickou krizi.¹⁵⁴

Jedna část stanovovala dočasné zastropování příjmů výrobců elektřiny, kteří používali levnější zdroje než plyn, kterými jsou například obnovitelné zdroje, jaderná energie nebo hnědé uhlí, a to na částce 180 eur za megawatthodinu. Hlavním důvodem tohoto opatření byl nečekaně vysoký zisk těchto výrobců, aniž by se jim zvýšily provozní náklady. Veškeré příjmy nad výše zvýšenou hranicí měly státy možnost využít podle pro vlastní opatření podle svého uvážení.¹⁵⁵

Tento první bod vnímám jako správný krok, jelikož nelze nechat někoho bezdůvodně vydělávat na válce na Ukrajině, které je hlavním důvodem, proč se cena elektřiny zvedla. Ještě když těmto výrobcům elektřiny se nezvedly náklady, ale pouze příjmy.

Další bod, na kterém se ministři shodli bylo omezení spotřeby elektřiny napříč EU. Státy se zde dohodly na závazném cíli snížit spotřebu elektřiny v době špičky o 5 % a na dobrovolném cíli celkově snížit spotřebu elektřiny o 10 %. Státy tak měly podle tohoto opatření snížit poptávku v období od 1. prosince 2022 do 31. března 2023 ve „špičkových hodinách“, které měly tvořit desetinu zimních měsíců. Výběr těchto „špičkových hodin“ byl stejně jako konkrétní úsporná opatření na uvážení jednotlivých členských zemí. Ministři od tohoto bodu

---

¹⁵⁴ Rada EU. *Rada se dohodla na mimořádných opatřeních ke snížení cen energie*. [online], 30.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/30/council-agrees-on-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/>

¹⁵⁵ Rada EU, pozn. 154

očekávali, že se sníží spotřeba plynu používaného k výrobě elektřiny a celkově pozitivní dopad na ceny.¹⁵⁶

Posledním opatřením přijatém ministry na mimořádné schůzi bylo zajištění solidárního příspěvku od společností ze sektoru fosilních paliv. Tento příspěvek měl dosáhnout minimální výše 33 % zdanění z nadměrných zisků. Příspěvek se měl vypočítávat ze zisků společností za roky 2022 a 2023, které se ve srovnání s průměrnými zisky za roky 2018 až 2021 zvýšily o více než 20 %. Členské státy měly výnosy z tohoto solidárního příspěvku využít k finanční podpoře domácností a podnikům a ke zmírnění dopadů vysokých cen elektřiny.¹⁵⁷

Využití výnosy z nadměrných zisků jako solidární příspěvek pro ty, kteří byli nejvíce dotčeni z dopadů vysokých cen elektřin, tedy hlavně domácností, byl skvělý nápad, jak těmto postiženým subjektům pomoci.

Samotná opatření, jak bylo výše zmíněno, byla dočasná a mimořádná. To znamená, že platily od 1. prosince 2022 do 31. prosince 2023. Opatření týkající se snížení spotřeby energie měly být platné do 31. března 2023 a povinný cenový strop měl podle návrhu platit do 30. června 2023.¹⁵⁸

2.2.4. Říjen

V říjnu 2022 se české předsednictví přesunulo do „druhého poločasu“ svého předsedání v Radě EU. Na začátku října se odehrál v Praze summit se 44 evropskými lídry. Dalšími probíranými tématy v říjnu byly sankce vůči Rusku, pomoc Ukrajině či návrhy v rámci „Fit for 55“.

2.2.4.1. *Evropské politické společenství*

Na začátku října se na Pražském hradě uskutečnilo historicky první jednání širšího formátu evropských zemí, tzv. Evropské politické společenství. Tohoto pražského

---

¹⁵⁶ Rada EU, pozn. 154

¹⁵⁷ EURACTIV. *EU bude šetřit elektřinou a zdani mimořádné zisky energetických firem*. [online] 30.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/energeticka-bezpecnost/news/eu-bude-setrit-elektřinou-a-zdani-mimoradne-zisky-energetickych-firem/>

¹⁵⁸ Rada EU, pozn. 154

summitu se zúčastnilo celkově 44 evropských lídrů. K 27 unijním lídrům se připojili ještě lídři z Norska, Islandu, Švýcarska, Lichtenštejnska, Spojeného království, Ukrajiny, Gruzie, Turecka, Arménie, Ázerbájdžánu a ze zemí západního Balkánu. Mezi zeměmi, které na summit nedostaly pozvánku byly Bělorusko a Ruská federace.¹⁵⁹

Samotná myšlenka na vznik uskupení vzešla již v květnu v roce 2022 z hlavy francouzského prezidenta Emmanuela Macrona během francouzského předsednictví v Radě EU. Česká republika ji tedy pouze přebrala a zhmotnila.¹⁶⁰

Lídři evropských zemí na Pražském hradě diskutovali o bezpečnosti v souvislosti s válkou na Ukrajině, dále diskutovali o energetice, klimatu a ekonomické situaci v Evropě. Mnoho zemí využilo summit k několika bilaterálních schůzkám.¹⁶¹

Samotným cílem Evropského politického společenství je podpora politického dialogu a spolupráce v otázkách společného zájmu a posílení bezpečnosti, stability a prosperity evropského kontinentu.¹⁶²

Na summitu se například dohodla EU s Arménií a s Ázerbájdžánem, že EU vyšle do Arménie civilní misi a pomůže s určit hranice s Ázerbájdžánem. Cílem mise bylo stanovení budování důvěry a podpora činnosti pohraničních komisí.¹⁶³

Samotný první summit Evropského politického společenství hodnotilo několik evropských lídrů jako úspěch. Na prvním summitu Evropského politického

---

¹⁵⁹ Rada EU. *Zasedání Evropského politického společenství, 6 října 2022*. [online]. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/international-summit/2022/10/06/>

¹⁶⁰ DOLEJŠÍ, Milan, VOCHOZKOVÁ, Tereza Rozálie. *Praha hostila první summit zemí evropského kontinentu. Přišli i rivalové ze Zakavkazska a Balkánu, vidají se zřídka*. ČT24.cz [online]. 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/praha-hostila-prvni-summit-zemi-evropskeho-kontinentu-prisli-i-rivalove-ze-zakavkazska-a-balkanu-vid-14870>

¹⁶¹ Webové stránky předsednictví 2022. *Evropské politické společenství se poprvé potkalo v Praze, řešila se energetika a bezpečnost*. [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223414/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/evropske-politicke-spolecenstvi-se-poprve-potkalo-v-praze-resila-se-energetika-a-bezpecnost/>

¹⁶² Rada EU, pozn. 159

¹⁶³ EURACTIV. *Další úspěch pražského summitu: EU zahájí civilní misi na arménsko-ázerbájdžánské hranici*. [online], 7.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/dalsi-uspech-prazskeho-summitu-eu-zahaji-civilni-misi-na-armensko-azerbajdzanske-hranici/>

společenství bylo též domluveno konání dalších summitů, a to v moldavském hlavním městě Kišiněvě, tedy ve státu mimo EU, dále ve Španělsku a ve Spojeném království.¹⁶⁴

Prohlubování vztahů na evropském kontinentu i mimo EU je správným krokem. Ještě více v situaci, kdy jej Putinův režim ohrožuje svým chováním, ať už vedením války na Ukrajině, vyhrožováním atomovými bombami či vyhrožováním nedodáváním plynu. Domnívám se, že celá demokratická Evropa by měla společně řešit takové témata, která mají celkově dopad na dění v Evropě. Tyto témata jsou v dnešní době hlavně válka na Ukrajině, klimatické otázky, energetika a hospodářská situace. Evropské politické společenství se této role dle mého názoru může zhostit.

2.2.4.2. Osmý sankční balíček vůči Rusku

Z důvodu pokračující ruské agrese na území Ukrajiny a protiprávních anexí ukrajinských částí území, jmenovitě Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti se Rada EU v říjnu rozhodla uvalit na Rusku další hospodářské a individuální sankce.¹⁶⁵

Tento v pořadí již osmý sankční balíček měl za úkol zvýšit tlak na ruskou vládu a ekonomiku a oslabit ruskou vojenskou schopnost. Týkal se zavedení cenového stropu na námořně přepravovanou ruskou ropu pro třetí země a další námořní přepravy surové ropy a ropných produktů do třetích zemí, omezení obchodu a služeb s Ruskem, doplnění položek na seznam zboží podléhající omezení, které by mohlo přispět k vojenskému a technologickému posílení Ruska a individuálními sankcemi vůči osobám a subjektům.¹⁶⁶

Fungování prvních dvou opatření, tedy cenového stropu na námořně přepravovanou ruskou ropu pro třetí země a další omezení námořní přepravy

---

¹⁶⁴ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 160

¹⁶⁵ Rada EU. *EU přijala vůči Rusku další soubor sankcí v reakci na protiprávní anexi ukrajinské Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti*. [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/eu-adopts-its-latest-package-of-sanctions-against-russia-over-the-illegal-annexation-of-ukraine-s-donetsk-luhansk-zaporizhzhia-and-kherson-regions/>

¹⁶⁶ Rada EU, pozn. 165

surové ropy a ropných produktů do třetích zemí, měl fungovat tak, že mělo být zakázáno poskytování námořní přepravy a technické pomoci, zprostředkování služeb či jiné finanční pomoci v souvislosti s přepravou surové ropy a ropných produktů z Ruska do třetích zemí.¹⁶⁷

Poté se sankční balíček týkal obchodu. Tedy dalšího rozšíření zákazu dovozu na výrobky z oceli, které pocházely nebo byly vyváženy z Ruska. Dalšími omezenými produkty, na které byla uvalen zákaz dovozu, byly buničina a papír, cigarety, plasty a kosmetické přípravky, komponenty v klenotnickém odvětví, jako jsou polodrahokamy, drahokamy a drahé kovy. Z těchto všech zmíněných výrobků má Rusko velké příjmy a zavedením zákazu dovozu se zvýší tlak na ruskou ekonomiku.¹⁶⁸

Do seznamu zboží podléhající omezení, které by mohlo přispět k vojenskému a technologickému posílení Ruska, byly nově zařazeny některé elektronické součástky, chemické látky a zboží, které lze použít k mučení či k jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo i k trestu smrti.¹⁶⁹

Jak jsem se již zmínil v části pojednávající o sedmém sankčním balíčku, tak všechny kroky, které vedou k oslabení Ruska v oblasti financování války na Ukrajině, jsou správnými kroky. U přepravy ruské ropy tyto kroky mohly pro ruský režim znamenat, že se mu přeprava ropy prodraží a stane obtížnější.

To, že se sankce v osmém sankčním balíčku dále dotýkaly výrobků, ze kterých mělo Rusko možnost silně financovat válku, ať už se jedná o ocelové výrobky, drahokamy, kosmetiku či cigarety, byl další dobrý nápad, jak oslabit Rusko a jeho ekonomiku a též pomoc Ukrajině.

Sankční seznam se dále rozšířil o dalších 30 osob a 7 subjektů, na které byly uvaleny omezující opatření z důvodu ruské agrese vůči Ukrajině. Mezi novými osobami zasaženými sankcemi jsou například osoby, které se podílely protiprávních „referendech“, které se konaly již ve zmíněných oblastech a

---

¹⁶⁷ Rada EU, pozn. 165

¹⁶⁸ Rada EU, pozn. 165

¹⁶⁹ Rada EU, pozn. 165

nezákonné anexe těchto území. Dalšími osobami byly zástupci v obranném odvětví, jako například nejvyšší funkcionář Koncernu Kalašnikov JSC Alan Lušnikov. Dále na seznamu byly uvedeny osoby zaměřené na dezinformace a manipulaci s informacemi, které vedly k šíření dezinformací o válce. Jednalo se kupříkladu o ruského politologa Alexandra Duginova nebo zpěváky Julia Čičerna a Nikolaje Rastorgujeva.¹⁷⁰

U sankciovaných subjektů se jednalo o společnosti působící v obranném sektoru, nebo které poskytovaly zbraně a bojová letadla Rusku. Dále mezi subjekty byla ústřední volební komise Ruské federace, která byla zodpovědná za organizaci voleb a referend, a ruská státní akciová společnost JSC Goznak odpovědná za výrobu bezpečnostních produktů.¹⁷¹

Myslím si, že celému světu je naprosto jasné, že anexe Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti bylo protiprávní. Domnívám se, že daná pseudoreferenda byla stoprocentně zmanipulovaná. Je tedy dobře, že Rada EU přidala na sankční seznam všechny subjekty, který měly co do činění s „referendy“ v daných oblastech a subjekty, který šíří o válce dezinformace nebo ji podporují.

2.2.4.3. Podpora Ukrajiny

Ruku v ruce se sankcemi vůči Rusku souvisí na druhé straně pokračující podpora válkou zmítané Ukrajiny. Rada EU i v říjnu nadále pokračovala v pomoci Ukrajině, a to dalším opatřením v rámci Evropského mírového nástroje, jehož cílem byla a je podpora schopnosti a odolnosti ukrajinských ozbrojených sil.¹⁷²

---

¹⁷⁰ Rada EU. *Nejnovější soubor sankcí v reakci na eskalaci agrese Ruska vůči Ukrajině: EU přijala omezující opatření vůči dalším 30 osobám a 7 subjektům*. [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/latest-package-of-sanctions-in-view-of-russia-s-escalating-aggression-against-ukraine-eu-adopts-restrictive-measures-against-an-additional-30-individuals-and-7-entities/>

¹⁷¹ Rada EU, pozn. 170

¹⁷² Rada EU. *Ukrajina: Rada se dohodla na další pomoci v rámci Evropského mírového nástroje*. [online], 17.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-council-agrees-on-further-support-under-the-european-peace-facility/>

Opatření zahrnovalo vybavení v hodnotě dalších 500 milionů eur, z nichž 490 milionů bylo určeno k smrtící síle pro obranné účely a 10 milionů eur na pokrytí nákladů souvisejících na vybavení a dodávky. Samozřejmě dané finanční prostředky umožnily i údržbu a opravu již dříve darovaného vojenského vybavení.¹⁷³

Dá se říct, že se jednalo o stejnou podporu jako již v červenci, kdy Rada EU též dala Ukrajině vybavení v hodnotě 500 milionů eur. Bez této podpory by ukrajinské ozbrojené síly nemohly nadále pokračovat v obraně své domoviny proti Rusku.

Kromě peněžní pomoci se Rada EU dohodla i na zřízení vojenské pomocné mise na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine). Cílem této mise bylo pomoci posílit vojenskou schopnost ukrajinské armády, tak aby Ukrajina dokázala bránit svou suverenitu a celistvost. Obsahem EUMAM Ukraine byl individuální, kolektivní a specializovaný výcvik ukrajinských ozbrojených sil. Mise měla probíhat na území unijních států a trvat dva roky.¹⁷⁴

Výcvik ukrajinské armády unijními ozbrojenými silami mohlo Ukrajině pomoci, ať už tím, že by se příslušníci ukrajinských sil přiučili něco nového nebo i to, že by získali zkušenosti od více zkušených příslušníků unijních armád.

2.2.4.4. Předběžné schválení dvou návrhů v rámci „Fit for 55“

Ke konci října dosáhlo české předsednictví v rámci balíčku „Fit for 55“ dvou dohod, které se týkaly v jednom případě pravidel pro energetickou náročnost budov a v druhém případě emisí CO₂ u nových osobních automobilů a dodávek.

Co se týká prvního případu, tak zde Rada EU dosáhla dohody na úrovni států o návrhu na revizi směrnice o energetické náročnosti budov. Návrh měl pomoci k dekarbonizaci a k celkovému snížení spotřeby energií v EU, protože samotný

---

¹⁷³ Rada EU, pozn. 172

¹⁷⁴ Rada EU. *Ukrajina: EU zřídila vojenskou pomocnou misi pro další podporu ukrajinských ozbrojených sil.* [online], 17.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-eu-sets-up-a-military-assistance-mission-to-further-support-the-ukrainian-armed-forces/>

provoz budov na území EU spotřebovává kolem 40 % energie a tím vytváří více než třetinu (36 %) celkových emisí skleníkových plynů, které souvisejí se spotřebou energie.¹⁷⁵

Dva hlavní cíle návrhu pro energetickou náročnost budov byly, aby všechny nové budovy od roku 2030 (u budov vlastněných veřejnými subjekty od roku 2028) byly budovami s nulovými emisemi, a aby stávající budovy byly do roku 2050 přeměněny tak, aby se taktéž staly budovami s nulovými emisemi.¹⁷⁶

Samozřejmě návrh počítal i s výjimkami, na které by tato pravidla neplatila. Mezi těmito výjimkami byly podle návrhu historické či architektonicky chráněné budovy, místa pro konání bohoslužeb a budovy využívané pro náboženské účely, samostatně stojící budovy o ploše menší než 50 m², letní chaty a obytné budovy využívané po omezenou dobu mající sníženou spotřebu energie, budovy ve vlastnictví ozbrojených sil a využívané k obranným účelům a v poslední řadě průmyslové provozy, dílny a neobytné zemědělské budovy.¹⁷⁷

Dále se strany dohodly, že pokud to bude ekonomicky a technicky možné, tak by měly být všechny nové budovy navrhovány tak, aby šlo využít co nejvíce potenciál pro solární výrobu. A to už od roku 2027, co se týče všech nových veřejných a jiných než obytných budov s užitnou podlahovou plochou větší než 250 m², a od roku 2030 u všech nových obytných budov.¹⁷⁸

Plán EU na to, aby všechny nové budovy od roku 2030 byly bezemisní, čímž by se snížily i emise skleníkových plynů, je dle mého uvážení hodně ambiciózní, ale je to dobrá cesta dopředu v ochraně naší planety. Je dobře, že v návrhu existují výjimky, kterých se toto opatření nedotkne.

---

¹⁷⁵ Rada EU. *Infografika – Balíček „Fit for 55“: zvyšování ekologičnosti budov v EU*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/fit-for-55-making-buildings-in-the-eu-greener/>

¹⁷⁶ Rada EU. *Balíček „Fit for 55“: Rada se dohodla na přísnějších pravidlech pro energetickou náročnost budov*. [online], 25.10.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/>

¹⁷⁷ Rada EU, pozn. 175

¹⁷⁸ Rada EU, pozn. 176

Velmi vítám krok v návrhu, že stát má jít příkladem, a že tedy snížení energetické náročnosti musí dodržovat již o dva roky dříve. V nejlepším případě ostatní subjekty uvidí, že toho lze dosáhnout a přinejhorším to stát nezvládne a nebude to moct vymáhat po ostatních.

S čím však nesouhlasím je, že i dosavadní budovy musí být přeměněny do roku 2050, tak aby byly bezemisní. Do těchto staveb již bylo investováno samostatnou stavbou či koupí a údržbou, a podle mého názoru by mělo být na každém majiteli již postavené budovy, zda ji chce bezemisní či nikoliv.

V druhém případě se jednalo o předběžnou dohodu mezi Radou EU a EP o přísnějších výkonnostních normách pro emise CO₂ u nových osobních automobilů a dodávek. Cílem této dohody byl přechod k mobilitě s nulovými emisemi, jelikož osobní automobily a dodávky jsou odpovědné za necelých 15 % (12 % automobily, 2,5 % dodávky) celkových unijních emisí CO₂.¹⁷⁹

Rada EU a EP se shodly na dvou bodech. Zaprvé na snížení emisí CO₂ do roku 2030 u nových osobních automobilů o 55 % a o 50 % u nových dodávek ve srovnání s úrovněmi emisí v roce 2021. Zadruhé na stoprocentním snížením emisí CO₂ do roku 2035 u nových osobních automobilů i nových dodávek, tedy že všechny nové osobní automobily a dodávky by měly být vozy s nulovými emisemi.¹⁸⁰

Návrh též nabízel pro automobilky regulační pobídkový mechanismus. Ten spočíval v tom, že pokud výrobce bude vyrábět a prodávat vozy s nulovými a nízkými emisemi alespoň 25 % osobních automobilů a 17 % dodávek, tak pro něj budou platit do roku 2030 mírnější limity týkající se CO₂.¹⁸¹

Nejsem si jist zda necelých 15 % celkových unijních emisí CO₂ by mělo být důvodem, proč by se měly od roku 2035 vyrábět pouze bezemisní automobily a

---

¹⁷⁹ Rada EU. *Infografika – „Fit for 55“: Proč EU zpřísnuje standardy pro emise CO₂ u osobních automobilů a dodávek?*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/fit-for-55-emissions-cars-and-vans/>

¹⁸⁰ Rada EU. *Dohoda o prvním návrhu v rámci balíčku „Fit for 55“: EU posiluje cíle v oblasti emisí CO₂ u nových osobních automobilů a dodávek*. [online], 27.10.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/27/first-fit-for-55-proposal-agreed-the-eu-strengthens-targets-for-co2-emissions-for-new-cars-and-vans/>

¹⁸¹ Rada EU, pozn. 180

dodávky. Domnívám se, že tento krok může ohrozit průmysl některých členských států, ve kterých je automobilový průmysl velkou součástí. Možná může mít tento krok dopad i na celou EU, jelikož automobilový průmysl EU představuje 7 % HDP celé EU a představuje 6,6 % všech pracovních míst.¹⁸² Myslím si, že pomalejší přístup by byl lepší možností. Tento pomalejší přístup si dokáží představit v podobě hybridních automobilů namísto bezemisních aut. Takovýto přístup by byl jakýmsi kompromisem mezi příznivci a odpůrci.

Na druhou stranu vítám aspoň možnost regulačního pobídkového mechanismu pro automobilky, který může popohnat některé automobilky k výrobě bezemisních aut ještě dříve než je navrhováno.

2.2.5. Listopad

V předposledním měsíci českého předsednictví se ČR zúčastnila konference OSN, která se týkala změny klimatu. Na unijní úrovni se pak probíral rozpočet EU na rok 2023 či další dva návrhy v rámci „Fit for 55“.

2.2.5.1. Konference OSN o změně klimatu

Jakožto předsednická země EU měla ČR na starost nejenom řízení jednání členských zemí EU, ale také i zastupování EU navenek. Toho se ČR zhostilo na začátku listopadu, kdy česká delegace letěla do egyptského Šarm aš-Šajchu na 27. konferenci OSN o změně klimatu (COP27). Na této konferenci ČR reprezentovala všechny členské státy EU. Tento mandát získala ČR na konci října v Lucemburku.¹⁸³

Na konferenci byly, z iniciativy Egypta jakožto předsednického státu, který chtěl přejít z vyjednávání a plánování opatření již k jejich realizaci, probírány hlavně čtyři témata: snižování emisí skleníkových plynů (mitigace), přizpůsobování se změně klimatu (adaptace), odvrácení, minimalizace a řešení ztrát a škod

---

¹⁸² Rada EU, pozn. 179

¹⁸³ Webové stránky předsednictví 2022. *V Egyptě začala klimatická konference COP 27.* [online], 7.11.2022. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321041225/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/v-egypte-zacala-klimaticka-konference-cop-27/>

spojených s nepříznivými účinky změny klimatu a financování opatření na ochranu klimatu v rozvojových zemích.¹⁸⁴

Cílem mitigace bylo udržet globální oteplení pod 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí. U adaptace zase bylo cílem dosáhnout posílení globálního akčního plánu v oblasti adaptace. Co se týče financování, tak zde se probíral bod, zda lze do roku 2025 splnit závazek každoroční pomoci rozvojovým zemí při řešení nepříznivých dopadů změny klimatu ve výši 100 miliard amerických dolarů. Poslední cíl se týkal spolupráce, konkrétně na zajištění zastoupení všech relevantních zúčastněných stran na COP27.¹⁸⁵

Souhlasím, že globální oteplování se musí udržet pod 1,5 °C. Pokud se tento bod neudrží a Země se bude nadále oteplovat, tak je zde enormní riziko, že dojde k vymírání mnoha živočichů z důvodu ztráty svého přirozeného prostředí, ke zvýšení vod v oceánech z důvodu tání ledovců či ke zvýšení teplot do takové míry, že mnoho míst na světě přestane být obyvatelnými, s čímž se pojí také i možná migrace z těchto míst. Co se týká adaptace, tak je dle mého názoru lepší být připraveni i na nejhorší situace, které mohou teoreticky nastat, než být později překvapeni. Finanční pomoc vyspělejších států rozvojovým zemím je též téma, které může pomoci při změně klimatu. Domnívám se, že vyspělejší státy by právě z principu solidarity měly pomáhat, tak aby se i v těchto zemích dalo žít důstojně.

Z konference vzešlo pět klíčových poznatků, které měly nadále formovat priority v oblasti klimatu. Těchto pět poznatků pojednávalo o založení vyhrazeného fondu pro ztráty a škody pro státy, které jsou zranitelné záplavami, suchy a jinými klimatickými pohromy, zachování cíle udržet globální oteplování pod 1,5 °C na dosah, mobilizaci finanční podpory pro rozvojové země, vedení podniků a institucí k odpovědnosti a směřování k implementaci daných cílů.¹⁸⁶

---

¹⁸⁴ Webové stránky předsednictví 2022, pozn. 183

¹⁸⁵ Rada EU. *Konference OSN o změně klimatu (COP27), summit o provádění opatření v oblasti klimatu, Šarm aš-Šajch, 7.–8. listopadu 2022*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/international-summit/2022/11/07-08/>

¹⁸⁶ United Nations Climate Change. *Five Key Takeaways from COP27*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://unfccc.int/process-and-meetings/conferences/sharm-el-sheikh-climate-change-conference-november-2022/five-key-takeaways-from-cop27>

2.2.5.2. Rozpočet EU na rok 2023

„Za pět minut dvanáct“, tak by se dalo shrnout jednání o rozpočtu EU na další rok. Pokud by se ho nepovedlo dohodnout do půlnoci 14. listopadu, tedy do posledního termínu pro shodu, musela by Komise předložit nový návrh. K tomu naštěstí nedošlo, protože státy EU, za které vyjednávalo české předsednictví Rady EU, a Evropský parlament dosáhly kompromisu.¹⁸⁷

Rozpočet na rok 2023 počítal se závazky v hodnotě 186,6 miliard eur, což představuje nárůst o 1,1 % oproti rozpočtu na rok 2022. Nejvíce peněz mělo putovat na zemědělské dotace ve výši 50 miliard eur. Druhý v pořadí byly kohezní fondy, které jsou určeny na podporu rozvoje chudších států, na které bylo vyčleněno 45 miliard eur. Na třetím děleném místě se umístily společně rozvojová pomoc pro mimounijní partnery a výzkumné programy, na obě kapitoly bylo vyhrazeno přes 12 miliard eur.¹⁸⁸

Platby, které pokrývají výdaje ze závazků, byly na rok 2023 stanoveny ve výši 168,6 miliard eur, což představuje navýšení o 1 % oproti roku 2022.¹⁸⁹

Je důležité, že se europoslanci a unijní vlády dokázali dohodnout na kompromisu a nedošlo tak k situaci, kdy by Komise musela znovu předkládat nový návrh rozpočtu. Co mě ale celkem překvapilo, bylo zjištění, že více jak čtvrtina rozpočtu míří na zemědělské dotace. Zemědělství je zajisté důležité. Bez zemědělství by jsme horko těžko zvládali asi i přežít.

---

¹⁸⁷ Webové stránky předsednictví 2022. *Úspěchy českého předsednictví – listopad*. [online], 2.12.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320204840/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/uspechy-ceskeho-predsednictvi-listopad/>

¹⁸⁸ EURACTIV. *186,6 miliardy eur: Státy EU se shodly na rozpočtu pro příští rok*. [online], 15.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/1866-miliard-eur-staty-eu-se-shodly-na-rozpocet-pro-pristi-rok/>

¹⁸⁹ Rada EU. *Rozpočet EU na rok 2023: Rada a Parlament dosáhly dohody*. [online], 15.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/15/eu-budget-for-2023-council-and-parliament-reach-agreement/>

2.2.5.3. *Předběžné schválení dalších dvou návrhů v rámci balíčku „Fit for 55“*

V listopadu se nejprve českému předsednictví povedlo předběžně dohodnout s EP na tzv. „Nařízení o sdílení úsilí“. Nařízení potvrzovalo cíl EU snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 40 % ve srovnání s rokem 2005 v oblastech silniční a domácí námořní dopravy, budov, zemědělství, odpadů a v malých průmyslových provozech, na které se nevztahuje systém EU pro obchodování s emisemi. Tato odvětví produkují 60 % celkových emisí EU. V dohodě byly ponechány zvýšené vnitrostátní cíle přidělené jednotlivým členským státům.¹⁹⁰

Dále byl v dohodě upraven způsob, jakým mohou státy využívat flexibilitu ke splnění svých cílů. Jednalo se například o možnost členských států „započítat a vypůjčovat“ emisní přiděly.

Započítání v dohodě znamenalo to, že pokud měl stát v roce 2021 nižší emise než byl jeho roční emisní přiděl, mohl si tento stát započítat až 75 % svého ročního emisního přidělu pro rok 2022 do dalších let až do roku 2030. V období mezi lety 2022 až 2029 bylo určeno, že si členské státy mohou započítat až 25 % svých ročních emisních přidělů pro daný rok a využít je v následujících letech až do roku 2030.¹⁹¹

Vypůjčení emisních přidělů znamenal, že členský stát, který by překročil svůj roční emisní limit, bude mít možnost si vypůjčit povolenky z následujícího roku, a to až do výše 7,5 % svých ročních emisních přidělů v období 2021 až 2025, a až do výše 5 % v období 2026 až 2030.¹⁹²

Dohoda počítala i s možností nákupu a prodeje emisních přidělů mezi členskými státy. Výše těchto nákupů a prodejů byla stanovena do 10 % ročních emisních přidělů v období 2021-2025 a až 15 % v období 2026-2030.¹⁹³

---

¹⁹⁰ Rada EU. *Balíček „Fit for 55“: EU zpřísňuje cíle členských států v oblasti snižování emisí.* [online], 8.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/08/fit-for-55-eu-strengthens-emission-reduction-targets-for-member-states/>

¹⁹¹ Rada EU, pozn. 190

¹⁹² Rada EU, pozn. 190

¹⁹³ Rada EU, pozn. 190

Možnost přesouvání ročních limitů pomocí započtení a výpůjčky je podle mě dobrá idea, jak pomoc státům v dodržování jejich cílů. Člověk nikdy neví, co ho čeká a ani státy nemohou vědět, kolik emisí CO₂ přesně za daný rok vyprodukují.

Takže možnosti započtení do dalšího roku v případě, že stát vyprodukuje méně emisí než měl určen, a naopak vypůjčení z příštího roku z důvodu nadměrné produkce emisí, jsou skvělé a státy s nimi mohou hýbat podle své libosti.

Také možnost nákupu a prodeje těchto emisních přidělů se mi zdá jako skvělý nápad, jak některé státy mohou využít svých schopností při dosahování daných cílů a získat finance od jiných členů, které to nezvládají.

Druhý návrh, na kterém se předběžně české předsednictví dohodlo s EP, se týkal posílení příspěvku odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) k vyšším celkovým ambicím EU v oblasti klimatu do roku 2030.¹⁹⁴

Cílem pro odvětví LULUCF na unijní úrovni bylo postupně zvyšovat absorpci a snižovat emise tak, aby pro rok 2030 bylo celkové čisté pohlcení ve výši 310 milionů tun ekvivalentu CO₂. „*LULUCF zahrnuje využívání půdy, stromů, rostlin, biomasy a dřeva a je odpovědné za vypouštění i absorpci CO₂ z atmosféry.*“¹⁹⁵

Předběžná dohoda počítala s tím, že stávající „*pravidlo nulového pasivního zůstatku*“ zůstane platné až do roku 2025. Tohle pravidlo znamenalo, že emise neměly být vyšší než pohlcení. Dále bylo v návrhu stanoveno, že v období 2026-2030 by měly být pohlcené objemy vyšší než emise a vnitrostátní cíl pro každý unijní stát pro rok 2030. K vnitrostátnímu cíli má každý členský stát ještě závazek v období 2026-2029 dosáhnout určitého množství čistých emisí skleníkových plynů a pohlcení.¹⁹⁶

---

¹⁹⁴ Rada EU. „*Fit for 55*“: předběžná dohoda stanoví ambiciózní cíle v oblasti pohlcování uhlíku v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví. [online], 11.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/11/fit-for-55-provisional-agreement-sets-ambitious-carbon-removal-targets-in-the-land-use-land-use-change-and-forestry-sector/>

¹⁹⁵ Rada EU, pozn. 194

¹⁹⁶ Rada EU, pozn. 194

Dohoda počítala i s možností nákupu a prodeje jednotek pohlcení mezi jednotlivými státy EU, který by měly přebytek, a to podle výše zmíněného nařízení o sdílení úsilí.¹⁹⁷

Pohlcování CO₂ je dle mě důležitým tématem, kterým by se měl zabývat celý svět, nejenom EU. Souhlasím s tím, že by EU jako taková měla pohlcovat stejné množství jaké vyprodukuje. Nemám problém ani s tím, že by členské státy měly pohlcovat vyšší objem CO₂ než jsou emise. Tímto by EU mohla ukázat směr všem ostatním státům světa, kterým se mají vydat při záchraně naší planety.

Formálně byly oba návrhy schváleny 28. března roku 2023 během švédského předsednictví, které bylo součástí tzv. „předsednické trojky“ spolu s francouzským a českým předsednictvím.

2.2.6. Prosinec

V posledním měsíci českého předsednictví se doháněla všechna práce, kterou od začátku předsednictví, tedy od července, předsednictví započalo a pokročit v dalších jednáních, na kterých mohlo pokračovat následující švédské předsednictví. Tak jako na začátku, a vlastně během celého předsednictví, tak i v prosinci bylo jedním z hlavních témat Rusko a Ukrajina.

2.2.6.1. *Strop na ruskou ropu a devátý sankční balíček vůči Rusku*

Třetího prosince Rada EU rozhodla o zavedení cenového stropu pro surovou ropu, minerální oleje a oleje ze živičných nerostů, které pocházejí nebo jsou vyváženy z Ruska. Výše byla stanovena 60 amerických dolarů za barel. Samotné zastropování začalo platit již dva dny od rozhodnutí, tedy pátého prosince 2022. Účelem tohoto rozhodnutí bylo snížit ruské příjmy z ropy, kterou financuje svoji válku na Ukrajině.¹⁹⁸

---

¹⁹⁷ Rada EU, pozn. 194

¹⁹⁸ Rada EU. *Ruská ropa: EU se dohodla na úrovni cenového stropu*. [online], 3.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/03/russian-oil-eu-agrees-on-level-of-price-cap/>

Budu se asi opakovat, ale jakýkoliv krok který má potenciál oslabit Rusko, ruskou ekonomiku a ruské financování války na Ukrajině, je správným krokem. Protože Ruská federace patří mezi největší vývozce ropy na světě a tímto exportem si může dovolit financovat svoji agresi na Ukrajině, je zastropování od Rady EU na ruskou ropu naprosto v pořádku. Pokud by Rusko žádnou válku na Ukrajině nevedlo, neměla by Rada EU žádný důvod k tomuto kroku přejít.

V polovině prosince Rada EU schválila a přijala již devátý sankční balíček vůči Rusku, a to v reakci na stále pokračující ruskou vojenskou agresi na Ukrajině. Nově přijatá opatření se vztahovala na zákaz vývozu zboží a technologií souvisejících s leteckým a kosmickým průmyslem (letecké motory a jejich části, motory dronů), vývozu zboží a technologií dvojího užití, investic do těžebního odvětví, transakcí s ruskou Bankou pro regionální rozvoj, poskytování služeb v oblasti reklamy, průzkumu trhu a průzkumu veřejného mínění.¹⁹⁹

U zboží a technologií dvojího užití došlo k rozšíření seznamu subjektů, které jsou spojené s ruským vojensko-průmyslovým komplexem, a to o dalších 168 subjektů.²⁰⁰

Devátý sankční balíček, třetí během českého předsednictví, se vztahoval zejména na takové zboží, které by se dalo využívat ve válečném konfliktu na Ukrajině. Je dobře, že EU na tyto zboží typu letecké motory a drony dala zákaz vývozu. Díky tomuto kroku Rusko ztrácí možnosti, jak doplňovat své zásoby ve válce a celkově vést válku na úrovni.

Rada dále pozastavila vysílací licenci pro čtyři sdělovací prostředky: NTV/NTV Mir, Rossiya 1, REN TV a Pervyj Kanal. Tyto zmíněné sdělovací prostředky jsou buď pod přímou nebo nepřímou kontrolou Ruska. Ruská federace tyto sdělovací prostředky využívala a stále využívá k šíření dezinformací, k válečné propagandě a k ospravedlňování své agrese na Ukrajině. Opatření nebránila v tom, aby výše

---

¹⁹⁹ Rada EU. *Útočná válka Ruska proti Ukrajině: EU přijala devátý balíček hospodářských a individuálních sankcí*. [online], 16.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-9th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

²⁰⁰ Rada EU, pozn. 199

uvedené sdělovací prostředky či jejich zaměstnanci konali jiné činnosti, než je vysílání, například výzkum a rozhovory.²⁰¹

Pozastavení vysílací licence pro sdělovací prostředky, které ruský režim využívá ke své propagandě a k ospravedlňování války na Ukrajině je naprosto správný krok. Není možné aby takovéto sdělovací prostředky měly možnost tyto dezinformace šířit na území EU a tím se snažily destabilizovat členské státy.

Tak jako v u předešlých sankčních balíčků, tak i u tohoto byly uvaleny individuální sankce na další osoby a subjekty. V tomto případě se jednalo o dalších 141 osob a 49 subjektů.²⁰²

Mezi tyto osoby patřili například příslušníci ruských ozbrojených sil a jejich různých složek, členové Státní dumy a Rady federace, ministři a guvernéri. Mezi subjekty zase patřily banky, jako například Moskevská kreditní banka, Dalněvostočnyj Bank, společnosti působící v oblasti průmyslu a obrany, řada politických stran, mediální koncerny ovládané ruskými orgány, které tvoří základ propagandistického aparátu Kremlu, a polovojenské skupiny.²⁰³

Individuální sankce na osoby a subjekty, které podporují ruskou agresi na Ukrajině by měly být samozřejmostí. Tyto osoby a subjekty by měli být odtrženi od zbytku demokratického světa, který ruskou invazi odsuzuje.

2.2.6.2. Finanční pomoc Ukrajině

Rada EU v prosinci odsouhlasila další finanční podporu Ukrajiny ve formě půjček s desetiletým odkladem splacení. Tato podpora se týkala finanční podpory Ukrajiny na rok 2023. Samotná finanční pomoc Ukrajině na rok 2023 byla vyčíslena do výše 18 miliard eur. Cílem bylo poskytnout Ukrajině okamžitou

---

²⁰¹ Rada EU, pozn. 199

²⁰² Rada EU. *Útočná válka Ruska proti Ukrajině: EU přidala dalších 141 osob a 49 subjektů na sankční seznamy*. [online], 16.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-the-eu-blacklists-additional-141-individuals-and-49-entities/>

²⁰³ Rada EU, pozn. 202

finanční pomoc na obnovu nejdůležitější infrastruktury a na financování bezprostředních potřeb.²⁰⁴

Je správné, že se Rada EU rozhodla pokračovat i v roce 2023 finančně podporovat Ukrajinu. Oproti roku 2022, kdy bylo na finanční pomoc Ukrajině vyčleněno 7,2 miliard eur²⁰⁵, Rada EU odsouhlasila 18 miliard eur, což je 2,5 násobek z roku 2022.

Z toho můžu říct, že ani po skoro roce války na Ukrajině EU nekončila s finanční podporou Ukrajina, ale právě pravý opak. EU se zavázala ještě více podpořit válkou sužovanou zemi, což je dle mého názoru správná cesta.

2.2.6.3. Chorvatsko v Schengenu

Na začátku prosince Rada EU přijala rozhodnutí o plném uplatňování schengenského acquis (soubor pravidel a právních předpisů, integrovaných do práva EU, které upravují zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích v rámci schengenského prostoru) v Chorvatsku. To znamenalo, že od 1. ledna 2023 byly zrušeny kontroly osob na vnitřních pozemních a námořních hranicích mezi Chorvatskem a ostatními zeměmi schengenského prostoru. Kontroly vzdušných hranic byly zrušeny na konci března v roce 2023.²⁰⁶

Přístup Chorvatska do Schengenského prostoru osobně velmi vítám, i když jsem do Chorvatska nikdy necestoval. Domnívám se, že přístup ocení i mnoho Čechů, kteří právě do této země cestují v létě na dovolenou k moři. Jde vidět, že se Chorvatsko v EU velmi rychle integruje. Od svého vstupu v roce 2013 se již dokázalo stát zemí eurozóny nebo vstoupit do schengenského prostoru.

---

²⁰⁴ Rada EU. *Rada schválila pomoc Ukrajině ve výši 18 miliard eur.* [online], 10.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/10/council-adopts-18-billion-assistance-to-ukraine/>

²⁰⁵ Rada EU. *Solidarita EU s Ukrajinou.* [online]. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/eu-solidarity-ukraine/>

²⁰⁶ Rada EU. *Schengenský prostor: Rada rozhodla o zrušení kontrol na hranicích s Chorvatskem.* [online], 8.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/08/schengen-area-council-decides-to-lift-border-controls-with-croatia/>

Naopak podporu na stejném jednání Rady EU pro vstup do Schengenu nezískaly Rumunsko a Bulharsko, kdy v případě Rumunska byl proti jeden stát a u Bulharska poté dva státy. Největší nevoli pro vstup obou zemích do schengenského prostoru dávalo najevo Rakousko. U Bulharska se ještě proti vstupu k Rakousku přidalo Nizozemsko.²⁰⁷

Důvodem proč je Nizozemsko proti vstupu Bulharska do Schengenu, je názor nizozemské vlády, „že Bulharsko nesplňuje evropské standardy ohledně boje proti korupci, organizovanému zločinu a dodržování pravidel právního státu, a představuje tak riziko pro bezpečnost Nizozemska a celého schengenského prostoru.“²⁰⁸

Důvod rakouské vlády je zase to, že podle ní jsou obě dvě země hojně využívány jako pašerácké cesty. Z důvodu potřebné jednomyslnosti si tak oba státy budou muset ještě na výhody schengenského prostoru chvíli počkat.²⁰⁹

Je mi celkem líto, že Bulharsko ani Rumunsko se nepodařilo přistoupit do schengenského prostoru. Na druhou stranu chápu obavy Rakouska, které mohou být i pravdivé, že přes obě země vedou pašerácké cesty, které mohou být bezpečnostním rizikem pro celou EU. Přeci jen oba státy jsou státy na okraji EU a sousedí s mnoha neunijními státy. Občané mimounijních států by teoreticky mohli využít lehčího vstupu právě do Rumunska a Bulharska a poté volně cestovat po celém schengenském prostoru bez kontrol.

2.2.6.4. REPowerEU

V prosinci se Rada EU a EP předběžně dohodly na finální podobě finanční části plánu REPowerEU. Jeho cílem bylo snížit a později i zbavit EU závislosti na fosilních palivech dovážených z Ruska, tím že se zvětší spolupráce s jinými dodavateli, využíváním obnovitelných zdrojů či zvýšením energetické účinnosti. Dá se teda říct, že hlavním cílem plánu REPowerEU bylo zvýšení odolnosti,

---

²⁰⁷ EURATIV. *Bulhaři a Rumuni jsou naštvaní, bez Schengenu přichází o výhody i peníze*. [online], 15.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/bulhari-a-rumuni-jsou-nastvani-bez-schengenu-prichazi-o-vyhody-i-penize/>

²⁰⁸ EURACTIV, pozn. 207

²⁰⁹ EURACTIV, pozn. 207

bezpečnosti a udržitelnosti energetického systému EU pomocí snížení závislosti na fosilních palivech a diverzifikací dodávek energie do EU.²¹⁰

Již v říjnu se ministři financí členských zemí domluvili na částce 20 miliard eur, která se stala zdrojem finančního balíčku REPowerEU. Zdrojem těchto 20 miliard eur se stal z 60 % Inovační fond a ze 40 % emisní povolenky v rámci evropského systému obchodování s povolenkami (EU ETS). Původně ministři navrhovali, že plán bude financování ze 75 % z Inovačního fondu a z 25 % z povolenek ETS.²¹¹

V praxi to znamenalo, že členské státy mohly doplnit do národních plánů členských států EU pro oživení a odolnost v rámci nástroje NextGenerationEU novou kapitolu. Tato kapitola se týkala plánu REPowerEU s cílem financovat klíčové investice a reformy.²¹²

EU se potřebuje již delší dobu odstříhnout od dodávání fosilních paliv z Ruska. Konflikt na Ukrajině tento proces zrychlil. Osobně vítám snahu o diverzitu dovozu energie a snahu o využívání obnovitelných zdrojů energií, který jsou budoucností získávání energie. Pokud jde o mne, tak se domnívám, že budoucnost energií je právě v obnovitelných zdrojích. Tudiž je dobře, že se EU chce na tuto dobu připravit.

2.2.6.5. Kandidátský status pro Bosnu a Hercegovinu a bezvízový styk s Kosovem

Představitelé EU se v polovině prosince domluvili, že Bosně a Hercegovině bude udělen status kandidátské země. Udělení tohoto statusu bylo Radou doporučeno s výhradou, že splní kroky, které byly uvedeny ve sdělení EK o politice rozšíření z října 2022. Jednalo se zejména o posílení právního státu, boje proti korupci a organizované trestné činnosti, řízení migrace a základních práv.²¹³

---

²¹⁰ Rada EU. *Plán EU na podporu oživení: předběžná dohoda o plánu REPowerEU*. [online], 14.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/14/eu-recovery-plan-provisional-agreement-reached-on-repowerEU/>

²¹¹ Rada EU, pozn. 210

²¹² Rada EU, pozn. 210

²¹³ Rada EU. *Závěry Rady o rozšíření a procesu stabilizace a přidružení*. [online], 13.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/13/council-conclusions-on-enlargement-and-stabilisation-and-association-process/>

Dále v polovině prosince našla Rada EU a zástupci EP shodu v návrhu nařízení o bezvízovém styku pro držitele cestovních pasů vydaných Kosovem. Tento návrh umožňoval držitelům těchto cestovních pasů cestovat do EU bez víza u cest kratší než 90 dní.²¹⁴

V obou případech se jedná o další úspěch českého předsednictví v integraci západního Balkánu směrem k EU. U Bosny a Hercegoviny se nedivím, že udělení statusu kandidátské země bylo uděleno s výhradou. Je jasné, že do EU nemůže vstoupit žádná země, která je zkorumpovaná a nedodržuje principy právního státu a základní práva.

2.3. Hodnocení českého předsednictví v roce 2022

Dá se říct, že celé české předsednictví provázely hlavně čtyři témata: sankce vůči Rusku, podpora Ukrajiny, problematika energií a balíček „Fit for 55“. ČR během svého druhého půlročního předsednictví nejvíce uspěla právě v těchto odvětvích, kdy byly přijaty tři sankční balíčky vůči Rusku, neustále se pomáhalo Ukrajině nebo byly schváleny některé návrhy z balíčku „Fit for 55“, které pomůžou stát se Evropě prvním klimaticky neutrálním kontinentem.

Já osobně vidím největší úspěch právě v pomoci Ukrajině, které bylo za celé české předsednictví poskytnuto 6 miliard eur a vojenské vybavení v hodnotě 1 miliardy eur. Dále se během českého předsednictví odsouhlasila další finanční podpora ve výši 18 miliard na rok 2023. Druhým hlavním úspěchem vidím ve třech sankčních balíčcích, které byly přijaty proti Rusku. Z těchto dvou hlavních důvodů můžu s čistým srdcem říct, že české předsednictví v Radě EU bylo úspěšné. Co se týče návrhů z balíčku „Fit for 55“, tak chápu postoj zastánců i odpůrců. Osobně hodnotím „Fit for 55“ spíše pozitivně, ale vidím v něm některé části, které by se daly zlepšit či upravit, tak jak jsem již psal. Dalším úspěchem lze nazvat první setkání v rámci Evropského politického sdružení, které může pomoc

---

²¹⁴ Rada EU. *Kosovo: předsednictví Rady a Evropský parlament se dohodly na bezvízovém režimu.* [online], 14.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/14/kosovo-council-presidency-and-european-parliament-agree-on-visa-free-travel/>

v řešení otázek týkajících se celého kontinentu. Nelze opomenout ani integraci některých zemí více do EU, ať už se jedná o Chorvatsko a jeho vstup do eurozóny a schengenského prostoru nebo o Severní Makedonii a Albánii, které započaly přístupová jednání do EU.

Z výše uvedených důvodů bylo české předsednictví v roce 2022 velmi úspěšné a bude velmi těžké ho v budoucnu překonat jinými českými předsednictvími.

2.3.1. Hodnocení předsednictví v tuzemsku

Podle premiéra Petra Fialy se díky předsednictví zvedl kredit Česka, který se bude moci využít v budoucích vyjednáváních. Mezi nejdůležitější výsledky zahrnul jednotnou pomoc Ukrajině a tlaku na Rusku a opatření v oblasti energetiky. Celkově vláda označila předsednictví za úspěšné. Premiér dále zmínil veškeré úspěchy, kterých během předsednictví ČR dosáhlo. Příkladem můžeme uvést přístupová jednání s Albánií a Severní Makedonií, neformální summit v Praze nebo vstup Chorvatska do eurozóny a Schengenu.²¹⁵

Česká opozice kritizovala předsednictví v oblasti Green Dealu, kde podle ní měli čeští představitelé využít předsednictví a zpomalit nebo jej úplně zastavit. Například místopředseda SPD Radim Fiala se domníval, že ČR měla vetovat návrh na zákaz prodeje automobilů se spalovacími motory od roku 2035 nebo rozšíření emisních povolenek.²¹⁶ Místopředseda hnutí ANO Karel Havlíček zase napsal, že Česko nevyužilo možnosti umravnit zelenou ideologii v EU a právě naopak ji urychlilo. Hnutí ANO se nelíbilo hlavně zpřísnění a rozšíření fungování trhu s emisními povolenkami²¹⁷

---

²¹⁵ BERANOVÁ, Klára. *Fiala ke konci českého předsednictví: Získali jsme respekt*. Novinky.cz [online], 3.1.2023. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-fiala-ke-konci-ceskeho-predsednictvi-ziskali-jsme-respekt-40418940>

²¹⁶ DOLEJŠÍ, Milan. *Končí české předsednictví. Z Bruselu i Strakovy akademie zní chvála, opozice kritizuje třeba Green Deal*, ČT24.cz [online], 31.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/konci-ceske-predsednictvi-z-bruselu-i-strakovy-akademie-zni-chvala-opozice-kritizuje-treba-green-dea-12213>

²¹⁷ URBANOVÁ, Anna. *Bilance českého předsednictví: mimořádná jednání, posun ‚zelené politiky‘ i problém komunikace*, Irozhlas.cz [online], 31.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/konec-ceskeho-predsednictvi-rada-eu-evropska-unie-uspechy-kritika-vlada_2212310700_aur

V průzkumu od agentury Median, který si nechal vyhotovit Český rozhlas vyšlo najevo, že Češi by předsednictví dali horší trojku. Kdy 12 % respondentů by dalo Česku za předsednictví výborně, 21 % chvalitebně, 22 % dobře, 17 % dostatečně, 13 % nedostatečně a 15 % nevědělo, jakou známku dát. Minimální rozdíly mezi jednotlivými známkami byl dán skupinami respondentů, kdy voliči opozice dávali horší známky, naopak voliči vládních stran hodnotili předsednictví pozitivněji.²¹⁸

Je jasné, že vládní politici a jejich voliči hodnotili předsednictví pozitivně, zatímco opoziční strany a jejich voliči hodnotili předsednictví negativně.

Z průzkumu agentury Median je podle mě jasně patrné, jak je česká společnost rozdělena na dva velmi vyrovnané tábory.

2.3.2. Hodnocení předsednictví v zahraničí

Zatímco na domácí scéně se hodnocení předsednictví lišilo, v zahraničí převládaly pozitivní ohlasy. ČR si zvedla své renomé, tím jak vystupovala jako skvělý vyjednaváč během šestiměsíčního předsednictví a upřednostnila zájmy sjednocené Evropy před vlastními zájmy.

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová uvedla, že Evropa má vůči Česku dluh vzhledem k práci, kterou za půl roku odvedlo. Předseda Evropské rady Charles Michel ocenil aktivní angažovanost českých představitelů během předsednictví při ochraně jednoty a důvěryhodnosti EU.²¹⁹

S chválou nešetřil ani místopředseda Evropské komise Frans Timmermans, který zařadil české předsednictví mezi nejúspěšnější předsednictví za poslední desítky let, když na adresu českého předsednictví řekl: „*Zřídka jsem viděl předsednictví, které bylo úspěšnější, cílevědomější a profesionálnější.*“²²⁰

---

²¹⁸ KORCOVÁ, Lucie. Průzkum: Za tři. Češi hodnotili předsednictví Radě EU, nejlepší známku dávali voliči vládní koalice. Irozhlas.cz [online], 27.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pruzkum-ceske-predsednictvi-evropska-rada-median-cesky-rozhlas_2212270500_kro

²¹⁹ ČTK. Špičky EU: České předsednictví bylo úspěšné, aktivní a angažované. [online], 16.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2298801>

²²⁰ iRozhlas.cz. Zřídka jsem viděl předsednictví, které bylo úspěšnější a profesionálnější, pochválil Čechy Timmermans. [online], 20.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ceske-predsednictvi-pochvala-timmermans-uspech-cilevedomost-profesionalita-klima_2212202005_kac

Pokud se podíváme, jak české předsednictví hodnotily zahraniční tisk, tak ten české předsednictví hodnotil převážně pozitivně. Financial Times například konstatovaly, že „Češi se při předsednictví rozhodně ukázali jako dřiči“.²²¹

Jak jde vidět, tak české předsednictví v roce 2022 si v zahraničí rozhodně neutrhlo žádnou ostudu, právě naopak. Ve směr lze říct, že české předsednictví bylo hodnoceno pozitivně, a to hlavně díky své práci při podpoře Ukrajiny a sankcím vůči Rusku.

2.3.3. Hodnocení předsednictví experty

Na konci prosince se v rozhovoru s ČTK trojice analytických expertů působících v Bruselu zaměřila na končící předsednictví. Jednalo se o vedoucího bruselské sekce českého institutu Europeum Žiga Faktora, Georginu Wrightovou z pařížského ústavu Institutu Montaigne a Elizabeth Kuiperovou z think-tanku European Policy Centre.²²²

Podle trojice si české předsednictví vysloužilo pozitivní ohlasy, ať už díky svému moderování o legislativních návrzích nebo za uchování jednoty EU v podpoře Ukrajiny a v sankcích vůči Rusku. Dále experti poukázali na schválení několika částí z programu Fit for 55.²²³

Výtek naopak české předsednictví podle expertů mnoho nemělo. Mezi největší negativum českého předsednictví, které analytici v rozhovoru uvedli, patřila komunikace české vlády o výsledcích s lidmi, kteří se o dění v EU moc nezajímají nebo zanedbání otázky západního Balkánu.²²⁴

---

²²¹ iRozhlas.cz. „Češi se ukázali jako dřiči.“ *List The Financial Times vyzdvihl české předsednictví Evropské unie.* [online], 20.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-ceske-predsednictvi-eu-pochvala_2212201621_hav

²²² ČTK. *Česko důsledně plnilo roli předsednické země, soudí experti na bruselské dění.* [online], 21.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/cesko-dusledne-plnilo-rolu-predsedicke-zeme-soudi-experti-na-bruselske-deni/2301712>

²²³ ČTK, pozn. 222

²²⁴ ČTK, pozn. 222

S tím, že má česká vláda problémy s komunikací naprosto souhlasím. Je to jedna ze slabin, kterou vláda stále má, a na kterou doplácí v boji o voliče. Česká vláda dokáže dělat správné a nutné věci, ale bohužel pro ni neumí svoje výsledky dobře prodat.

3. Komparace obou předsednictví

Jak začít v této kapitole? Jak správně srovnat obě předsednictví? Na začátek je dobré říct, že obě česká předsednictví neměla jednoduché role, když se obě musela vypořádávat s různými krizemi, ať už s plynovou krizí či konfliktem v Gaze v roce 2009 nebo pro změnu s plynovou krizí či válkou na Ukrajině v roce 2022.

Předsednictví v roce 2009 však mělo horší startovní pozici, z důvodu dvou krizí, kterými se muselo hned vypořádávat, ať už s plynovou krizí či konfliktem v Gaze. Obě tyto krize započaly v prvopočátku předsednictví. Oproti tomu předsednictví v roce 2022 se zabývalo též válečným konfliktem, tentokrát na Ukrajině, ale v době začátku předsednictví byl již tento konflikt čtyři měsíce v pohybu. Takže ČR mělo v roce 2022 více času se připravit a nastavit strategii.

3.1. Pozitiva

V obou případech ČR dosáhla pozitivních výsledků. V roce 2009 se to týkalo odmítnutí protekcionismu, vyřešení sporu mezi Ukrajinou a Ruskem ohledně plynu, zvládnutý summit s americkým prezidentem nebo zakládající schůze Východního partnerství. Dalším plusem českého předsednictví bylo vyřešení irských záruk týkající se Lisabonské smlouvy.

Co se týče druhého předsednictví, tak zde největším pozitivem byly přijaté sankce vůči Rusku, a s tím i úzce spjata finanční podpora Ukrajiny. Další kladnou záležitostí je první schůze Evropského politického společenství, které se uskutečnilo v Praze.

3.2. Negativa

Hlavním negativním bodem u předsednictví v roce 2009 je neomylně pád Topolánkovi vlády, jehož pachuč provázala zbytek předsednictví. Dá se říct, že je to jedna z věcí, na kterou si lidé vzpomenou, když se řekne české předsednictví v roce 2009. Dalšími přešlapy byly kauza Entropa, řešení konfliktu v Gaze, kde se mluvčí premiéra dopustil faux pas nebo i euroskeptického vystoupení prezidenta V. Klause v EP.

I v roce 2022 se české předsednictví dopustilo chyb. Někteří lidé mohou jako negativní věc vidět schválení návrhů v rámci „Fit for 55“, týkající automobilů, budov nebo emisních přidělů. Za menší mínus lze považovat nevstoupení Bulharska a Rumunska do schengenského prostoru. V této oblasti, ale ČR dle mého udělala vše, co mohla.

3.3. Zhodnocení

Osobně se domnívám, že druhé české předsednictví dopadlo lépe. Klíčovým důvodem je fakt, že během prvního předsednictví došlo k několika přešlapům, které předsednictví uškodilo. Jedná se hlavně o vyslovení nedůvěry vládě, které je dle mého názoru hlavní událostí, kterou si lidé vybaví právě z předsednictví v roce 2009. Přeci jen se domnívám, že svět si pamatuje pouze výsledky, ještě k tomu si pamatuje spíše ty špatné než dobré.

Dalším důvodem, proč se domnívám, že předsednictví v roce 2022 bylo lepší než to v roce 2009 je to, že během celého předsednictví v roce 2022 byla poskytována Ukrajině enormní až gigantická podpora. Tuto podporu viděl celý svět. S tímto důvodem ještě dost souvisí tři sankční balíčky vůči Rusku, které byly přijaty během šesti měsíců.

Závěr

V této diplomové práci jsem se zabýval předsednictvími ČR v Radě EU v letech 2009 a 2022.

V první části jsem se zabýval předsednictvím v roce 2009. Nejprve jsem se zaměřil na jeho priority, do kterých patřila ekonomika, energetika a EU jako světový hráč. Poté jsem pokračoval jednotlivými měsíci předsednictví a jejich hlavními událostmi.

Mezi hlavní události lze zařadit lednovou plynovou krizi, konflikt v pásmu Gazy, kauzu Entropu, dále summit G20, odmítnutí protekcionismu, březnový pád vlády, neformální schůze s americkým prezidentem, květnový zakládající summit Východního partnerství nebo irské záruky, které byly dohodnuty na konci předsednictví v červnu.

Na konci kapitoly jsem se zaměřil na hodnocení daného předsednictví. S tím, že první české předsednictví nebylo bráno jako z těch úspěšnějších, i když si oba čeští premiéři mysleli pravý opak. Hlavním důvodem, proč nebylo úspěšné, bylo vyslovení nedůvěry vládě v polovině předsednictví.

V druhé části následovalo druhé české předsednictví v Radě EU, které se odehrálo v roce 2022. Mezi priority tohoto předsednictví patřilo řešení uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny, energetická bezpečnost, posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost, strategická odolnost evropské ekonomiky a odolnost demokratických institucí.

Samotný předsednictví trvalo od července do prosince. Mezi největší „highlighty“ předsednictví patřily sankční balíčky vůči Rusku, finanční podpora Ukrajiny, řešení energií a balíček „Fit for 55“. Další události, které se během předsednictví staly, byly zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií, integrace Chorvatska v podobě přístupu do eurozóny a schengenského prostoru nebo první schůze Evropského politického společenství, která proběhla v říjnu.

Na konci této druhé kapitoly jsem došel k závěru, že toto předsednictví v Radě EU bylo úspěšné. K tomuto přesvědčení mě vedlo zejména podpora Ukrajiny, kterou ocenil celý svět.

Poslední kapitola, které jsem se věnoval, byla komparace obou dvou českých předsednictví. V této části jsem usoudil, že druhé předsednictví ČR v Radě EU bylo dle mého názoru lepší nežli to první. Hlavním důvodem bylo méně přešlapů oproti roku 2009, ale hlavně enormní pomoc Ukrajině proti Rusku.

Resumé

The topic of my thesis is the Czech Presidency of the Council of the EU in 2009 and 2022. The aim of the thesis was to cover the priorities of both the Czech Presidency of the Council of the EU. Furthermore to describe their six-month courses and their results in that time. Lastly to highlight what impact both of the presidencies have in Czech republic and in European union.

First part of the thesis was dedicated to the Czech Presidency in 2009. I covered all of its priorities, its six-month long course and in the end its results. The priorities included economy, energy and EU in the world. The biggest events that occurred during the presidency were gas crisis and conflict in Gaza that happened in January or the collapse of the government in March. Other events included the rejection of protectionism, meeting with the US president, G20 summit in London or the Lisbon guarantees for the Irish.

Second part of this thesis was dedicated, as in the first part, to the course of the presidency. This time to the second Czech Presidency in 2022. The priorities in the second presidency were focused on helping Ukraine, energy security, defense capabilities and security, resilience of the EU economy and resilience of the democratic institutions.

Whole presidency in 2022 was interwoven with aid to Ukraine and with sanctions against Russia. Other topics discussed during the presidency were accession talks with North Macedonia and Albania, integration of Croatia further into EU or the package „Fit for 55“ which dealt with reducing emissions.

Last part of the thesis focused on the comparison of both Czech Presidency. I took both positives and negatives of both presidencies. After that I decided which of these two presidencies were overall better.

Zdroje a Seznam použité literatury

(seřazeny abecedně)

- ADÁMKOVÁ, Alena. *Reakce na projev Václava Klause v Evropském parlamentu se velmi různí*. iRozhlas [online], 19.2.2009. [citováno 26.3.2024] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/reakce-na-projev-vaclava-klause-v-evropskem-parlamentu-se-velmi-ruzni_200902191905_mkopp
- BERANOVÁ, Klára. *Fiala ke konci českého předsednictví: Získali jsme respekt*. Novinky.cz [online], 3.1.2023. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-fiala-ke-konci-ceskeho-predsednictvi-ziskali-jsme-respekt-40418940>
- BÍLÁ, Martina. *Klaus: Výměna vlády české předsednictví nepoškodila*. Radio Prague International [online], 23.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/klaus-vymena-vlady-ceske-predsednictvi-neposkodila-8418942>
- ČT24. *Evropský tisk o českém předsednictví - úředníci byli dobří, politici katastrofální*. [online], 18.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/evropsky-tisk-o-ceskem-predsednictvi-urednici-byli-dobri-politici-katastrofalni-181624>
- ČT24. *Topolánek: Předsednictví EU je naše promarněná příležitost*. [online], 25.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/topolanek-predsednictvi-eu-je-nase-promarnena-prilezitost-181890>
- ČTK. *Česko důsledně plnilo roli předsednické země, soudí experti na bruselské dění*. [online], 21.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/cesko-dusledne-plnilo-rolu-predsednicke-zeme-soudi-experti-na-bruselske-deni/2301712>
- ČTK. *Špičky EU: České předsednictví bylo úspěšné, aktivní a angažované*. [online], 16.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2298801>
- *České předsednictví EU 2009: otázky a odpovědi*. Praha: Odbor komunikace, Sekce pro předsednictví Úřadu vlády ČR, 2008. ISBN 978-80-87041-30-7.

- Český statistický úřad. *Postavení českého trhu práce v rámci EU - 1. čtvrtletí 2009*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/postaveni-ceskeho-trhu-prace-v-ramci-eu-1-ctvrtleti-2009-9x6bgujn1b>
- DOLEJŠÍ, Milan. *Končí české předsednictví. Z Bruselu i Strakovy akademie zní chvála, opozice kritizuje třeba Green Deal*, ČT24 [online], 31.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/konci-ceske-predsednictvi-z-bruselu-i-strakovy-akademie-zni-chvala-opozice-kritizuje-treba-green-dea-12213>
- DOLEJŠÍ, Milan, VOCHOZKOVÁ, Tereza Rozálie. *Praha hostila první summit zemí evropského kontinentu. Přišli i rivalové ze Zakavkazska a Balkánu, vídají se zřídka*. ČT24.cz [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/praha-hostila-prvni-summit-zemi-evropskeho-kontinentu-prisli-i-rivalove-ze-zakavkazska-a-balkanu-vid-14870>
- Eduportál Techmania. *Entropa*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://edu.techmania.cz/cs/katalog/682/entropa>
- Employment Summit, 7 May 2009, Main messages. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160912095958/http://eu2009.cz/assets/calendar/main-events/main-messages.pdf>
- EURACTIV. *186,6 miliardy eur. Státy EU se shodly na rozpočtu pro příští rok*. [online], 15.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/1866-miliard-eur-staty-eu-se-shodly-na-rozpocet-pro-pristi-rok/>
- EURACTIV. *Boje v Gaze pokračují i přes diplomatické úsilí EU*. [online], 5.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/boje-v-gaze-pokracuji-i-pres-diplomaticke-usili-eu-005459/>
- EURACTIV. *Boje v pásmu Gazy skončily*. [online], 18.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/izrael-a-hamas-uzavreli-primeri-005511/>
- EURACTIV. *Bulhaři a Rumuni jsou naštvaní, bez Schengenu přichází o výhody i peníze*. [online], 15.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z:

<https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/bulhari-a-rumuni-jsou-nastvani-bez-schengenu-prichazi-o-vyhody-i-penize/>

- EURACTIV. *Další úspěch pražského summitu: EU zahájí civilní misi na arménsko-ázerbájdžánské hranici.* [online], 7.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/dalsi-uspech-prazskeho-summitu-eu-zahaji-civilni-misi-na-armensko-azerbajdzanske-hranici/>
- EURACTIV. *Diplomatická mise pod vedením českého předsednictví jedná na Blízkém východě.* [online], 5.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/diplomaticka-mise-pod-vedenim-ceskeho-predsednictvi-jedna-na-blizkem-vychode-005456/>
- EURACTIV. *EU bude šetřit elektrinou a zdaní mimořádné zisky energetických firem.* [online] 30.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/energeticka-bezpecnost/news/eu-bude-setrit-elektρινou-a-zdani-mimoradne-zisky-energeticky-firem/>
- EURACTIV. *EU Rusům víza nepřijemní, ale zatím nezakáže. Ukrajina chtěla víc.* [online], 31.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/eu-rusum-viza-zneprijemni-ale-zatim-nezakaze-ukrajina-chtela-vic/>
- EURACTIV. *EU vyzývá k zastavení násilí Izrael i Hamas.* [online], 29.12.2008. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/eu-vyzyva-k-zastaveni-nasili-izrael-i-hamas-005447/>
- EURACTIV. *Francie: Náš plán pro automobilky není ochránářský.* [online] 13.2.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/francie-nas-plan-pro-automobilky-neni-ochranarsky-005613/>
- EURACTIV. *Fischer začal jednat o Barrosovi znovuzvolení.* [online], 10.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/fischer-zahajil-jednani-o-barrosovu-znovuzvoleni-006113/>
- EURACTIV. *G20: nečekaná jednota.* [online], 3.4.2009. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/g20-necekana-jednota-005831/>

- EURACTIV. *Chorvatsko v lednu 2023 přijme euro. Schválili to ministři EU, jednání vedl Stanjura.* [online], 12.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/chorvatsko-v-lednu-2023-prijme-euro-schvalili-to-ministri-eu-jednani-vedl-stanjura/>
- EURACTIV. *Izrael je pod stále silnějším mezinárodním tlakem.* [online], 9.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/izrael-je-pod-stale-silnejsim-mezinarodnim-tlakem-005475/>
- EURACTIV. *Summit EU – USA jedním z vrcholů českého předsednictví.* [online], 6.4.2009. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/summit-eu-usa-jeden-z-vrcholu-ceskeho-predsednictvi-005833/>
- EURACTIV. *Summit podpořil Barrosa do druhého funkčního období.* [online], 19.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/summit-podporil-barrosa-do-druheho-funkcniho-obdobi-006157/>
- EURACTIV. *Vláda ztrácí důvěru uprostřed předsednictví v Radě EU.* [online] 25.3.2009. [citováno 18.3.2024] Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/vlada-ztraci-duveru-uprostred-predsednictvi-v-rade-eu-005784/>
- EURACTIV. *Východní partnerství posílí vazby EU s postsovětskými sousedy.* [online], 11.5.2009. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/vychodni-partnerstvi-posili-vazby-eu-s-postsovetskymi-sousedy-005979/>
- EURACTIV. *Záruky pro Irsko mohou zkomplikovat přijetí Lisabonu.* [online], 12.6.2009. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/budoucnost-eu/news/zaruky-pro-irsko-mohou-zkomplikovat-prijeti-lisabonu-006127/>
- Evropská centrální banka. *Chorvatsko.* [online]. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/euro/changeover/croatia/html/index.cs.html>
- Evropská komise. *Bezpečná zima díky úsporám plynu: Komise navrhuje plán na snížení poptávky po plynu s cílem chránit EU před omezováním dodávek.* [online], 20.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_22_4608

- Evropský parlament. *Země západního Balkánu*. [online]. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/168/zeme-zapadniho-balkanu>
- Forum2000. *Democracy's Clear and Present Danger: How Do We Respond?*. [online]. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.forum2000.cz/en/projects/democracys-clear-and-present-danger-how-do-we-respond>
- iRozhlas.cz. *Zřídka jsem viděl předsednictví, které bylo úspěšnější a profesionálnější, pochválil Čechy Timmermans*. [online], 20.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ceske-predsednictvi-pochvala-timmermans-uspech-cilevedomost-profesionalita-klima_2212202005_kac
- iRozhlas.cz. *Češi se ukázali jako dřiči. 'List The Financial Times vyzdvihl české předsednictví Evropské unie*. [online], 20.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-ceske-predsednictvi-eu-pochvala_2212201621_hav
- JEŘÁBKOVÁ, Pavla, POLÁKOVÁ Lenka. *Černý dostane od vlády za Entropu místo milionů jednu korunu*. Idnes.cz [online], 21.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/cerny-dostane-od-vlady-za-entropu-misto-milionu-jednu-korunu.A090121_144112_domaci_pje
- Joint Declaration of the Prague Eastern Partnership Summit. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/media/31797/2009_eap_declaration.pdf
- KANIOK, Petr. *České předsednictví Rady EU - most přes minulost*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5348-9.
- KLAUS, Václav. *Projev prezidenta republiky v Evropském parlamentu*. Evropský parlament, Brusel, 19.2.2009. Dostupné z: <https://www.klaus.cz/clanky/229>
- KORCOVÁ, Lucie. *Průzkum: Za tři. Češi hodnotili předsednictví Radě EU, nejlepší známku dávali voliči vládní koalice*. Irozhlas.cz [online], 27.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pruzkum-ceske-predsednictvi-evropska-rada-median-cesky-rozhlas_2212270500_kro

- KUBECZKA, Josef. *José Barroso: Češi dosáhli výsledků i přes domácí politickou krizi*. Radio Prague International [online], 23.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/jose-barroso-cesi-dosahli-vysledku-i-pres-domaci-politickou-krizi-8419271>
- London Summit – Leaders’ Statement 2 April 2009 [online]. Dostupné z: https://www.imf.org/external/np/sec/pr/2009/pdf/g20_040209.pdf
- MAREŠOVÁ, Václava. *Senátoři schválili Lisabonskou smlouvu*. iRozhlas [online], 6.5.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/senatori-schvalili-lisabonskou-smlouvu_200905061841_mpanuska
- Ministerstvo vnitra ČR. *Senát - jednání o ratifikaci Lisabonské smlouvy*. [online]. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/senat-jednani-o-ratifikaci-lisabonske-smlouvy.aspx>
- NOVÁK, Pavel. *Evropská komise prověří plánovanou podporu francouzských automobilek*. iROZHLAS, [online] 10.2.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/evropska-komise-proveri-planovanou-podporu-francouzskych-automobilek_200902101720_mhromadka
- NOVÁK, Pavel. *Lídři zemí EU odmítli protekcionismus*. iROZHLAS, [online], 1.3.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/lidri-zemi-eu-odmitli-protekcionismus_200903012219_mkopp
- NOVÁK, Pavel. *Sněmovna schválila Lisabonskou smlouvu*. Irozhlas.cz [online], 18.2.2009. [citováno 23.3.2024] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/snemovna-schvalila-lisabonskou-smlouvu_200902181910_mtaborska
- Poslanecká sněmovna. 46. schůze, 11. hlasování, 18. února 2009, 09:47. *Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evrop.unii*. [citováno 23.3.2024] Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/hlasy.sqw?g=48969>
- Pracovní program českého předsednictví Evropa bez bariér [online]. Dostupné z: <https://tvorimevropu.cz/wp->

content/uploads/sites/3/2022/01/11622-pracovni_program_ceskeho_predsednictvi_evropa_bez_barier.pdf

- Prague Summit Southern Corridor. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20210228161611/http://www.eu2009.cz/assets/news-and-documents/press-releases/the-declaration---prague-summit--southern-corridor--may-8--2009.pdf>
- Program českého předsednictví v Radě Evropské unie – Evropa jako úkol [online]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320173257/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>
- Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU prodloužila individuální sankce za porušování územní celistvosti o dalších šest měsíců.* [online], 14.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/14/russian-aggression-against-ukraine-eu-individual-sanctions-over-territorial-integrity-prolonged-for-a-further-six-months/>
- Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU přijala soubor opatření pro aktualizaci a harmonizaci sankcí.* [online], 21.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/21/russia-s-aggression-against-ukraine-eu-adopts-maintenance-and-alignment-package/>
- Rada EU. *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU uvalila sankce na dalších 54 osob a 10 subjektů.* [online], 22.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/22/russia-s-aggression-against-ukraine-the-eu-targets-additional-54-individuals-and-10-entities/>
- Rada EU. *Balíček „Fit for 55“: EU zpřísňuje cíle členských států v oblasti snižování emisí.* [online], 8.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/08/fit-for-55-eu-strengthens-emission-reduction-targets-for-member-states/>
- Rada EU. *Balíček „Fit for 55“: Rada se dohodla na přísnějších pravidlech pro energetickou náročnost budov.* [online], 25.10.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-eu-agrees-on-stricter-energy-efficiency-rules-for-buildings/>

[releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/](https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/)

- Rada EU. *Členské státy se zavazují snížit tuto zimní sezonu poptávku po plynu o 15 %*. [online], 26.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/26/member-states-commit-to-reducing-gas-demand-by-15-next-winter/>
- Rada EU. *Dohoda o prvním návrhu v rámci balíčku „Fit for 55“: EU posiluje cíle v oblasti emisí CO2 u nových osobních automobilů a dodávek*. [online], 27.10.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/27/first-fit-for-55-proposal-agreed-the-eu-strengthens-targets-for-co2-emissions-for-new-cars-and-vans/>
- Rada EU. *EU přijala vůči Rusku další soubor sankcí v reakci na protiprávní anexi ukrajinské Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti*. [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/eu-adopts-its-latest-package-of-sanctions-against-russia-over-the-illegal-annexation-of-ukraine-s-donetsk-luhansk-zaporizhzhia-and-kherson-regions/>
- Rada EU. *Evropský mírový nástroj: podpora EU Ukrajině navýšena na 2,5 miliardy eur*. [online], 22.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/22/european-peace-facility-eu-support-to-ukraine-increased-to-2-5-billion/>
- Rada EU. *„Fit for 55“: předběžná dohoda stanoví ambiciózní cíle v oblasti pohlcování uhlíku v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví*. [online], 11.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/11/fit-for-55-provisional-agreement-sets-ambitious-carbon-removal-targets-in-the-land-use-land-use-change-and-forestry-sector/>
- Rada EU. *Infografika – Balíček „Fit for 55“: zvyšování ekologičnosti budov v EU*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/fit-for-55-making-buildings-in-the-eu-greener/>

- Rada EU. *Infografika – „Fit for 55“: Proč EU zpřísňuje standardy pro emise CO2 u osobních automobilů a dodávek?*. [online]. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/fit-for-55-emissions-cars-and-vans/>
- Rada EU. *Konference OSN o změně klimatu (COP27), summit o provádění opatření v oblasti klimatu, Šarm aš-Šajch, 7.–8. listopadu 2022*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/international-summit/2022/11/07-08/>
- Rada EU. *Moldavské zemědělské produkty: Rada přijala dočasná opatření k liberalizaci obchodu*. [online], 18.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/18/moldovan-agricultural-products-council-adopts-temporary-trade-liberalisation-measures/>
- Rada EU. *Moldavsko: Rada prodloužila platnost opatření pro dočasnou liberalizaci obchodu*. [online], 20.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/07/20/moldova-council-adopts-renewal-of-temporary-trade-liberalisation-measures/>
- Rada EU. *Nejnovější soubor sankcí v reakci na eskalaci agrese Ruska vůči Ukrajině: EU přijala omezující opatření vůči dalším 30 osobám a 7 subjektům*. [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/latest-package-of-sanctions-in-view-of-russia-s-escalating-aggression-against-ukraine-eu-adopts-restrictive-measures-against-an-additional-30-individuals-and-7-entities/>
- Rada EU. *Plán EU na podporu oživení: předběžná dohoda o plánu REPowerEU*. [online], 14.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/14/eu-recovery-plan-provisional-agreement-reached-on-repowereu/>
- Rada EU. *Rada se dohodla na mimořádných opatřeních ke snížení cen energie*. [online], 30.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press->

[releases/2022/09/30/council-agrees-on-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/](https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/30/council-agrees-on-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/)

- Rada EU. *Rada schválila další 1 miliardu eur na pomoc Ukrajině.* [online], 12.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/12/council-adopts-additional-1-billion-assistance-to-ukraine/>
- Rada EU. *Rada schválila pomoc Ukrajině ve výši 18 miliard eur.* [online], 10.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/10/council-adopts-18-billion-assistance-to-ukraine/>
- Rada EU. *Rozpočet EU na rok 2023: Rada a Parlament dosáhly dohody.* [online], 15.11.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/15/eu-budget-for-2023-council-and-parliament-reach-agreement/>
- Rada EU. *Ruská ropa: EU se dohodla na úrovni cenového stropu.* [online], 3.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/03/russian-oil-eu-agrees-on-level-of-price-cap/>
- Rada EU. *Schengenský prostor: Rada rozhodla o zrušení kontrol na hranicích s Chorvatskem.* [online], 8.12.2022. [citováno 19.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/08/schengen-area-council-decides-to-lift-border-controls-with-croatia/>
- Rada EU. *Solidarita EU s Ukrajinou.* [online]. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/eu-solidarity-ukraine/>
- Rada EU. *Ukrajina: EU zřídila vojenskou pomocnou misi pro další podporu ukrajinských ozbrojených sil.* [online], 17.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-eu-sets-up-a-military-assistance-mission-to-further-support-the-ukrainian-armed-forces/>
- Rada EU. *Ukrajina: Rada se dohodla na další pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.* [online], 17.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: [https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-](https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-eu-sets-up-a-military-assistance-mission-to-further-support-the-ukrainian-armed-forces/)

[releases/2022/10/17/ukraine-council-agrees-on-further-support-under-the-european-peace-facility/](https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-council-agrees-on-further-support-under-the-european-peace-facility/)

- Rada EU. *Útočná válka Ruska proti Ukrajině: EU přidala dalších 141 osob a 49 subjektů na sankční seznamy.* [online], 16.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-the-eu-blacklists-additional-141-individuals-and-49-entities/>
- Rada EU. *Útočná válka Ruska proti Ukrajině: EU přijala devátý balíček hospodářských a individuálních sankcí.* [online], 16.12.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-9th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>
- Rada EU. *Zasedání Evropského politického společenství, 6 října 2022.* [online]. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/international-summit/2022/10/06/>
- Senát Parlamentu České republiky. 6. schůze, 7. hlasování, 06.05.2009. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=9887&O=7>
- SOBOTKA, Michal. *Česko má pech. Druhé předsednictví, druhá energetická krize.* Novinky.cz [online], 30.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-cesko-ma-pech-druhe-predsednictvi-druha-energeticka-krize-40407077>
- ŠLOSARČÍK, Ivo a KASÁKOVÁ, Zuzana. *Instituce Evropské unie a Lisabonská smlouva.* Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3567-2.
- Tvoříme Evropu. *Fischer: Česko předává Švédsku vedení EU se splněnou agendou.* [online], 29.6.2009. [citováno 27.3.2024]. Dostupné z: <https://tvorimevropu.cz/2009/06/29/fischer-cesko-predava-svedsku-vedeni-eu-se-splnenou-agendou/>
- TUNGUL, Lucie (ed.). *Formování priorit předsednictví Evropské unie: národní výzvy v evropském kontextu: vstříc měnící se politické realitě.* Praha: Topaz, [2022]. ISBN 978-80-88350-27-9.
- United Nations Climate Change. *Five Key Takeaways from COP27.* [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://unfccc.int/process-and->

[meetings/conferences/sharm-el-sheikh-climate-change-conference-november-2022/five-key-takeaways-from-cop27](https://www.urozhlasky.cz/2022/11/22/meetings/conferences/sharm-el-sheikh-climate-change-conference-november-2022/five-key-takeaways-from-cop27)

- URBANOVÁ, Anna. *Bilance českého předsednictví: mimořádná jednání, posun ‚zelené politiky‘ i problém komunikace*, Irozhlas.cz [online], 31.12.2022. [citováno 20.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/konec-ceskeho-predsednictvi-rada-eu-evropska-unie-uspechy-kritika-vlada_2212310700_aur
- VAVROUŠKA, Petr, BREZOVSKÁ, Katarína. *EU zahájila na pražském summitu projekt východního partnerství*. Irozhlas.cz [online], 7.5.2009. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/eu-zahajila-na-prazskem-summitu-projekt-vychodniho-partnerstvi_200905072219_kbrezovska
- Vláda České republiky. *M. Topolánek na summitu: Musíme využívat jednotný trh EU*. [online], 1.3.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/m--topolanek-na-summitu-musime-vyuzivat-jednotny-trh-eu-54303/>
- Vláda České republiky. *Operace Gas - Česká republika v čele EU*. [online], 12.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/operace-gas---ceska-republika-v-cele-eu-51739/>
- Vláda České republiky. *Premiér Jan Fischer a Mirek Topolánek k závěru předsednictví ČR*. [online], 1.7.2009. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/scripts/detail.php?id=59968&tmplid=50>
- Vláda České republiky. *Premiér jednal s A. Merkelovou a V. Putinem o plynu*. [online], 9.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/premier-jednal-s-a--merkelovou-a-v--putinem-o-plynu-51553/>
- Vláda České republiky. *Proces ratifikace Lisabonské smlouvy*. [online], 19.10.2009. [citováno 23.3.2024] Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/proces-ratifikace-lisabonske-smlouvy-63100/>
- Vláda České republiky. *Rusko a Ukrajina obdržely podepsaný protokol o monitorovacím mechanismu*. [online], 11.1.2009. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/rusko-a>

[ukrajina-obdrzely-podepsany-protokol-o-monitorovacim-mechanismu--51645/](https://web.archive.org/web/20190303074216/http://www.eu2009.cz/asset/s/czech-presidency/programme-and-priorities/achievements/cz-pres_vysledky_cs_2.pdf)

- Výsledky českého předsednictví v Radě EU. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20190303074216/http://www.eu2009.cz/asset/s/czech-presidency/programme-and-priorities/achievements/cz-pres_vysledky_cs_2.pdf
- Webové stránky předsednictví 2009. *České předsednictví v květnu pořádá v Praze důležité summity*. [online]. [citováno 26.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20191226143259/http://www.eu2009.cz/cz/news-and-documents/news/ceske-predsednictvi-v-kvetnu-porada-v-praze-dulezite-summity-16643/index.html>
- Webové stránky předsednictví 2009. *Pražské setkání hlav států a vlád EU s prezidentem USA - EU PRESS LINES*. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160914081126/http://eu2009.cz/en/news-and-documents/press-releases/the-prague-meeting-of-eu-heads-of-state-and-government-with-the-us-president---eu-press-lines-15723/index.html>
- Webové stránky předsednictví 2009. *Společné prohlášení Evropské unie a Spojených států amerických k odpálení severokorejské rakety*. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160914141618/http://eu2009.cz/en/news-and-documents/news/european-union-united-states-joint-statement-on-the-north-korean-missile-launch--15712/index.html>
- Webové stránky předsednictví 2009. *Summit EU – USA*. [online]. [citováno 21.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20191226143857/http://www.eu2009.cz/event/1/3393/index.html>
- Webové stránky českého předsednictví 2009. *Summit nabídl cestu ke snížení nezaměstnanosti*. [online]. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160912072148/http://eu2009.cz/cz/news-and-documents/press-releases/summit-nabidl-cestu-ke-snizeni-nezamestnanosti-20677/index.html>

- Webové stránky předsednictví 2022. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320155400/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *Albánie a Severní Makedonie zahájily přístupové rozhovory s EU.* [online], 19.7.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321044321/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/albanie-a-severni-makedonie-zahajily-pristupove-rozhovory-s-eu/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *Evropské politické společenství se poprvé potkalo v Praze, řešila se energetika a bezpečnost.* [online], 6.10.2022. [citováno 18.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223414/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/evropske-politicke-spolecenstvi-se-poprve-potkalo-v-praze-resila-se-energetika-a-bezpecnost/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *Ministři zahraničí EU se shodli na pozastavení dohody o vízové facilitaci.* [online], 31.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223741/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/ministri-zahranici-eu-se-shodli-na-pozastaveni-dohody-o-vizove-facilitaci/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *V Egyptě začala klimatická konference COP 27.* [online], 7.11.2022. [citováno 22.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321041225/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/v-egypte-zacala-klimaticka-konference-cop-27/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *V Praze proběhlo neformální setkání ministrů obrany členských zemí Evropské unie.* [online], 30.8.2022. [citováno 16.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320223809/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/v-praze-probehlo-neformalni-setkani-ministru-obrany-clenskych-zemi-evropske-unie/>
- Webové stránky předsednictví 2022. *Úspěchy českého předsednictví – listopad.* [online], 2.12.2022. [citováno 15.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230320204840/https://czech->

presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/uspechy-ceskeho-predsednictvi-listopad/

- Webové stránky předsednictví 2022. *Úspěchy českého předsednictví – září*. [online] 4.9.2022. [citováno 17.3.2024]. Dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20230321113206/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/aktuality/uspechy-ceskeho-predsednictvi-zari/>